

The Independent Accountability Mechanism for IFC & MIGA

ថ្ងៃទី១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤

របាយការណ៍វាយតម្លៃភាពអនុលោម
ពាក្យបណ្តឹងស្តីពីការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង
គម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅកម្ពុជា
តាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុងធនាគារ Postal
Savings Bank of China

គម្រោង IFC លេខ ៣៥៤៦១

អំពីស៊ីអេសអូ

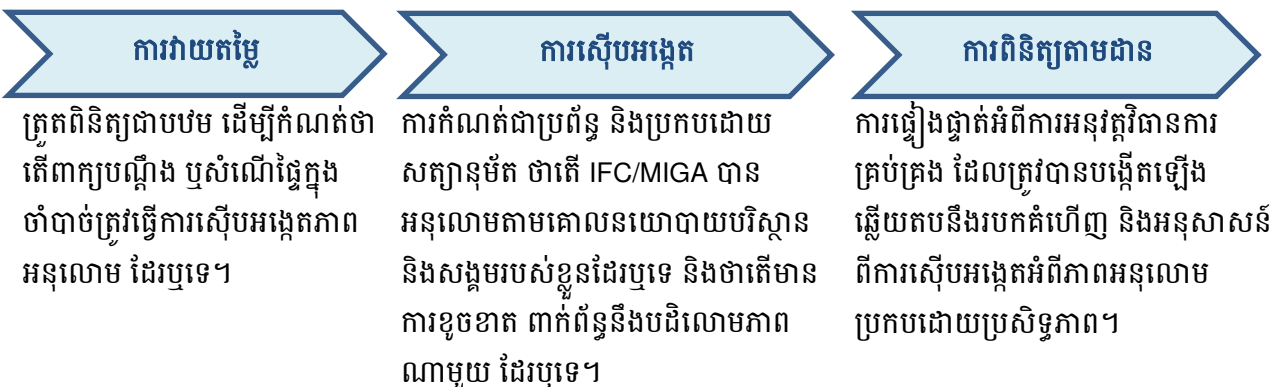
ការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ (ស៊ីអេសអូ) គឺជាការគណនេយ្យភាពឯករាជ្យរបស់ សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC) និង ទីភ្នាក់ងារធានាការវិនិយោគពហុភាគី (MIGA) ដែលជាសមាជិកក្រុម ធនាគារពិភពលោក។ យើងធ្វើការសម្របសម្រួលដោះស្រាយបណ្តឹងពីប្រជាពលរដ្ឋ ដែលរងផលប៉ះពាល់ពី គម្រោងរបស់ IFC និង MIGA ដោយយុត្តិធម៌ ឥតលម្អៀង និងប្រកបដោយភាពស្ថាបនា លើកកម្ពស់លទ្ធផល ផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមនៃគម្រោងទាំងនោះ និងបង្កើនគណនេយ្យភាពសាធារណៈ និង ការរៀនសូត្រនៅ IFC និង MIGA។

ស៊ីអេសអូ គឺជាការិយាល័យឯករាជ្យ ដែលរាយការណ៍ទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សានាយកប្រតិបត្តិរបស់ IFC និង MIGA ដោយផ្ទាល់។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមមើល www.cao-ombudsman.org។

អំពីមុខងារភាពអនុលោម

មុខងារភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញលើភាពអនុលោមរបស់ IFC និង MIGA ចំពោះគោល នយោបាយបរិស្ថាន និងសង្គម វាយតម្លៃលើការខូចខាតដែលពាក់ព័ន្ធ និងផ្តល់អនុសាសន៍អំពីវិធានការដោះស្រាយដែលសមស្រប។

មុខងារអនុលោមភាពរបស់ស៊ីអេសអូអនុវត្តតាមអភិក្រមបីជំហាន៖

តារាងមាតិកា

អក្សរកាត់.....	iv
សេចក្តីសង្ខេប	v
1. សេចក្តីផ្តើម	1
2. កង្វល់ដែលលើកឡើងដោយដើមបណ្តឹង	5
3. សេចក្តីសង្ខេបអំពីការឆ្លើយតបរបស់ IFC និង អតិថិជន	7
4. ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ IFC.....	11
5. ការវិភាគអំពីការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ.....	11
6. សេចក្តីសម្រេចរបស់ស៊ីអេសអូ.....	20
ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC.....	29
ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ការឆ្លើយតបរបស់ PSBC.....	42

អក្សរកាត់

អក្សរកាត់	និយមន័យ
ABBank	ធនាគារ An Binh Commercial Joint Stock
CAO	ការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ (IFC និង MIGA)
E&S	បរិស្ថាន និងសង្គម
EIA	ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន
ESMS	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងសង្គម
ESRP	នីតិវិធីត្រួតពិនិត្យផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម
FI	អន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ
HLRH	ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower Co., Ltd.
IFC	សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ
LS2	សេសានក្រោម ២ (គម្រោងវារីអគ្គិសនី)
MSME	សហគ្រាសធុនមីក្រូ តូច និងមធ្យម
MIGA	ទីភ្នាក់ងារធានាការវិនិយោគពហុភាគី
PS	ស្តង់ដារសមិទ្ធកម្ម (IFC)
PSBC	ធនាគារ Postal Savings Bank of China
EVNI	ក្រុមហ៊ុន Electricity Vietnam International Joint Stock

សេចក្តីសង្ខេប

កាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC) បានធ្វើការវិនិយោគភាគហ៊ុននៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (PSBC)។ ការវាយតម្លៃអំពីភាពអនុលោមនេះ ចងក្រងឯកសារនៃការត្រួតពិនិត្យបឋម ដែលធ្វើឡើងដោយការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ (ស៊ីអេសអូ) លើពាក្យបណ្តឹងពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដែលចោទប្រកាន់អំពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានពីទំនប់វារីអគ្គីសនីធំបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា គឺគម្រោងវារីអគ្គីសនីសេសានក្រោម ២ (LS2) រួមទាំងការអះអាងថា IFC បានវិនិយោគនៅក្នុងគម្រោងវារីអគ្គីសនី LS2 តាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុង PSBC។ ស៊ីអេសអូសន្និដ្ឋានថា យោងតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ គម្រោង LS2 មិនអាចចាត់ទុកថាជាអនុគម្រោងរបស់ IFC តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ខ្លួននៅក្នុង PSBC បានទេ។

បរិបទ និងការវិនិយោគ

នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ IFC បានវិនិយោគទឹកប្រាក់ចំនួន ២៨៦ លានដុល្លារអាមេរិក ដើម្បីទិញភាគហ៊ុន ០,៦៩ ភាគរយ នៅក្នុង PSBC ដើម្បីលើកកម្ពស់លទ្ធភាពទទួលបានហិរញ្ញវត្ថុដោយមិនប្រើសេវាធនាគាររបស់ប្រទេសចិន។ នៅដើមឆ្នាំ២០១៩ IFC បានចាប់ផ្តើមលក់ភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួននៅក្នុង PSBC បន្ទាប់ពីផែនការលក់មិនទទួលបានការអនុម័តជាមុនជាបន្តបន្ទាប់។ នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ នៅពេលដែលពាក្យបណ្តឹងនេះត្រូវបានដាក់ជូន IFC កាន់កាប់ភាគហ៊ុន ០,០៨៦ ភាគរយ នៅក្នុង PSBC។ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ IFC បានលក់ភាគហ៊ុនដែលនៅសល់របស់ខ្លួន នៅក្នុង PSBC ដើម្បីបញ្ចប់ទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុ។

PSBC មានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុជាមួយក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co., Ltd. (China Huaneng Group Co.) និងក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួន គឺក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower Co., Ltd. (HLRH)។ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower Co., Ltd. កាន់កាប់ក្រុមហ៊ុន HydroLancang International Energy ទាំងមូល ដែលក្រុមហ៊ុននេះបានក្លាយជាម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំនៃគម្រោងវារីអគ្គីសនី LS2 នៅចុងឆ្នាំ២០១២។ ការសាងសង់គម្រោង LS2 បានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ២០១៣ ហើយនៅឆ្នាំ២០១៧ ទ្វារទំនប់វារីអគ្គីសនីដ៏ធំបំផុតនៅប្រទេសកម្ពុជាបានចាប់ផ្តើមបិទ និងមានការជន់លិចអាងស្តុកទឹក និងកន្លែងតាំងទីលំនៅ ដែលធ្លាប់បានកាន់កាប់ពីមុន។

ពាក្យបណ្តឹង

នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ ស៊ីអេសអូបានទទួលពាក្យបណ្តឹង ដែលចោទប្រកាន់ជាថ្មីអំពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម (E&S) ដែលរីករាលដាលពីគម្រោង LS2។ សហគមន៍ដដែល បានលើកឡើងអំពីកង្វល់ទាំងនេះនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងចំនួនបី ដែលបានដាក់ជូនស៊ីអេសអូ កាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងធនាគារ An Binh Commercial Joint Stock Bank (ABBank) នៃប្រទេសវៀតណាម ដែលមានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុជាមួយគម្រោង LS2។ ពាក្យបណ្តឹង ឆ្នាំ២០១៨ ដែលត្រូវបានរួមបញ្ចូលគ្នា បច្ចុប្បន្នកំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ។

ពាក្យបណ្តឹងបច្ចុប្បន្នបានចោទប្រកាន់ថា PSBC បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានដល់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang

River Hydropower និងក្រុមហ៊ុនមេចុងក្រោយរបស់វាគឺ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ដែលបង្ហាញអំពីការវិនិយោគដ៏សំខាន់ យ៉ាងសកម្ម និងយ៉ាងខ្លាំងក្លារបស់ IFC នៅក្នុង PSBC និងគម្រោង LS2។ ពាក្យបណ្តឹងចោទប្រកាន់ថា មានប្រជាជន ៣ ក្រុម បានរងផលប៉ះពាល់៖

1. អ្នកភូមិដែលមិនព្រមតាំងទីលំនៅថ្មី អះអាងថា មុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត និងសន្តិសុខស្បៀងរបស់ពួកគេ បានរងផលប៉ះពាល់ដោយការធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំងនៃបរិមាណត្រីក្នុងស្រុក។ សហគមន៍បានចោទប្រកាន់ថា ពួកគេមានការលំបាកក្នុងការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត ចាប់តាំងពីពេលចាប់ផ្តើមធ្វើប្រតិបត្តិការគម្រោង LS2 ដែលនាំឱ្យមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានចំពោះសុខភាព និងបន្ទុកសេដ្ឋកិច្ច។ ទឹកជំនន់ដែលទាក់ទងនឹងទំនប់ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថា បានបណ្តាលឱ្យមានកង្វះខាតដីស្រែចម្ការ។ ដើមបណ្តឹងមួយចំនួនដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណថាជាជនជាតិដើមភាគតិច ព្យាយាមការពារអត្តសញ្ញាណវប្បធម៌ និងទឹកដីកន្លែងដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ពួកគេ។
2. អ្នកភូមិដែលបានតាំងលំនៅថ្មី ចោទប្រកាន់ថា ជីវភាពរស់នៅថ្មីរបស់ពួកគេមានភាពខ្វះខាត និងថាពួកគេមិនបានទទួលកម្មវិធីស្តារ និងទ្រទ្រង់ជីវភាពរស់នៅនោះទេ ហើយពួកគេក៏មិនអាចចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្តលើការបែងចែកដីបានដែរ។ ពួកគេបានលើកឡើងថា អ្នកខាងក្រៅបានសាងសង់ផ្ទះសម្បែងនៅក្នុងភូមិរបស់ពួកគេ ដោយយកលេសថាបានទិញដីនោះ។
3. អ្នកភូមិនៅខ្សែទឹកខាងលើ ចោទប្រកាន់ថា មានផលប៉ះពាល់ចំពោះមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ពួកគេ ដោយសារការប្រែប្រួលនៃកម្រិតទឹក និងត្រីនៅទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពកមានចំនួនតិចជាងមុន។ ពួកគេបានលើកឡើងថា ពួកគេត្រូវបង្ខំចិត្តផ្លាស់ទីលំនៅជាបណ្តោះអាសន្នដោយសារទឹកជំនន់ ដែលនាំឱ្យមានបញ្ហាសុខភាព និងគ្រោះថ្នាក់ផ្លូវកាយ។ ពួកគេក៏អះអាងផងដែរថា ពួកគេមិនធ្លាប់ទទួលបានការជូនដំណឹង ឬការពិគ្រោះយោបល់អំពីគម្រោង LS2 ឬគោលនយោបាយសំណងរបស់គម្រោងនោះទេ។

ក្រុមនីមួយៗ ក្នុងចំណោមប្រជាជនទាំងបីក្រុមនេះ បានចោទប្រកាន់ថា ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើផែនការ និងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ LS2 គឺមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ ហើយពួកគេទាំងអស់គ្នាភ័យខ្លាចថាអាចមានផលប៉ះពាល់ជាបង្កនៃទំនប់ជាច្រើនទៀត ដែលត្រូវបានគ្រោងទុក សម្រាប់ទន្លេស្រែពក និងទន្លេសេសាន។ ដើមបណ្តឹងបានស្នើសុំឱ្យរក្សាអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេជាការសម្ងាត់ ដោយភ័យខ្លាចការគំរាមកំហែង និងការសងសឹក។

IFC និង ការឆ្លើយតបរបស់អតិថិជន

ការឆ្លើយតបពី IFC និង PSBC នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា និង ថ្ងៃទី២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤ រៀងគ្នា បានបដិសេធរាល់ទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុរវាងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC និងគម្រោង LS2។ IFC ផ្តល់ទទ្ទឹករណ៍ថា PSBC បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានគម្រោងដល់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ដែលត្រូវបានវិភាគត្រួតពិនិត្យចំពោះសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ខ្លួននៅក្នុងប្រទេសចិន ហើយឥណទានសម្បទាននៅក្នុង Huaneng Group ត្រូវតែវិនិយោគលើគម្រោងនៅក្នុងប្រទេសចិន។ PSBC ផ្តល់ទទ្ទឹករណ៍

ថា គម្រោង LS2 ស្ថិតនៅក្រៅវិសាលភាពនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីមូលនិធិ IFC និង PSBC និងមានលក្ខណៈសម្បត្តិមិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការធ្វើជាអនុគម្រោង ស្របតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ នោះទេ។

ការវិភាគរបស់ស៊ីអេសអូ

ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ កំណត់ថា តើពាក្យបណ្តឹងសុំក្តីសមនឹងធ្វើការស៊ើបអង្កេត ដែរឬទេ ដោយប្រើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចតទៅ៖ ក) ថា តើមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីការខូចខាត ឬការខូចខាតដែលអាចកើតឡើងដែរឬទេ ខ) ថា តើមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួនដែរឬទេ និង គ) ថា តើការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ មានទំនាក់ទំនងសមស្របទៅនឹងបដិលោមភាពដែលអាចកើតឡើង ដែរឬទេ។

ក្នុងករណីនេះ ស៊ីអេសអូ ត្រូវតែកំណត់ជាដំបូង ថា តើទំនប់ LS2 អាចចាត់ទុកថាជាអនុគម្រោងរបស់ IFC តាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុង PSBC បានដែរឬទេ។¹ ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាបឋម លើព័ត៌មានដែលមាន មិនឃើញមានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីសន្និដ្ឋានថា គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 គឺជាអនុគម្រោងរបស់ IFC តាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុង PSBC នោះទេ។ ទស្សនៈរបស់ស៊ីអេសអូ គឺផ្អែកលើហេតុផលដូចខាងក្រោម៖

- IFC បានធ្វើការវិនិយោគភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC ដែលមិនបានដាក់កម្រិតលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលនោះទេ។ អតិថិជនគ្រប់រូបរបស់ PSBC ក្នុងអំឡុងពេលនៃការវិនិយោគរបស់ IFC គឺជាអតិថិជនបន្តរបស់ IFC និងដំណើរការអាជីវកម្ម ដែល IFC គួរតែបានតម្រូវឱ្យ PSBC អនុវត្តប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ខ្លួន។
- ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. គឺជាអតិថិជនបន្តរបស់ IFC ក្នុងនោះដែរ ពួកគេគឺជាអតិថិជនរបស់ PSBC ដែលបានទទួលប្រាក់កម្ចី និងការវិនិយោគ ក្នុងអំឡុងពេលដែល IFC កាន់កាប់ភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC។
- ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ យោងតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ មានតែដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនបន្ត ដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីការវិនិយោគនោះប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអនុគម្រោង។
- ដោយសារឥណទានសម្បទាន ដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower នៅចន្លោះឆ្នាំ២០១៦ និង ឆ្នាំ២០២៣ ត្រូវបានរឹតបន្តឹងចំពោះសកម្មភាពដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោង HydroLancang International Energy ឬ គម្រោង LS2 នោះ គម្រោង LS2 មិនអាចចាត់ទុកជាដំណើរការអាជីវកម្មដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីប្រាក់កម្ចីទាំងនោះបានទេ។
- ឥណទានសម្បទានមួយចំនួន - ប៉ុន្តែមិនមែនទាំងអស់នោះទេ - ដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. មានការរឹតត្បិតស្រដៀងគ្នា។ PSBC ក៏បានផ្តល់ឥណទានទុនបង្វិលជាច្រើនដល់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ដែលហាក់ដូចជាមិនមានការរឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលនោះទេ។ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. មានផលប្រយោជន៍នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន

¹យន្តការគណនេយ្យភាពឯករាជ្យរបស់ IFC/MIGA នៃគោលនយោបាយ (ស៊ីអេសអូ) (ថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១) សទ្ទានុក្រម និងកថាខណ្ឌទី ៧៧.

បុត្រសម្ព័ន្ធចំនួនពីរ ដែលធ្វើអាជីវកម្មជាមួយគម្រោង LS2 គឺក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និងក្រុមហ៊ុន Huaneng Finance។ ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធទាំងនេះអាចចាត់ទុកថាជាអនុគម្រោងរបស់អតិថិជនបន្តរបស់ IFC គឺ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co.។

- ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ស៊ីអេសអូមិនមានមូលដ្ឋានដើម្បីសន្និដ្ឋានថា គម្រោង LS2 គឺជាអនុគម្រោងរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. នោះទេ ស្របតាមអត្ថន័យនៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ។ ស៊ីអេសអូមិនឃើញភស្តុតាងណាមួយ ដែលបង្ហាញថា ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ជាប់ពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់នឹងប្រតិបត្តិការគម្រោង LS2 ឬថា គម្រោងនេះគឺជាផ្នែកដ៏សំខាន់មួយនៃសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុននោះទេ។
- ព័ត៌មានដែលមាន បង្ហាញថា គម្រោង LS2 អាចចាត់ទុកថាជាដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ជាម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំ ដែលកាន់កាប់ភាគហ៊ុន LS2 ១០០ ភាគរយ និងមានឯកទេសក្នុងការសាងសង់ និងដំណើរការគម្រោងវារីអគ្គិសនី ប៉ុន្តែឥណទានសម្បទានដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower មានការរឹតបន្តឹងលើការប្រើប្រាស់មូលនិធិ ដែលមិនរួមបញ្ចូលសកម្មភាពនានារបស់ក្រុមហ៊ុនថាមពលអន្តរជាតិ HydroLancang ឬ គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 នោះទេ។

ស៊ីអេសអូសន្និដ្ឋានថា គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 មិនអាចចាត់ទុកថាជាអនុគម្រោងរបស់ IFC តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC បាន ស្របតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ។ ដូច្នេះ ស៊ីអេសអូមិនមានមូលដ្ឋានដើម្បីធ្វើការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមនៃការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC នោះទេ។

ជំហានបន្ទាប់

ដោយសារលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការវាយតម្លៃភាពអនុលោម មិនត្រូវបានបំពេញតាមនោះ ស៊ីអេសអូនឹងមិនចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមលើការវិនិយោគភាគហ៊ុនរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC នោះទេ ហើយសំណុំរឿងនេះនឹងត្រូវបិទ។

របាយការណ៍វាយតម្លៃនេះនឹងត្រូវចុះផ្សាយនៅលើវេបសាយស៊ីអេសអូ និងចែករំលែកជាមួយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលគណៈគ្រប់គ្រង IFC អតិថិជន និងដើមបណ្តឹង។

1. សេចក្តីផ្តើម

ផ្នែកនេះផ្តល់ជូននូវទិដ្ឋភាពទូទៅនៃគម្រោងវិនិយោគវិនិយោគសន្តិសុខសេសសនក្រោម ២ (LS2) នៅកម្ពុជា ព្រមទាំងការវិនិយោគរបស់សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC) នៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (PSBC)។ បន្ទាប់មក វាពិពណ៌នាអំពីវិសាលភាព និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការវាយតម្លៃភាពអនុលោម ដែលធ្វើឡើងដោយការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ (ស៊ីអេសអូ)។

ក) ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការវិនិយោគរបស់ IFC និង គម្រោងវិនិយោគសន្តិសុខសេសសនក្រោម ២

PSBC គឺជាធនាគារពាណិជ្ជធំជាងគេទីប្រាំនៅសាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ដែលផ្តល់សេវាដល់អតិថិជនរាយការបរិយលាសនាក់។ អ្នកខ្ចីភាគច្រើនគឺជាសហគ្រាសធុនមីក្រូ តូច និងមធ្យម (MSMEs) និងបុគ្គល ប៉ុន្តែ PSBC ក៏មានផលបត្រនៃការផ្តល់ឥណទានសម្បទានសាជីវកម្មដល់អាជីវកម្មធំៗផងដែរ។² យោងតាម PSBC គិតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ PSBC មានទីតាំងអាជីវកម្មសរុប ៣៩.៣៦៤ កន្លែង ដែលគ្របដណ្តប់គ្រប់ទីក្រុងទាំងអស់ និង ៩៩ ភាគរយនៃខោនធីនៅក្នុងប្រទេសចិន ដែលមានមូលដ្ឋានអតិថិជនរាយការ ៦៦០ លាននាក់។³

នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ IFC បានធ្វើការវិនិយោគភាគហ៊ុនចំនួន ២៨៦ លានដុល្លារអាមេរិក នៅក្នុង PSBC ដើម្បីទិញភាគហ៊ុន ០,៦៩ ភាគរយ។⁴ គោលបំណងនៃការវិនិយោគដែលបានអះអាងគឺ ដើម្បីជួយលើកកម្ពស់លទ្ធភាពទទួលបានហិរញ្ញវត្ថុដោយមិនប្រើសេវាធនាគាររបស់ប្រទេសចិន - ប្រហែល ២៣៥ លាននាក់ ដែលពួកគេភាគច្រើនរស់នៅតាមជនបទ។⁵ ការវិនិយោគនេះត្រូវបានធ្វើឡើង ជាផ្នែកមួយនៃការស្នើសុំភាគហ៊ុន ១៦,៩២ ភាគរយរបស់ PSBC នៅក្នុងការដាក់លក់ភាគហ៊ុនឯកជន ជាមួយវិនិយោគិនជាតិ និងអន្តរជាតិ ជាយុទ្ធសាស្ត្រ មុនពេលចុះបញ្ជីនៅក្នុងទីផ្សារភាគហ៊ុន។ នៅពេល IFC ធ្វើការវិនិយោគ IFC និង PSBC ក៏បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការជាយុទ្ធសាស្ត្រ ដែល IFC បានផ្តល់ដំបូន្មានជំនាញទៅកាន់ PSBC អំពី MSME និងហិរញ្ញវត្ថុជនបទ អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម និងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម (E&S)។⁶

នៅដើមឆ្នាំ២០១៩ បន្ទាប់ពីមានផែនការលក់ដែលត្រូវបានអនុម័តជាមុន ជាបន្តបន្ទាប់ IFC បានចាប់ផ្តើមលក់ភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួន នៅក្នុង PSBC។ នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ នៅពេលដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានដាក់ជូនស៊ីអេសអូ IFC កាន់កាប់ភាគហ៊ុន ០,០៨៦ ភាគរយនៅក្នុង PSBC។⁷ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ IFC បានលក់ភាគហ៊ុនដែលនៅសល់របស់ខ្លួន នៅក្នុង PSBC។

² IFC ព័ត៌មានសង្ខេបអំពីការវិនិយោគ (SII) គម្រោងលេខ ៣៥៤៦១ ធនាគារ Postal Savings Bank of China.
³ ស៊ីអេសអូ របាយការណ៍វាយតម្លៃអំពីកង្វល់ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (គម្រោង IFC លេខ ៣៥៤៦១) និងបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤) <https://bit.ly/3TkMmsR>.
⁴ ការវិនិយោគត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥ ហើយកិច្ចព្រមព្រៀងតាមផ្លូវច្បាប់ត្រូវបានចុះហត្ថលេខានៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។
⁵ IFC “IFC ធ្វើការវិនិយោគនៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China ដើម្បីលើកកម្ពស់បរិយាប័ន្នផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ប្រជាជនដែលទទួលបានសេវាមិនគ្រប់គ្រាន់” (ថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥) <https://bit.ly/3yVuVFZ>.
⁶ IFC ព័ត៌មានសង្ខេបអំពីការវិនិយោគ (SII) គម្រោងលេខ ៣៥៤៦១ ធនាគារ Postal Savings Bank of China.
⁷ ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រងចំពោះពាក្យបណ្តឹងរបស់ស៊ីអេសអូ នៅប្រទេសកម្ពុជា—ធនាគារ Postal Savings Bank of China (PSBC-0២) (ថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤) កថាខណ្ឌ iv (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធទី១).

យ៉ាងហោចណាស់ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៩ មក PSBC មានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុជាមួយក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co., Ltd. (China Huaneng Group Co.) និងក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់វាគឺ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower Co., Ltd. (HLRH) ដែលកាន់កាប់ក្រុមហ៊ុន HydroLancang International Energy ទាំងមូល ជាម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំនៃគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2។

គម្រោង LS2 គឺជាទំនប់វារីអគ្គិសនីធំជាងគេនៅកម្ពុជា ដោយមានកម្លាំងដែលបានតម្លើងចំនួន៤០០មេហ្គាវ៉ាត់។ វាមានទីតាំងស្ថិតក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង តាមដងទន្លេសេសាន ភាគខាងជើងប្រទេសកម្ពុជា ខាងក្រោមគឺចំណុចប្រសព្វនៃដងទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពកសំខាន់ៗ និងមានចម្ងាយប្រហែល ២៥ គីឡូម៉ែត្រពីទន្លេមេគង្គ (សូមមើល ផែនទី ១.១) ។ ការសាងសង់ទំនប់នេះបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ២០១៣ ហើយនៅពេលដែលច្រកទ្វារចាប់ផ្តើមបិទនៅឆ្នាំ២០១៧ អាងស្តុកទឹក និងកន្លែងតាំងទីលំនៅ ដែលធ្លាប់កាន់កាប់កាលពីមុន ត្រូវបានជំនួសលិច។^៨ ទំនប់នេះត្រូវបានសាងសង់ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងសាងសង់-ធ្វើអាជីវកម្ម-ផ្ទេរ រយៈពេល ៤៥ ឆ្នាំ។ នៅពេលបញ្ចប់រយៈពេលនេះ កម្មសិទ្ធិនឹងត្រូវផ្ទេរជូនអង្គភាពផ្តល់សេវាអគ្គិសនីនៅកម្ពុជា គឺអគ្គិសនីកម្ពុជា។

គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ដើមឡើយ គឺជាក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្មរួមទុនរវាងក្រុមហ៊ុន Electricity Vietnam International Joint Stock Company^៩ (EVNI) មានភាគហ៊ុន ៥១ ភាគរយ និង រ៉ូយ៉ាល់គ្រុប ដែលជាបណ្តុំក្រុមហ៊ុនកម្ពុជា មានភាគហ៊ុន ៤៩ ភាគរយ។ នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២ ក្រុមហ៊ុន HydroLancang International Energy បានទិញភាគហ៊ុន ៥១ ភាគរយនៅក្នុងគម្រោងនេះ និងបានក្លាយជាម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំ នៅខណៈដែលភាគហ៊ុនរបស់ EVNI បានថយចុះមកត្រឹម ១០ ភាគរយ ហើយភាគហ៊ុនរបស់ រ៉ូយ៉ាល់ គ្រុប បានថយចុះមកត្រឹម ៣៩ ភាគរយ។ ការកាន់កាប់ភាគហ៊ុនទាំងនេះនៅតែគ្មានការប្រែប្រួល គិតត្រឹមពេលសរសេរបាយការណ៍នេះ។

ដោយបានបញ្ចប់ការសាងសង់នៅឆ្នាំ២០១៨ ទំនប់វារីអគ្គិសនី LS2 នៅទីបំផុត បានជម្លៀសប្រជាជនជិត ៥.០០០ នាក់ និងមានផលប៉ះពាល់ដល់សហគមន៍នៅខ្សែទឹកខាងលើ និងខាងក្រោម ដែលពឹងផ្អែកលើផលផលពីទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពក សម្រាប់ជាអាហារ និងប្រាក់ចំណូល។^{១០} ការផ្លាស់ទីលំនៅរបស់គ្រួសារដែលទទួលយកកញ្ចប់តាំងទីលំនៅថ្មី បានកើតឡើងក្នុងឆ្នាំ២០១៥-១៦ ប៉ុន្តែប្រជាជនចំនួន ១៣៦ គ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងតំបន់អាងស្តុកទឹក បានបដិសេធមិនព្រមតាំងទីលំនៅថ្មីនោះទេ ហើយផ្ទុយមកវិញ ពួកគេបានផ្លាស់ទីលំនៅទៅក្រៅតំបន់ទឹកជំនន់។^{១១}

^៨ អង្គការឃ្លាំមើលសិទ្ធិមនុស្ស៖ ខាងក្រោមទឹក – ផលប៉ះពាល់សិទ្ធិមនុស្សនៃគម្រោងខ្សែក្រវ៉ាត់ និងផ្លូវថ្នល់របស់ប្រទេសចិននៅកម្ពុជា (ឆ្នាំ២០១២) <https://bit.ly/3XBzh1j>; វែបសាយគម្រោងសេសានក្រោម ២ របស់រ៉ូយ៉ាល់គ្រុប៖ <https://bit.ly/3UNcFX8>.

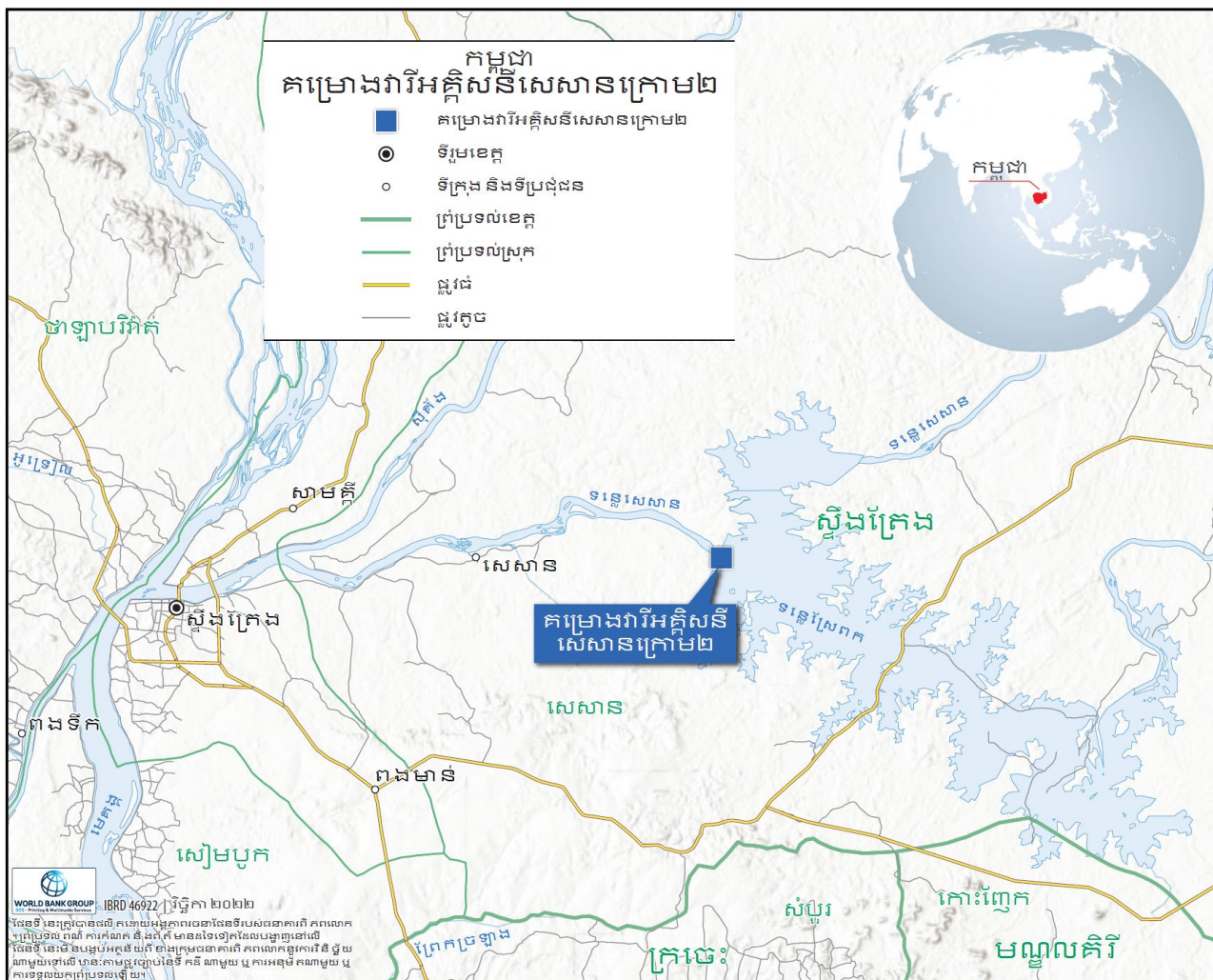
^៩ EVNI ដើមឡើយ ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្មរួមទុន EVN កម្ពុជា ដែលក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ EVN មានភារកិច្ចវិនិយោគលើគម្រោងថាមពលនៅប្រទេសកម្ពុជា និង ប្រទេសឡាវ។ សូមមើលវែបសាយរបស់ EVNI៖ <https://bit.ly/3EfStGE>.

^{១០} សូមមើល អង្គការឃ្លាំមើលសិទ្ធិមនុស្ស *ខាងក្រោមទឹក* (ឆ្នាំ២០២១). យោងតាមរបាយការណ៍ទំនួលខុសត្រូវសង្គមរបស់សាជីវកម្ម ឆ្នាំ២០២០ លើគម្រោង LS2 មានប្រជាជនចំនួន ៣.៦៩០ នាក់មកពីភូមិចំនួន ៦ នៅក្នុងទំនប់ និងអាងស្តុកទឹករបស់ទំនប់នោះ បានរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគម្រោងនេះ។ របាយការណ៍និរន្តរភាព LS2 ឆ្នាំ២០២០. ទំ. ៨. ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន (EIA) របស់គម្រោង ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំ២០០៨ បានប៉ាន់ស្មានថា ប្រជាជន ១.០៥៩ គ្រួសារ នឹងចាំបាច់ត្រូវផ្សេងទីកន្លែង។ វាមិនបានកំណត់ចំនួនប្រជាជនដែលអាចត្រូវបានផ្សេងទីកន្លែងនោះទេ ប៉ុន្តែបានប៉ាន់ប្រមាណថា ប្រជាជន ៣០០.០០០ នាក់នៅតាមខ្សែទឹកខាងលើ និងខាងក្រោមនៃតំបន់គម្រោង នឹងរងផលប៉ះពាល់ដោយប្រយោលពីគម្រោងនេះ។ EIA អនុវត្តដោយក្រុមហ៊ុន Key Consultants Cambodia (KCC) ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨ ទំ. ១២១ មាននៅ <https://bit.ly/3D5O9dm>. នៅឆ្នាំ២០០៩ ការសិក្សារបស់សង្គមស៊ីវិល ដែលធ្វើឡើងដោយសម្ព័ន្ធទន្លេនៅកម្ពុជា បានរកឃើញថា ប្រជាជនប្រហែល ៧៨.០០០ នាក់ នឹងរងផលប៉ះពាល់ផ្នែកសន្តិសុខស្បៀង និងការបាត់បង់ប្រាក់ចំណូលដោយសារ LS2។ ឧត្តមាទ្រព្យក្នុងការផ្តល់សំណង និងការតាំងទីលំនៅថ្មីដោយសារទំនប់ធំៗ៖ សម្ព័ន្ធទន្លេនៅកម្ពុជា (RCC). សំណុំរឿងនៃគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ ដែលបានត្រាងទុក នៅភាគឦសាននៃប្រទេសកម្ពុជា, Baird, Ian G., ភ្នំពេញ ឆ្នាំ២០០៩ ទំ. ១៣៨

^{១១} នៅក្នុងបរិបទនៃការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមរបស់ FI ០១-០៣ នៃប្រទេសកម្ពុជា (<https://bit.ly/3XbByOE>) CAO បានធ្វើបេសកកម្មនៅខែ

ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៨ រហូតដល់បញ្ចប់ការសាងសង់ទំនប់នៅឆ្នាំ២០១៨ មានការតវ៉ាជាបន្តបន្ទាប់ដោយសមាជិកសហគមន៍ដែលសម្តែងការប្រឆាំងចំពោះគម្រោងនេះ រួមជាមួយរបាយការណ៍នៃប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ការសិក្សានិងក្រុមសង្គមស៊ីវិល ដែលលើកឡើងអំពីកង្វល់នៃផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ទំនប់នេះ។¹²

ផែនទី ១.១៖ ទីតាំងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២

ប្រភព៖ ក្រុមធនាគារពិភពលោក IBRD ៤៦៩២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២

តុលា ឆ្នាំ២០២៣ និងបានប្រមូលសក្ខីកម្មពីសហគមន៍នានា និងបានសង្កេតការណ៍ដោយផ្ទាល់ ដែលបញ្ជាក់អះអាងអំពីស្ថានភាពខាងលើ។
¹²ក្នុងចំណោមអត្ថបទដទៃទៀត សូមមើល Mean Meach, “ទំនប់សេសានក្រោម ២៖ ផលប៉ះពាល់ជាសក្តានុពលនៃការតាំងទីលំនៅថ្មីរបស់សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់”, *EarthRight Mekong School, EarthRights International* ឆ្នាំ២០០៨; Neou Vannarin និង Paul Vrieze, “គម្រោងទំនប់ទឹក ការសម្រេចចិត្តដ៏លំបាកមួយសម្រាប់អ្នកភូមិស្ទឹងត្រែង” *ឌី ខេមបូឌា ដេលី* (ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩); David Boyle, ការរារាំងអនាគតរបស់អ្នកភូមិនៅតាមមាត់ទន្លេសេសាន” *ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍* (ថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០); May Tithara និង Adam Miller “ភាពភ័យខ្លាចចំពោះទឹកជំនន់នៃទំនប់វារីអគ្គិសនី” *ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍* (ថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១); “ព័ត៌មានបន្តិចបន្តួចអំពីទំនប់សេសានក្រោម ២ របាយការណ៍” *ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍* (ថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣); K. Ham, S. Hay និង T Sok. “នយោបាយទំនប់សេសានក្រោម ២ នៅកម្ពុជា” នៅក្នុង *ការអភិវឌ្ឍវារីអគ្គិសនីនៅតំបន់មេគង្គ៖ ទស្សនៈវិស័យផ្នែកនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងបរិស្ថាន* កែសម្រួលដោយ N. Matthews និង K. Geheb (ឆ្នាំ២០១៥) ១៥៣-១៧២; Sithirith Mak, “ទំនប់ទឹក និងសន្តិសុខរដ្ឋ៖ ការសាងសង់ទំនប់នៅលើទន្លេ 3S ជាការគំរាមកំហែងចំពោះសន្តិសុខរដ្ឋកម្ពុជា” *Asia Pacific Viewpoint* ៥៧ លេខ ១ (ឆ្នាំ២០១៦)៖ ៦០-៧៥; Oliver Hensengerth, តំបន់និយម អត្តសញ្ញាណ និងទំនប់វារីអគ្គិសនី៖ ទំនប់វារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ ដែលសាងសង់ដោយចិននៅកម្ពុជា” *ទិន្នន័យវដ្តស្តីពីការងាររបស់ចិននាពេលបច្ចុប្បន្ន* ៤៦ លេខ ៣៣ (ឆ្នាំ២០១៧)៖ ៨៥-១១៨; W. Nathan និង Ian G. Baird. “នយោបាយចម្រើនច្រកស្រែនៃការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់នៃទំនប់វារីអគ្គិសនីនៅតំបន់មេគង្គ បែតុង” *Political Geography* ៨៣ (ឆ្នាំ២០២០).

ខ. ដំណើរការរបស់ស៊ីអេសអូ និងវិសាលភាព និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការវាយតម្លៃភាពអនុលោម

នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ ស៊ីអេសអូបានទទួលពាក្យបណ្តឹងពីអ្នកភូមិបីក្រុម ដោយចោទប្រកាន់អំពើផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមយ៉ាងទូលំទូលាយពីគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ដែលពួកគេបានផ្តល់ទឡឹករណ៍ថា មានទំនាក់ទំនងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុជាមួយ PSBC ដែលជាអតិថិជនអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុរបស់ IFC។ ពាក្យបណ្តឹងនេះត្រូវបានដាក់ជូន តាងនាមឲ្យសហគមន៍ទាំងនេះ ដោយអង្គការអន្តរជាតិចំនួនបីគឺ អង្គការទន្លេអន្តរជាតិ គម្រោងគណនេយ្យភាពអន្តរជាតិ និងអង្គការឃ្លាំមើលទន្លេមេគង្គ។

នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស៊ីអេសអូយល់ថា ពាក្យបណ្តឹងទាំងនេះមានភាពសមស្របសម្រាប់ការវាយតម្លៃ ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC។ ក្រោយមក ដើមបណ្តឹងបានព្យាយាមចូលរួមក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទ ដែលកោះប្រជុំដោយស៊ីអេសអូ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មិនមានការឯកភាពជាឯកច្ឆន្ទចំពោះការចូលរួមក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទ ដែលគាំទ្រដោយស៊ីអេសអូនោះទេ។¹³ ដោយមានការយល់ព្រមពីដើមបណ្តឹង សំណុំរឿងនេះត្រូវបានផ្ទេរទៅកាន់មុខងារភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ នៅថ្ងៃទី២៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤ ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃភាពអនុលោម។¹⁴

វិសាលភាពនៃការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនេះ ត្រូវបានដាក់កម្រិតចំពោះបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង និងរបាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ។¹⁵ ស៊ីអេសអូបានសម្រេចចិត្តធ្វើការវាយតម្លៃដោយផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការវាយតម្លៃ និងការពិចារណាដែលពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដែលមាននៅក្នុងគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ។ ការវាយតម្លៃបានរួមបញ្ចូលការត្រួតពិនិត្យបឋមលើព័ត៌មានខាងក្រោម៖

- ឯកសារ ដែលទាក់ទងនឹងបណ្តឹងទាំងបី ដែលស៊ីអេសអូបានទទួលកាលពីឆ្នាំ២០១៨ ពាក្យបណ្តឹងឆ្នាំ២០២៤ ទាក់ទងនឹងគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 របាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ លើពាក្យបណ្តឹងឆ្នាំ២០២៤ និងការឆ្លើយតបនឹងពាក្យបណ្តឹង ឆ្នាំ២០២៤ ពីសំណាក់គណៈគ្រប់គ្រង IFC និង PSBC។
- ការស៊ើបអង្កេតរបស់ស៊ីអេសអូ លើសំណុំរឿងអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា (FI) ០១-០៣ ទាក់ទងនឹងការផ្តល់ឥណទានសម្បទានដោយ IFC ដល់គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 នៅកម្ពុជា តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ខ្លួននៅក្នុងធនាគារ An Binh Commercial Joint Stock (ABBank)¹⁶
- ការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ខ្លួននៅក្នុង PSBC¹⁷

¹³ ស៊ីអេសអូ របាយការណ៍វាយតម្លៃអំពីកង្វល់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤) ទំ. ៦ មាននៅ <https://bit.ly/3TkMmsR>

¹⁴ ស៊ីអេសអូ របាយការណ៍វាយតម្លៃអំពីកង្វល់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៤).

¹⁵ គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ កថាខណ្ឌទី ៨៨.

¹⁶ សូមមើលទំព័រសំណុំរឿង សម្រាប់ “ប្រទេសកម្ពុជា៖ អន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ ០១-០៣” នៅ <https://bit.ly/3XbByOE>; របាយការណ៍វាយតម្លៃអំពីកង្វល់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង ABBank និង VietinBank និងបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២ <https://bit.ly/3AYHSSr>; ស៊ីអេសអូ របាយការណ៍វាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដោយ IFC ដល់គម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅកម្ពុជា តាមរយៈ ABBank និង Vietinbank (ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២ (ប្រទេសកម្ពុជា៖ របាយការណ៍វាយតម្លៃលើ FI ០១-០៣) មាននៅ <https://bit.ly/4gidUJa>.

¹⁷ ស៊ីអេសអូ របាយការណ៍វាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេស

- ឯកសាររបស់ IFC និងអតិថិជនស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចខណ្ឌតម្រូវ E&S របស់គម្រោង
- ព័ត៌មានដែលប្រមូលបានតាមរយៈការចូលរួមជាមួយក្រុមការងារគម្រោង IFC តំណាងអតិថិជន និង ទីប្រឹក្សាដើមបណ្តឹង
- ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដែលពាក់ព័ន្ធ និងឯកសារសាដែលមានជាធរណៈដទៃទៀត រួមទាំងឯកសារយោង ពីការសិក្សាផងដែរ។

ស៊ីអេសអូសូមថ្លែងអំណរគុណដែលគ្រប់ភាគីទាំងអស់ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ ដែលបាន ចែករំលែកទស្សនៈវិស័យ ចំណេះដឹង និងពេលវេលារបស់ពួកគេ។

2. កង្វល់ដែលលើកឡើងដោយដើមបណ្តឹង

ដើមបណ្តឹងចោទប្រកាន់ថា PSBC បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានដល់ម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំរបស់ទំនប់គី ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និងក្រុមហ៊ុនមេចុងក្រោយរបស់វាគឺ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co.។ ពួកគេបង្ហាញថា ឥណទានសម្បទានចំនួនពីរ ដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និងក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. បានកើតឡើងនាពេលថ្មីៗនេះ និងហាក់បីដូចជាមានភាពសកម្ម និងថា ជាលទ្ធផល ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. និងក្រុមហ៊ុន បុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួន បានធ្វើការវិនិយោគភាគហ៊ុននៅក្នុងទំនប់នេះ និងបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងការធានា បន្ថែមដល់គម្រោងនេះ។ ពួកគេចោទប្រកាន់ថា ការវិនិយោគនេះបង្ហាញអំពីការផ្តល់ឥណទានសម្បទានដ៏ សំខាន់ យ៉ាងសកម្ម និងយ៉ាងខ្លាំងរបស់ IFC ចំពោះគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2។

លើសពីនេះទៀត ពាក្យបណ្តឹងនេះសំដៅលើ និងបញ្ជាក់ឡើងវិញនូវការចោទប្រកាន់ ដែលត្រូវបានរួមបញ្ចូល នៅក្នុងបណ្តឹងទាំងបី ទាក់ទងនឹងគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ដែលត្រូវបានដាក់ជូនស៊ីអេសអូ ដោយសហគមន៍ដូច គ្នានេះ កាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨។¹⁸ ពាក្យបណ្តឹងឆ្នាំ២០១៨ ដែលបានរួមបញ្ចូលគ្នា បច្ចុប្បន្នកំពុងស្ថិតនៅ ដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ។¹⁹ ដើមបណ្តឹង ដែលបានស្នើសុំឱ្យ ស៊ីអេសអូ រក្សាអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេជាការសម្ងាត់ រួមមាន៖

- អ្នកភូមិ ដែលផ្លាស់ទីពីភូមិក្បាលរមាសចាស់ និង ភូមិស្រែគរចាស់ ជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដោយសារ គម្រោងវារីអគ្គិសនី
- អ្នកភូមិមកពីភូមិក្បាលរមាសចាស់ និង ភូមិស្រែគរចាស់ ដែលបដិសេធការតាំងទីលំនៅថ្មី និង
- អ្នកភូមិមកពីស្រុកតាវែង លំផាត់ កូនមុំ អណ្តូងមាស និង រើសសែ ខេត្តរតនគិរី ដែលស្ថិតនៅតាម បណ្តោយខ្សែទឹកខាងលើនៃទំនប់ទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពក។

អ្នកភូមិដែលបានផ្លាស់ទីលំនៅថ្មី ចោទប្រកាន់ថាស្ថានភាពរស់នៅ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅកន្លែងតាំងទីលំនៅ

កណ្តុរេស៊ី តាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (PSBC) (ថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ (PSBC-របាយការណ៍ វាយតម្លៃលេខ ០១) មាននៅ <https://bit.ly/3MEVdSi>.

¹⁸ ពាក្យបណ្តឹងទាំងបីបានអះអាងថា IFC បានផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដល់គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងធនាគាររៀតណម មួយ ឈ្មោះ An Binh Commercial Joint Stock Bank (ABBank).

¹⁹ សូមមើលទំព័រសំណុំរឿងសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា៖ អន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ ០១-០៣៖ <https://bit.ly/3XbByOE>

ថ្មីរបស់ពួកគេ មានភាពមិនគ្រប់គ្រាន់នោះទេ។ ជាពិសេស ពួកគេអះអាងថា៖

- ស្ថានភាពរស់នៅមិនស្របតាមពាក្យសន្យាផ្ទាល់មាត់របស់មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាននោះទេ។ កង្វល់របស់ពួកគេរួមមាន ភាពមិនគ្រប់គ្រាន់នៃទឹកអណ្តូងស្អាត កង្វះខាតបុគ្គលិកនៅមណ្ឌលសុខភាព លំនៅឋានមានគុណភាពទាប ការជន់លិចដីស្រែថ្មី និងកង្វះខាតប្រព័ន្ធលូ ដែលដំណើរការបានល្អ។
- សំណងមិនគ្រប់គ្រាន់ ដោយសារកង្វះខាតការស្ទង់មតិផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចសង្គមគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអំពីទ្រព្យសម្បត្តិមុនពេលជម្លៀស។ ដើមបណ្តឹងអះអាងថា ពួកគេមិនត្រូវបានផ្តល់ជូននូវកម្មវិធីស្តារជីវភាព និងការគាំទ្រ រួមទាំងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការភ្ជួរស្រែនោះទេ និងថា ដីស្រែដែលមានស្រាប់ មិនមានដើមឈើដែលដាំរួច ឬទីធ្លាសម្រាប់ចិញ្ចឹមសត្វនោះទេ។
- កន្លែងតាំងទីលំនៅថ្មីមានចម្ងាយច្រើនគីឡូម៉ែត្រពីទន្លេ ដែលដាក់កម្រិតចំពោះសកម្មភាពនេសាទ ហើយដឹកសិកម្មជំនួសរបស់ពួកគេ មិនមានផលិតភាពដូចជីវភាពរបស់ពួកគេកាលពីមុននោះទេ។ អ្នកភូមិមិនបានទទួលសំណងសម្រាប់ផលប៉ះពាល់លើមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ពួកគេនោះទេ។
- ដើមបណ្តឹងនិយាយថា ពួកគេមិនអាចចូលរួមប្រកបដោយអត្ថន័យ នៅក្នុងដំណើរការធ្វើសេចក្តីសម្រេចអំពីការតាំងទីលំនៅថ្មី និងបញ្ហាដែលមិនបានដោះស្រាយជាបន្តបន្ទាប់ ពាក់ព័ន្ធនឹងបរិយាកាស ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងគុណភាពកន្លែងតាំងទីលំនៅថ្មី នោះទេ។ គម្រោងនេះខ្វះខាតយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខ ដែលដាក់កម្រិតចំពោះសមត្ថភាពរបស់អ្នកភូមិក្នុងការលើកឡើងអំពីបញ្ហានានាជាមួយប្រតិបត្តិករទំនប់។ ដើមបណ្តឹងមិនមានអារម្មណ៍សុវត្ថិភាពក្នុងការបង្ហាញកង្វល់របស់ពួកគេនោះទេ ពីព្រោះអ្នកភូមិមួយចំនួនត្រូវបានគេប្រាប់ថា ពួកគេនឹងអាចបាត់បង់ដីធ្លី និងផ្ទះសម្បែងនៃការតាំងទីលំនៅថ្មីរបស់ពួកគេ ប្រសិនបើពួកគេដាក់ពាក្យបណ្តឹង។

អ្នកភូមិដែលបដិសេធមិនតាំងទីលំនៅថ្មី មានចំនួនសរុបប្រហែល ១៣៦ គ្រួសារ ដែលមិនចង់ចាកចេញពីផ្ទះសម្បែង និងមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ពួកគេ ហើយបន្តរស់នៅក្នុងតំបន់អាងស្តុកទឹក។

- អ្នកភូមិក្បាលរមាសចាស់ គឺជាសមាជិកសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋាភិបាល។ ពួកគេនិយាយថា ពួកគេបានបដិសេធមិនព្រមតាំងទីលំនៅថ្មីដើម្បីការពារអត្តសញ្ញាណវប្បធម៌ និងទឹកដីដីពិសិដ្ឋរបស់ពួកគេ និងបានសង្កត់ធ្ងន់លើកង្វះខាតការពិចារណាអំពីបំណងរបស់ពួកគេចំពោះការតាំងទីលំនៅថ្មីនៅលើទឹកដីប្រពៃណីរបស់ពួកគេ។ អ្នកភូមិទាំងនេះបញ្ជាក់ថា ពួកគេមានឆន្ទៈក្នុងការលះបង់ជីវិតដើម្បីការពារទឹកដី និងផ្ទះជូនការរបស់ពួកគេ។
- អាងស្តុកទឹកបានជន់លិចភូមិចាស់ និងវាលស្រែរបស់ពួកគេ ធ្វើឲ្យពួកគេបាត់បង់ទឹកដីពិសិដ្ឋ និងទឹកដីដូនតា និងទំនៀមទម្លាប់ដែលមានសារសំខាន់តាមវប្បធម៌ ដែលមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជាមួយពួកគេ។
- ទំនប់នេះត្រូវបានចោទប្រកាន់ថា បានធ្វើឱ្យមានការថយចុះយ៉ាងខ្លាំងក្លានៃចំនួនគ្រីក្នុងស្រុក រួមទាំងប្រភេទសត្វដែលធ្វើចំណាកស្រុកផងដែរ ដែលប៉ះពាល់ដល់របបអាហារ និងប្រាក់ចំណូល។

- សហគមន៍ត្រូវបានកំណត់ថា ពួកគេខ្វះខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋាន និងមានដីធ្លីមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ធ្វើស្រែចម្ការ ដោយសារទឹកជំនន់ ដែលបណ្តាលមកពីគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2។ កង្វះខាតលទ្ធភាពចូលទៅកាន់ទន្លេ និងអសន្តិសុខត្រីកាន់តែខ្លាំង មិនត្រឹមតែគំរាមកំហែងដល់ប្រាក់ចំណូលជាសាច់ប្រាក់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងសន្តិសុខស្បៀងរបស់សហគមន៍ផងដែរ។ សហគមន៍យល់ថា ពួកគេមានការលំបាកក្នុងការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត ចាប់តាំងពីពេលចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការ LS2 ដែលធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់សុខភាព និងបន្ទុកសេដ្ឋកិច្ច។
- សហគមន៍ទាំងនេះ ដែលបច្ចុប្បន្នរស់នៅលើដីប្រពៃណី នៅតែបន្តខ្វះខាតសុវត្ថិភាពក្នុងការកាន់កាប់ដីធ្លី និងមិនបានទទួលសំណងសម្រាប់ការជម្លៀសផ្នែករូបវន្ត និងសេដ្ឋកិច្ចនោះទេ។
- ដើមបណ្តឹងចោទប្រកាន់អំពីកង្វះខាតការពិគ្រោះយោបល់ដោយសេរី ជាមុន និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ដោយសារពួកគេភាគច្រើនជាជនជាតិដើមភាគតិច ដែលបានរងការបំភិតបំភ័យ និងការសងសឹកក្នុងឆ្នាំ២០១៧-១៨ នៅពេលដែលការសាងសង់ទំនប់វារីអគ្គិសនីបានបញ្ចប់ ហើយការដំណើរការបានចាប់ផ្តើម។

ដើមបណ្តឹងនៅខ្សែទឹកខាងលើ រួមមាន ជនជាតិភាគតិចឡាវ និងខ្មែរ និងជនជាតិដើមភាគតិចទំនួន ចារ៉ាយ និងកាចក់។

- ក្រុមទាំងនេះចោទប្រកាន់ថា ពួកគេមិនបានទទួលការជូនដំណឹង ឬការពិគ្រោះយោបល់អំពីគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ឬគោលនយោបាយសំណងរបស់គម្រោងនេះទេ និងថា ប្រភពព័ត៌មានតែមួយគត់របស់ពួកគេគឺ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក។
- ពួកគេអះអាង ទឹកជំនន់បានបង្ខូលសហគមន៍ត្រូវផ្លាស់ទីលំនៅទៅរស់នៅក្នុងតង់ជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលធ្វើឱ្យមានបញ្ហាសុខភាព និងគ្រោះថ្នាក់ផ្នែករូបវន្ត។
- ពួកគេអះអាងថាមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានចំពោះមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត ដោយសារការចម្រុះនៃចំនួនត្រីចំណាកស្រុក និងការប្រែប្រួលនៃលំហូរទឹកទន្លេ ដែលបង្ខូលពួកគេត្រូវទិញស្បៀងអាហារពីផ្សារ។ ពួកគេមិនបានទទួលសំណងសម្រាប់ផលប៉ះពាល់ទាំងនេះទេ ហើយក៏មិនមានការទទួលស្គាល់ថា ពួកគេគឺជាប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគម្រោងដែរ។

យ៉ាងហោចណាស់ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៨ មក សហគមន៍មូលដ្ឋានបានលើកឡើងជាបន្តបន្ទាប់នូវកង្វល់ផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ទាក់ទងនឹងគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ដែលគាំទ្រដោយព័ត៌មានជាច្រើន ដែលមានជាសាធារណៈ ដែលទទួលបានពីប្រភពសង្គមស៊ីវិល អ្នកសិក្សា និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ។²⁰

3. សេចក្តីសង្ខេបអំពីការឆ្លើយតបរបស់ IFC និង អភិវឌ្ឍន៍

ការឆ្លើយតបរបស់ IFC និង PSBC ចំពោះពាក្យបណ្តឹង ដែលបានផ្តល់ជូនស៊ីអេសអូ ត្រូវបានសង្ខេបដូចខាងក្រោម និត្រូវបានភ្ជាប់មកជាមួយនូវការឆ្លើយតបទាំងមូល ជាឧបសម្ព័ន្ធទី១ និង ទី២។ ការឆ្លើយតបទាំងពីរ

²⁰ សូមមើល របាយការណ៍វាយតម្លៃ FI ០១-០៣ នៃប្រទេសកម្ពុជា ទំ. ២៥-២៩ ជើងទំព័រទី ៥១-៧១ មាននៅ <https://bit.ly/4gidUJa>.

បានបដិសេធចំពោះការអះអាងរបស់ដើមបណ្តឹង ដែលថា IFC បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានដល់គម្រោង LS2 តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC។

a) ការឆ្លើយតបរបស់ IFC

នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ IFC បានផ្តល់ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនចំពោះពាក្យបណ្តឹងនេះ (សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធទី១)។ IFC ជំទាស់នឹងការយល់ឃើញរបស់ដើមបណ្តឹងចំពោះទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុរវាង PSBC ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និងក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ហើយនៅខណៈពេលដែលមានការទទួលស្គាល់អំពីភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះ មិនមានដំណោះស្រាយយ៉ាងជាក់លាក់ ឬយ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីកង្វល់ផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមដែលទាក់ទងនឹងគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 នោះទេ។ IFC ផ្តល់ទឡឹករណ៍ថា៖

1. PSBC បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានចំនួនពីរដល់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ និងឆ្នាំ២០១៧ ដែលជាឥណទានសម្បទានសម្រាប់គម្រោង និងផ្តល់ការការពារដល់សកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ខ្លួននៅប្រទេសចិន។ យោងតាម PSBC កិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានសម្បទាននេះបញ្ជាក់ថា ប្រាក់ចំណូលពីឥណទានសម្បទាននឹងត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ការសាងសង់គម្រោងស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Miaowei និងគម្រោងស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Huangdeng នៅក្នុងខេត្ត Yunnan។ កិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានសម្បទានក៏បញ្ជាក់ផងដែរថា អ្នកទទួលឥណទានសម្បទានមិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរគោលបំណងនៃឥណទានសម្បទាន ឬប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់គោលបំណងណាមួយផ្សេងទៀត ដូចជា ការវិនិយោគលើភាគហ៊ុន ជាដើមនោះទេ។
2. PSBC បានបញ្ជាក់ថា ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. បានទទួលឥណទានទុនបង្វិលចំនួនពីរ ពី PSBC ក្នុងឆ្នាំ២០១៨។ IFC អះអាងថា ដោយសារ PSBC ជាធនាគារពាណិជ្ជ ដែលបង្កើតឡើងស្របតាមច្បាប់នៃសាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ឥណទានទុនបង្វិលនោះត្រូវស្ថិតក្រោមច្បាប់និងក្របខណ្ឌនីយ័តកម្មរបស់ប្រទេសនោះ ដែលដាក់កម្រិតលើការប្រើប្រាស់ឥណទានទាំងនេះ។ ពិសេស IFC បង្ហាញថា អ្នកខ្លីមិនអាចប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីឥណទានទុនបង្វិលលើអចលនទ្រព្យភាគហ៊ុន ឬការវិនិយោគដើមទុននៅក្នុងសហគ្រាសដទៃទៀត ឬវិនិយោគលើគម្រោងណាមួយនៅក្រៅប្រទេសចិន ដូចជា គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ជាដើម នោះទេ។
3. រាល់ឥណទានសម្បទាន ដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ត្រូវបានទូទាត់សងរួចរាល់ហើយ ហើយបច្ចុប្បន្ន PSBC មិនមានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុជាមួយក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ឬក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. នោះទេ។

IFC បានកត់សម្គាល់បន្ថែមទៀតថា ខ្លួនបានចាកចេញពី PSBC ទាំងស្រុង នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៣ បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តផែនការលក់ដែលបានអនុម័តជាមុន ជាបន្តបន្ទាប់ ដូច្នេះ IFC មិនមានទំនាក់ទំនងជាមួយ PSBC ឬអនុគម្រោងណាមួយរបស់ PSBC ទៀតទេ។

IFC ក៏បានកត់សម្គាល់ផងដែរថា ស៊ីអេសអូកំពុងធ្វើការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមនៃគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ទាក់ទងនឹងការផ្តល់ឥណទានសម្បទានដោយ IFC តាមរយៈអតិថិជនអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀត ដោយ មានបញ្ហាស្រដៀងគ្នានឹងបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងនេះ។

b) ការឆ្លើយតបរបស់អតិថិជន

នៅថ្ងៃទី២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤ ស៊ីអេសអូបានទទួលការឆ្លើយតបពីអតិថិជនរបស់ IFC គឺ PSBC ពាក់ព័ន្ធនឹង ពាក្យបណ្តឹង ដែលបានភ្ជាប់មកជាមួយជាឧបសម្ព័ន្ធទី២។

PSBC អះអាងថា ខ្លួនមិនមានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុជាមួយគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ទេ ថា រាល់ប្រវត្តិចម្លងការ ជាមួយក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. និងក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ត្រូវ បានទូទាត់រួចរាល់ហើយ និងថា ការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ ស្របតាមកិច្ចព្រម ព្រៀងទៅវិញទៅមក លក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្នែកនិយ័តកម្ម ដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលទាំងនោះ សម្រាប់គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 នៅប្រទេសកម្ពុជានោះទេ។

PSBC ស្នើសុំឱ្យស៊ីអេសអូបិទសំណុំរឿងនេះ ដោយផ្តល់ទំនៀករណ៍ថា គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ស្ថិតនៅខាង ក្រៅវិសាលភាពនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពី IFC និងការផ្តល់មូលនិធិរបស់ PSBC ទាំងស្រុង និងមិន មានគុណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជាអនុគម្រោង ស្របតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូនោះទេ។ យោងតាម PSBC សំណុំរឿងនេះមិនស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃយន្តការគណនេយ្យភាពរបស់ស៊ីអេសអូនោះទេ ហើយក៏មិនមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋម” ថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាម “គោលនយោបាយ E&S” របស់ខ្លួនដែរ ដោយផ្អែកលើទំនៀករណ៍ដែរ៖

1. ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC មានបំណងជួយ PSBC ពង្រឹងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ទាក់ទង នឹងហិរញ្ញវត្ថុជនបទ និង ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ MSME។ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង Huaneng Finance មិនមានលក្ខណៈសម្បត្តិ គ្រប់គ្រាន់ជាអតិថិជននៃ “ហិរញ្ញប្បទាន MSME ស្របតាមប្រតិបត្តិការរាយ” នោះទេ ហើយផលិតផល ហិរញ្ញវត្ថុ ដែល PSBC ផ្តល់ជូនពួកគេ មិនស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC នោះទេ។
2. PSBC បានធ្វើការស៊ើបអង្កេតគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងជាប្រព័ន្ធ លើប្រវត្តិទំនាក់ទំនងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ជាមួយក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ក្នុងអំឡុងពេលដែល IFC កាន់កាប់ភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC។ មិនមានផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ ណាមួយ ដែលអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 បាននោះទេ។ រាល់ប្រវត្តិចម្លងការ អាជីវកម្មជាមួយក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. បានកំណត់ការប្រើប្រាស់យ៉ាងច្បាស់លាស់ ដែលត្រូវបានកំណត់ជាពិសេស សម្រាប់គម្រោងក្នុងស្រុក នៅប្រទេសចិន។ PSBC បានបញ្ជាក់ថា មូលនិធិដែលស្ថិតក្រោមចម្លងការ ហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះ តាមច្បាប់ និងកិច្ចសន្យាទៅវិញទៅមក មិនអនុញ្ញាត ហើយពិតជាមិនអាចប្រើប្រាស់

សម្រាប់គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 បានទេ។ PSBC បានធ្វើការពន្យល់ និងផ្តល់ភស្តុតាងសម្ងាត់បន្ថែម ទៀត ដើម្បីគាំទ្រដល់ទំនៀតករណ៍ទាំងនេះ។

3. PSBC អះអាងថា ការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC និងការប្រើប្រាស់ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុរបស់ PSBC ជាមួយក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. មានភាពជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់ ប៉ុន្តែទោះបីជាមានភាពមិនច្បាស់លាស់ក៏ដោយ ក៏នឹងមិនមានមូលដ្ឋានក្នុងការកំណត់ថា គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 គឺជាដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. យោងតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ “ការចូលរួម ការជះឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” ដែលស៊ីអេសអូបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងសំណុំរឿងកន្លងមក ដែលនឹងធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជាអនុគម្រោងរបស់ IFC នោះដែរ។
4. PSBC ជឿជាក់ថាស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC មិនអនុវត្តចំពោះសកម្មភាពអាជីវកម្ម របស់ PSBC ទាំងអស់នោះទេ។ PSBC ផ្តល់ទំនៀតករណ៍ថា កិច្ចព្រមព្រៀងវិនិយោគរវាង IFC និង PSBC គ្រាន់តែចែងថា PSBC គប្បី “ប្រើប្រាស់រាល់កិច្ចខិតខំសមស្រប ដើម្បីធានាបាននូវប្រតិបត្តិការជាបន្តបន្ទាប់នៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង E&S ដើម្បីកំណត់ វាយតម្លៃ និងគ្រប់គ្រងការសមិទ្ធកម្មសង្គម និងបរិស្ថាននៃប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុន ដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ S&E” តែប៉ុណ្ណោះ។ PSBC ផ្តល់ទំនៀតករណ៍ថា ប្រតិបត្តិការហិរញ្ញប្បទានរបស់ខ្លួន នៅក្រោមស្តង់ដារសមិទ្ធកម្ម របស់ IFC រួមមាន ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរយៈពេលវែង លើសពី ៣៦ ខែ និងការវិនិយោគភាគហ៊ុន នេះបើយោងតាម *កំណត់ត្រាការបកស្រាយអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ*²¹ នៅខែមករា ឆ្នាំ២០១២ និង *កំណត់ត្រាណែនាំអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ*²² នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣។ PSBC ផ្តល់ទំនៀតករណ៍ថា កម្ចីសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល/ឥណទានទុនបង្វិលមិនគួរត្រូវបានចាត់ទុកជាការវិនិយោគភាគហ៊ុនសំខាន់ៗ ឬចម្លងការដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ដែលគួរតែអនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មនោះទេ។ ដូច្នេះ ចម្លងការរវាង PSBC និង ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. មិនស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC នោះទេ។
5. ជាចុងក្រោយ IFC លែងកាន់កាប់ភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC ទៀតហើយ ហើយមិនមានឥណទានសម្បទាន ឬការវិនិយោគសកម្មភាពរវាង PSBC និង ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ឬ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. នោះទេ។ PSBC ផ្តល់ទំនៀតករណ៍ថា ការបើកការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមនឹងមិនផ្តល់គុណតម្លៃ ទាក់ទងនឹង “គណនេយ្យភាព ការរៀនសូត្រ ឬសកម្មភាពកែតម្រូវ” នោះទេ ពីព្រោះ (១) វានឹងមិនជួយសម្រួលដល់ការអនុវត្តសកម្មភាពកែតម្រូវសម្រាប់ការខូចខាត ដែលស៊ីអេសអូជឿថាមាននោះតេ (២) រាល់កង្វះខាតភាពអនុលោម កំពុងត្រូវបានដោះស្រាយ និងត្រួតពិនិត្យរួចហើយ នៅក្នុងសវនកម្មភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ លើការវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ របស់ IFC²³ និង (៣) PSBC ទំនងជាមិនបន្តផ្តល់ការសហការលើសំណុំរឿងនេះទេ ពីព្រោះកិច្ចព្រមព្រៀងតាមផ្លូវច្បាប់រវាង IFC និង PSBC លែងមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តហើយ។

²¹ IFC *កំណត់ត្រាបកស្រាយអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ* (ថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២) មាន <https://bit.ly/4ecUluz>.
²² IFC *កំណត់ត្រាណែនាំអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ* (ថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣) មាននៅ <https://bit.ly/3MDCgiX>.
²³ សវនកម្មភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ លើការវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ របស់ IFC មាននៅ <https://bit.ly/3MBjaKv>.

4. ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ IFC

លក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃក្របខណ្ឌនិរន្តរភាព ឆ្នាំ២០១២ របស់ IFC អាចអនុវត្តចំពោះការវិនិយោគរបស់ IFC នៅ ក្នុងអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជា PSBC ជាដើម។ ក្របខណ្ឌនិរន្តរភាពរបស់ IFC រួមបញ្ចូលគោលនយោបាយ និរន្តរភាព (ដែលចងកាតព្វកិច្ចលើ IFC) និងស្តង់ដារសមិទ្ធកម្ម (លក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់អតិថិជន)។

គោលនយោបាយនិរន្តរភាព ចែងថា IFC ព្យាយាមធានាថា IFC ធ្វើសកម្មភាពវិនិយោគ និងផ្តល់ប្រឹក្សា ដោយ មានបំណង “មិនបង្កការខូចខាត” ដល់ប្រជាជន និងបរិស្ថាននោះទេ។ ដើម្បីបំពេញតាមគោលបំណងនេះ IFC ធ្វើការត្រួតពិនិត្យមុនពេលវិនិយោគ និងត្រួតពិនិត្យការវិនិយោគរបស់ខ្លួន។ IFC តម្រូវឲ្យអតិថិជនរបស់ខ្លួន គ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងផលប៉ះពាល់នៃដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ពួកគេចំពោះ E&S ស្របតាមស្តង់ដារ សមិទ្ធកម្មរបស់ IFC។²⁴ ចំពោះអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ លក្ខខណ្ឌតម្រូវនេះសំដៅលើការអនុវត្តប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង បរិស្ថាន និងសង្គម (ESMS)²⁵ ដើម្បីធានាថាពួកគេអនុវត្តតាមបញ្ជីជាតិចេញរបស់ IFC និងច្បាប់ជាតិដែល ពាក់ព័ន្ធ។ សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ត្រូវបានតម្រូវឲ្យអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលពាក់ ព័ន្ធនៅក្នុងស្តង់ដារសមិទ្ធកម្ម។ គោលនយោបាយនិរន្តរភាពរបស់ IFC មិនបែងចែករវាងផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ (ឧ. គម្រោង សាជីវកម្ម ឬហិរញ្ញប្បទានទុនបង្វិល) ពាក់ព័ន្ធនឹងការតម្រូវឲ្យអនុវត្តតាមស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មនោះ ទេ ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញ វាបែងចែករវាងហានិភ័យ E&S ឬសគល់នៃសកម្មភាពដែលបានទទួលហិរញ្ញប្បទាន។²⁶ ក្នុងករណីដែល IFC ផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកភាគហ៊ុន ឬហិរញ្ញវត្ថុជូនអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុក្នុងគោលបំណងទូទៅ ដោយមិនបានបញ្ជាក់អំពីការប្រើប្រាស់ចុងក្រោយនោះ លក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ IFC ពាក់ព័ន្ធនឹងការ គ្រប់គ្រងហានិភ័យបរិស្ថាន និងសង្គម អនុវត្តចំពោះផលបត្រទាំងមូលរបស់ FI ដែលគិតចាប់ពីពេលដែល IFC បានក្លាយជាម្ចាស់ភាគហ៊ុន ឬវិនិយោគិន។²⁷

ស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC កំណត់ទំនួលខុសត្រូវរបស់អតិថិជន IFC ចំពោះការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងផល ប៉ះពាល់នៃដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ពួកគេចំពោះបរិស្ថាន និងសង្គម។

5. ការវិភាគអំពីការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ

ផ្នែកនេះបង្ហាញពីការវិភាគរបស់ស៊ីអេសអូ លើពាក្យបណ្តឹង ដោយផ្អែកលើការស្រាវជ្រាវ ការត្រួតពិនិត្យឯកសារ និងការចូលរួមជាមួយ IFC អតិថិជន និងដើមបណ្តឹង។ គោលនយោបាយស៊ីអេសអូចែងអំពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ សម្រាប់ការវាយតម្លៃដែលចាំបាច់ ចំនួនបី ដើម្បីចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោម៖

1. ថាតើមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីការខូចខាត ឬការខូចខាតដែលអាចកើតឡើងដែរឬទេ

²⁴ គោលនយោបាយនិរន្តរភាពរបស់ IFC (ឆ្នាំ២០១២)៖ កថាខណ្ឌទី៧-៩.

²⁵ ESMS គឺជាបណ្តុំគោលនយោបាយ នីតិវិធី ឧបករណ៍ និងសមត្ថភាពផ្ទៃក្នុងក្នុងការកំណត់ និងគ្រប់គ្រងការវិនិយោគរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុលើហានិភ័យ ផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់អតិថិជន/អ្នកទទួលការវិនិយោគ។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីទិដ្ឋភាព ESMS សូមមើលស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មទី១ របស់ IFC កំណត់ត្រាការបកស្រាយស្តីពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុរបស់ IFC (ឆ្នាំ២០១៨) និង *First for Sustainability* របស់ IFC នៅ <https://bit.ly/3qFLsc7>.

²⁶ ស្របតាមគោលនយោបាយនិរន្តរភាពឆ្នាំ២០១២ របស់ IFC កថាខណ្ឌទី៣៥ *FIs ដែលមានផលប៉ះពាល់ និង/ឬសកម្មភាពអាជីវកម្មនាពេលអនាគត ដែលបង្ហាញពីហានិភ័យបរិស្ថាន ឬសង្គមកម្រិតមធ្យមទៅកម្រិតខ្ពស់ (ឧ. ប្រភេទ FI-1 និង FI-2) នឹងតម្រូវឲ្យមានសកម្មភាពអាជីវកម្មដែលមានហានិភ័យ ខ្ពស់ជាង ដែលពួកគេគាំទ្រ ដើម្បីអនុវត្តលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងស្តង់ដារសមិទ្ធកម្ម។*

²⁷ គោលនយោបាយនិរន្តរភាពរបស់ IFC (ឆ្នាំ២០១២) កថាខណ្ឌទី៣៧.

2. ថា តើមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមថា IFC ឬ MIGA ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួនដែរឬទេ និង
3. ថា តើការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ មានទំនាក់ទំនងសមស្របទៅនឹងបដិលោមភាពដែលអាចកើតឡើងដែរឬទេ។²⁸

ចំពោះសំណុំរឿងនេះ ដូចបានអនុវត្តនៅក្នុងសំណុំរឿងមុនៗដែរ²⁹ ស៊ីអេសអូចាត់ទុកថាវាចាំបាច់ ដើម្បីជាដំបូង ត្រួតពិនិត្យមើលទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ រវាងអតិថិជន FI របស់ IFC គឺ PSBC និងគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 មុនពេលវិភាគលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការវាយតម្លៃផ្ទៃក្នុង។

ផ្អែកលើការវិភាគខាងក្រោម ស៊ីអេសអូយល់ថា ពាក្យបណ្តឹងមិនបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោម ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគភាគហ៊ុនរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC នៅឆ្នាំ២០១៥ នោះទេ។

ទំនាក់ទំនងរវាង PSBC និងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២

ការត្រួតពិនិត្យទំនាក់ទំនងរវាងអតិថិជន FI របស់ IFC គឺ PSBC និងគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 គឺពាក់ព័ន្ធពីព្រោះ យោងតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ គោលបំណងនៃមុខងារភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូគឺ ដើម្បី “វាយតម្លៃ តាមភាពពាក់ព័ន្ធ លើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញរបស់ IFC/MIGA និងការត្រួតពិនិត្យលក្ខខណ្ឌតម្រូវ E&S របស់ខ្លួននៅកម្រិតគម្រោង ឬអនុគម្រោង និងពិចារណាអំពីសមិទ្ធកម្ម E&S នៅកម្រិតគម្រោង ឬអនុគម្រោង។”³⁰ លើសពីនេះទៀត គោលនយោបាយស៊ីអេសអូកំណត់និយមន័យ “ការខូចខាត” ជា “ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ លើមនុស្ស ឬបរិស្ថាន ដែលបណ្តាលមកពីគម្រោង ឬអនុគម្រោងដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល” (បន្ថែមការសង្កត់ធ្ងន់)។³¹ ដូច្នេះ ស៊ីអេសអូត្រូវតែកំណត់ នៅពេលចាប់ផ្តើម ថា តើទំនប់វារីអគ្គិសនី LS2 ជាអនុគម្រោងរបស់ IFC ដែរឬទេ។ ប្រសិនបើមិនមែនទេ ពាក្យបណ្តឹងគួរតែបិទនៅដំណាក់កាលវាយតម្លៃ ស្របតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ។

គោលនយោបាយស៊ីអេសអូកំណត់និយមន័យអនុគម្រោងរងថាជា “ដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនបន្ត តាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូល ដែលមានចែងនៅក្នុងកសាហិរញ្ញវត្ថុ ឬកសាវិនិយោគរបស់ IFC ឬកិច្ចសន្យាធានារបស់ MIGA”។ ពាក្យអតិថិជនបន្តត្រូវបានកំណត់និយមន័យថាជា “អាជីវកម្មដែលបានទទួលការគាំទ្រពីអតិថិជន FI ដោយផ្ទាល់ តាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូល ដែលមានចែងនៅក្នុងកសាហិរញ្ញវត្ថុ ឬកសាវិនិយោគរបស់ IFC ឬកិច្ចសន្យាធានារបស់ MIGA”។³²

ក្នុងការសម្រេចចិត្តថា តើសកម្មភាពអាជីវកម្មដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យបណ្តឹងរបស់ស៊ីអេសអូ មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជា “ដំណើរការអាជីវកម្ម” របស់អតិថិជនបន្តរបស់ IFC ដែរឬទេ ដូច្នេះហើយ តើវាជាអនុគម្រោងដែរ

²⁸ គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ កថាខណ្ឌទី ៩១.

²⁹ ស៊ីអេសអូ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ ការវាយតម្លៃពាក្យបណ្តឹង (ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២) ទំ. ១៥-១៩ មាននៅ <https://bit.ly/4gidUJa>

³⁰ គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ កថាខណ្ឌទី ៧៧.

³¹ គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ សទ្ទានុក្រម.

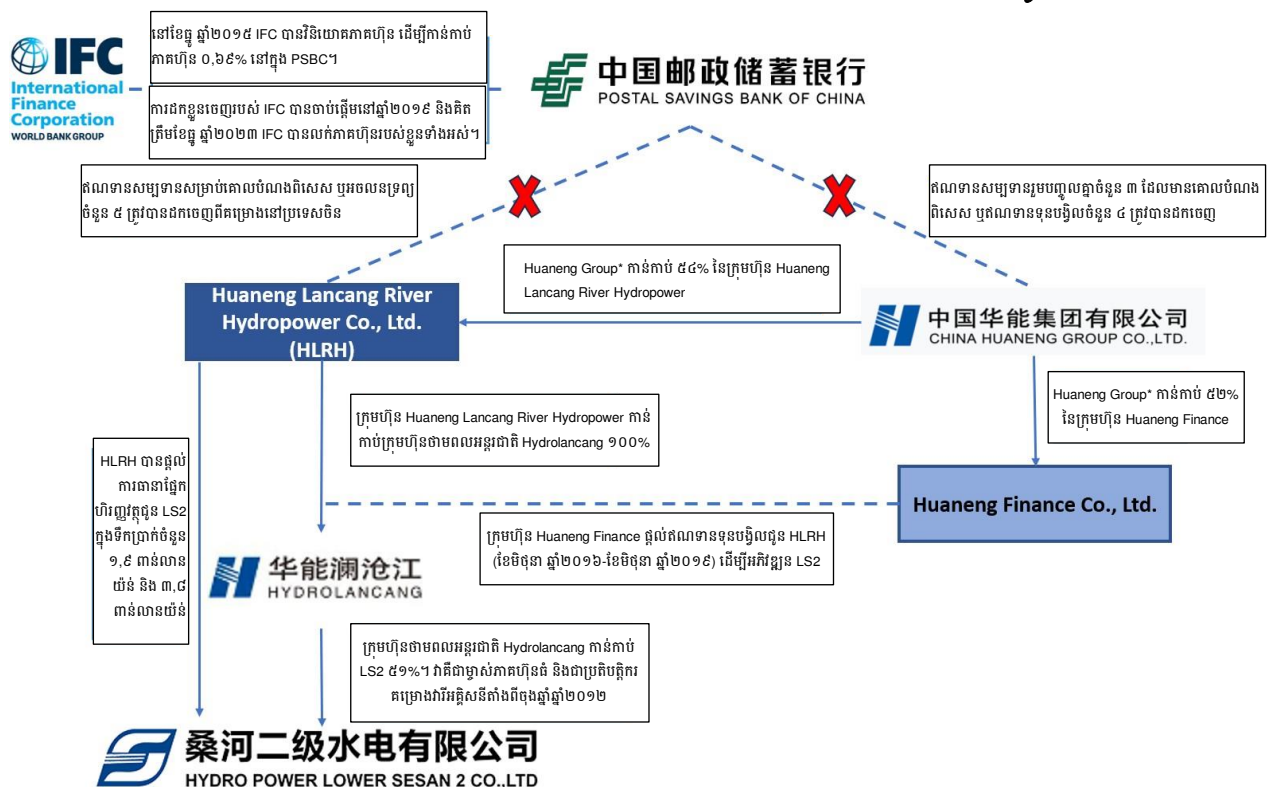
³² គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ សទ្ទានុក្រម.

ឬទេនោះ ស៊ីអេសអូពិចារណាទាំងការចូលរួមរបស់អតិថិជនបន្តនៅក្នុង និងជះឥទ្ធិពលលើដំណើរការសកម្មភាពអាជីវកម្ម ព្រមទាំងសារសំខាន់នៃសកម្មភាពអាជីវកម្មនោះចំពោះអតិថិជនបន្ត។³³

IFC និង PSBC បានបង្ហាញថា មិនមានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុជាមួយគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 នៅកម្ពុជា តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC នោះទេ។

ដើម្បីកំណត់ថាតើមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីបដិលោមភាពរបស់ IFC ចំពោះគោលនយោបាយ E&S និងការខូចខាតដែរឬទេនោះ ស៊ីអេសអូ ជាដំបូង ចាំបាច់ត្រូវកំណត់ថាតើទំនប់វារីអគ្គិសនី LS2 អាចចាត់ទុកថាជាអនុគម្រោងរបស់ IFC តាមរយៈ PSBC ដែរឬទេ។ ការត្រួតពិនិត្យបឋមរបស់ស៊ីអេសអូ លើព័ត៌មានដែលមានបានសន្និដ្ឋានថា ទំនប់វារីអគ្គិសនី LS2 មិនមែនជាអនុគម្រោងរបស់ IFC តាមរយៈ PSBC នោះទេ។ ការយល់ឃើញរបស់ស៊ីអេសអូនេះគឺ ផ្អែកលើហេតុផលដូចខាងក្រោម៖

រូបភាព ១.១៖ ទំនាក់ទំនងរវាង IFC និងគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 តាមរយៈ PSBC ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់

ប្រភព៖ ការវិភាគរបស់ស៊ីអេសអូ

- ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC គឺជាការវិនិយោគភាគហ៊ុន ដូច្នេះ មិនមានការដាក់កម្រិតលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលទេ។

³³ ស៊ីអេសអូ ការវាយតម្លៃអំពីភាពអនុលោមរបស់ពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី (ថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២) ទំ. ២៩ មាននៅ <https://bit.ly/3MEVdSi>; ស៊ីអេសអូ ការវាយតម្លៃអំពីភាពអនុលោមរបស់ពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ ការវាយតម្លៃពាក្យបណ្តឹង (ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២) ទំ. ១៦ មាននៅ <https://bit.ly/4gidUJa>.

IFC បានវិនិយោគភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC ដែលធ្វើឲ្យ IFC មានទំនាក់ទំនងនឹងរាល់ប្រតិបត្តិការរបស់ PSBC និងបានតម្រូវឲ្យ PSBC អនុវត្តលក្ខខណ្ឌតម្រូវ E&S របស់ IFC ចំពោះផលបត្រគ្រប់ប្រភេទ ដែលបានចាប់ផ្តើម ក្រោយពេលមានការវិនិយោគរបស់ IFC។³⁴ ដូចបានពន្យល់ខាងលើ លក្ខខណ្ឌតម្រូវ E&S ទាំងនោះ មានការប្រែប្រួលអាស្រ័យលើកម្រិតហានិភ័យនៃសកម្មភាពអាជីវកម្មដែលត្រូវបានគាំទ្រដោយ FI៖ បញ្ជីផាត់ចេញរបស់ IFC និងច្បាប់ជាតិសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទាំងអស់ និងស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មសម្រាប់ប្រតិបត្តិការដែលមានហានិភ័យខ្ពស់។ កម្រិតហានិភ័យទាំងនេះគួរតែត្រូវបានកំណត់ និងអនុវត្តតាមរយៈ ESMS ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង និងដំណើរការដោយ FI ស្របតាមកម្រិតហានិភ័យ E&S នៅក្នុងផលបត្ររបស់ខ្លួន។³⁵

ក្នុងករណីនៃការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC, IFC បានអនុវត្តលើសពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃគោលនយោបាយនិរន្តរភាព និងបានព្រមព្រៀងជាផ្លូវការជាមួយអតិថិជនថា PSBC នឹងអនុវត្ត ESMS របស់ខ្លួន ចំពោះប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុដែលមានស្រាប់ និងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុនាពេលអនាគតទាំងអស់ ដោយខិតខំប្រឹងប្រែងឱ្យបានសមស្រប ធ្វើការកំណត់ វាយតម្លៃ និងគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការធនាគារ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ E&S។ⁱⁱ

ដូច្នេះ អតិថិជនរបស់ PSBC ទាំងអស់ រួមទាំង ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ផងដែរ គឺជាអតិថិជនបន្តរបស់ IFC ដែល IFC គួរតែតម្រូវឱ្យ PSBC អនុវត្ត ESMS របស់ខ្លួន ដោយគិតពីលក្ខណៈទូទៅនៃការវិនិយោគភាគហ៊ុន។ គោលបំណងនៃការវិនិយោគរបស់ IFC (ដើម្បីពង្រឹងការផ្តល់ឥណទានសម្បទានដល់ MSME) មិនដាក់កម្រិតលើការប្រើប្រាស់ការវិនិយោគភាគហ៊ុនទូទៅ ដែលអាចកើតឡើងនោះទេ។

- ទាំងក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. គឺជាអតិថិជនបន្តរបស់ IFC ដោយសារពួកគេគឺជាអតិថិជនរបស់ PSBC ក្នុងអំឡុងពេលដែល IFC កាន់កាប់ភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC។

ទាំងក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. បានទទួលឥណទានសម្បទានពី PSBC ក្នុងអំឡុងពេលដែល IFC កាន់កាប់ភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC។

ដើមបណ្តឹងបានចោទប្រកាន់ថា PSBC បានផ្តល់ឥណទានសម្បទាន និងមានបណ្តាញឥណទានសកម្ម ជាមួយក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower យោងតាមការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០១៦ ឆ្នាំ២០២០ និង ឆ្នាំ២០២៣ របស់វា និងជាមួយក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. យោងតាមការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០១៦ ឆ្នាំ២០១៨ ឆ្នាំ២០២២ និង ឆ្នាំ២០២៣ និងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០១៧ និង ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីសញ្ញាប័ណ្ណសាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co.។ PSBC បានពន្យល់ថា ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបានផ្តុះបញ្ចាំងថាជា “ឥណទានប្រើប្រាស់” នៅក្នុងការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណទាំងនោះ ត្រូវគ្នានឹងចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានចុះកិច្ចសន្យាយ៉ាងជាក់ស្តែងដោយក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ឬ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និងអង្គភាពសមាជិកទាំងអស់

³⁴ គោលនយោបាយនិរន្តរភាព កថាខណ្ឌទី៣៧; នីតិវិធីត្រួតពិនិត្យផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម (ESRP) (ឆ្នាំ២០១៤) មាត្រា ៣.២.៤; កំណត់ត្រាការបកស្រាយរបស់ IFC ស្តីពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ IN17.

³⁵ គោលនយោបាយនិរន្តរភាព កថាខណ្ឌទី៣៥.

ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ពួកគេ រួមទាំងក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធជាមួយ/មកពី PSBC ក្នុងអំឡុងពេលដែលពាក់ព័ន្ធផងដែរ។³⁶

ចំពោះក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower, PSBC បានបង្ហាញថា ឥណទានដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់គឺ ត្រូវគ្នានឹងគោលបំណងពិសេសចំនួនប្រាំ ឬឥណទានសម្បទានជាអចលនទ្រព្យ ដែល PSBC បានផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ដើម្បីសាងសង់ និង/ឬអភិវឌ្ឍស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Xiaowan ស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Huangdeng និងស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Miaowei ឬដើម្បីរ៉ាប់រងចំណាយជាក់លាក់របស់រោងចក្រវារីអគ្គិសនី Manwan រោងចក្រវារីអគ្គិសនី Jinghong រោងចក្រវារីអគ្គិសនី Xiaowan រោងចក្រវារីអគ្គិសនី Nuozhadu និងរោងចក្រវារីអគ្គិសនី Miaowei-Gongguoqiao។ ឥណទានសម្បទានទាំងនោះត្រូវបានរឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ ហើយ PSBC បានផ្ទៀងផ្ទាត់ការប្រើប្រាស់ទាំងនោះជាមួយការបញ្ចេញប្រាក់នីមួយៗ និងនៅពេលទូទាត់។

ស៊ីអេស៊ីបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើកំណែ ដែលបានកែសម្រួលរួចនៃកិច្ចសន្យាឥណទានសម្បទានដែលពាក់ព័ន្ធ របាយការណ៍វាយតម្លៃឥណទានសម្បទាន លិខិតបញ្ជាក់ឥណទានសម្បទាន សំណើសុំដកឥណទានមតិយោបល់លើការត្រួតពិនិត្យការបញ្ចេញប្រាក់ ការជូនដំណឹងអំពីការបញ្ចេញប្រាក់ ការត្រួតពិនិត្យក្រោយពេលបញ្ចេញប្រាក់ និងលិខិតបញ្ជាក់ការទូទាត់ប្រាក់ និងឯកសារដទៃទៀត។ ការត្រួតពិនិត្យបឋមរបស់ស៊ីអេស៊ីលើឯកសារទាំងនោះ បានរកឃើញថា ឥណទានសម្បទានចំនួនប្រាំ ដែល PSBC បានផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ដែលមានភាពសកម្មនៅចន្លោះឆ្នាំ២០១៦ និង ឆ្នាំ២០២៣ បានរួមបញ្ចូលការរឹតបន្តឹងលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូល ដូច្នេះ មិនអាចប្រើប្រាស់ដើម្បីផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 បានទេ។

ចំពោះក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co., PSBC បានបង្ហាញថា ឥណទានដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងការបោះផ្សាយសញ្ញាប័ណ្ណសាធារណៈ ត្រូវគ្នានឹងឥណទានសម្បទានដែលបានរួមបញ្ចូលគ្នាចំនួន ៣ និងឥណទានទុនបង្វិលចំនួន ៤ ក្នុងអំឡុងពេលដែល IFC វិនិយោគនៅក្នុង PSBC។ ការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីឥណទានសម្បទានដែលបានរួមបញ្ចូលគ្នាទាំងបី បានដាក់កម្រិតចំពោះគោលបំណងដែលត្រូវបានកំណត់ដែលមិនទាក់ទងនឹងគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 នោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ ឥណទានទុនបង្វិល តាមលក្ខណៈរបស់វាគឺជាឥណទានសម្រាប់គោលបំណងទូទៅ ដែលតាមធម្មតា ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីគ្របដណ្តប់លើចំណាយប្រតិបត្តិការរយៈពេលខ្លីរបស់ក្រុមហ៊ុន ដូចជា ប្រាក់បៀវត្សរ៍ និងថ្លៃឈ្នួល ជាដើម ឬដើម្បីគ្រប់គ្រងចន្លោះ

³⁶ PSBC បានពន្យល់ថា “បណ្តាញឥណទាន” ឬ “ដែនកំណត់នៃឥណទាន” ដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងការបោះផ្សាយសញ្ញាប័ណ្ណ តំណាងឱ្យចំនួនឥណទានអតិបរមា ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ PSBC ផ្តល់ជូនអតិថិជនជាក់លាក់នោះ ក្នុងអំឡុងពេលជាក់លាក់មួយ ដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃគ្រប់គ្រងជ្រោយលើហានិភ័យ និងលក្ខខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុរបស់អតិថិជន ដែលកំណត់ដោយ PSBC ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ធនាគារពាណិជ្ជ ស្តីពីការអនុវត្តប្រព័ន្ធផ្តល់ឥណទានរួម ដែលចេញដោយធនាគារប្រជាជននៃប្រទេសចិន។ PSBC បានបង្ហាញថា “បណ្តាញឥណទាន” ឬ “ដែនកំណត់នៃឥណទាន” មិនស្មើនឹងឥណទានសម្បទាន ឬការវិនិយោគក្នុងចំនួនទឹកប្រាក់ដូចគ្នានោះទេ។ អតិថិជនត្រូវតែអនុវត្តតាមនីតិវិធីស្នើសុំធម្មតាសម្រាប់ឥណទានសម្បទានជាក់លាក់មួយ ហើយ PSBC មិនមានកាតព្វកិច្ចផ្តល់ឥណទាន ឬពង្រីកឥណទានដែលបានស្នើសុំទាំងអស់នោះទេ។ ចម្លងការនីមួយៗ ដែលអនុវត្តដោយអង្គភាពសមាជិកនីមួយៗរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Group ត្រូវតែទទួលបានការអនុម័ត ស្របតាមនីតិវិធីនិងសិទ្ធិអំណាចដែលពាក់ព័ន្ធរបស់ PSBC។ ដែនកំណត់នៃឥណទាន គ្រាន់តែមានន័យថា ទំហំអាជីវកម្មសរុប មិនត្រូវលើសពីដែនកំណត់របស់គ្រប់ដែលត្រូវបានអនុម័តសម្រាប់រយៈពេលនោះទេ។

ប្រហោងនៃលំហូរសាច់ប្រាក់ក្នុងអំឡុងពេលដែលអាជីវកម្មដំណើរការមិនល្អ។³⁷ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ PSBC និងក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. អះអាង និងបានផ្តល់ភស្តុតាងថា ឥណទានទុនបង្វិលទាំងនេះ មានរយៈពេលខ្លី ជាឥណទានរយៈពេលមួយឆ្នាំ ដែលត្រូវបានស្នើសុំ និងប្រើប្រាស់សម្រាប់ទូទាត់សងបំណុល ពាណិជ្ជកម្មរយៈពេលខ្លីខ្លាំងចំនួនពីរ របស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៧ និង បំណុលរយៈពេលមធ្យមមួយ ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤ ព្រមទាំងឥណទានមួយពីធនាគារមួយផ្សេងទៀត ដែល ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ចំណាយប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃ នៅទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ក្រុមហ៊ុន។

IFC ផ្តល់ទំនៀតណែនាំថា ច្បាប់ប្រទេសចិនចែងថា ឥណទានទុនបង្វិលមិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់អចលនទ្រព្យ ភាគហ៊ុន ឬការវិនិយោគដើមទុនបានទេ។³⁸ IFC យល់ថា លក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្នែកច្បាប់ និងនីយ័តកម្មជាតិ ហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់ឥណទានទុនបង្វិលសម្រាប់វិនិយោគនៅក្នុងសហគ្រាសនៅក្រៅប្រទេសចិន។ PSBC ក៏អះអាងផងដែរថា ឥណទានទុនបង្វិលទាំងនេះមិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលបំណងណាមួយនៅ ខាងក្រៅទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ឬក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់វាបាន ទេ ដោយសារលក្ខខណ្ឌឥណទានរបស់ពួកគេ និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្នែកនីយ័តកម្មនៃសញ្ញាប័ណ្ណដែលបានបោះ ផ្សាយជាសាធារណៈ។³⁹

ការត្រួតពិនិត្យបឋមលើបទប្បញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុ ដែលចែករំលែកដោយ IFC និង PSBC មិនឆ្លុះបញ្ចាំងថា ប្រាក់ ចំណូលពីឥណទានទុនបង្វិលនៅប្រទេសចិន មិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ការវិនិយោគនៅក្រៅប្រទេសបាន ទេ។⁴⁰ ស្របពេលជាមួយគ្នានោះ ស៊ីអេសអូមិនច្បាស់ថា ហេតុអ្វីបានការវិវត្តលើការប្រើប្រាស់មូលនិធិ ដែល

³⁷ “ឥណទានទុនបង្វិលគឺជាការខ្ចីបំណុលសាជីវកម្ម ដែលក្រុមហ៊ុនប្រើប្រាស់ដើម្បីផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ចំណាយប្រតិបត្តិការ។ នៅខណៈពេលដែល ពួកគេមិនអាចប្រើដើម្បីទិញទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង ឬធ្វើការវិនិយោគបាននោះ ពួកគេអាចរាប់រងតម្រូវការប្រតិបត្តិការរយៈពេលខ្លីរបស់ក្រុមហ៊ុន ដូចជា ប្រាក់បៀវត្សរ៍ ថ្លៃឈ្នួល និងចំណាយប្រតិបត្តិការដទៃទៀត និងគ្រប់គ្រងចន្លោះប្រហោងនៃលំហូរសាច់ប្រាក់ក្នុងអំឡុងពេលដែលអាជីវកម្ម ដំណើរការមិនល្អ។ ស៊ីអេសអូ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេស ឥណ្ឌូនេស៊ី (ថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២) ទំ. ២៨ មាននៅ <https://bit.ly/3MEVdSi>.”

³⁸ IFC ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង (ថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤) ទំ. ៩. សូមមើលទំនៀតណែនាំស្រដៀងគ្នា នៅក្នុង ស៊ីអេសអូ ការវាយតម្លៃភាព អនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី (ថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២) ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង និងអតិថិជន ទំ. ១៤-១៥; ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC ចំពោះពាក្យបណ្តឹងរបស់ស៊ីអេសអូ អំពីភាគហ៊ុនរបស់ PSBC ថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២ ទំ. ១០-១១ មាននៅ <https://bit.ly/3MEVdSi>.”

³⁹ ការឆ្លើយតបរបស់អតិថិជន ពី PSBC ទៅកាន់ស៊ីអេសអូ ពាក់ព័ន្ធនឹងពាក្យបណ្តឹងគម្រោងសេសានក្រោម ២ ទំ. ៦ សូមមើលសូមមើលទំនៀតណែនាំស្រ ដៀងគ្នា នៅក្នុង ស៊ីអេសអូ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេស ឥណ្ឌូនេស៊ី (ថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២) ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង និងអតិថិជន ទំ. ១៤-១៥; ការឆ្លើយតបរបស់អតិថិជន PSBC អំពី កង្វល់នានា ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC ថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២ មាននៅ <https://bit.ly/3MEVdSi>. ស៊ីអេសអូ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី (ថ្ងៃទី ០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២) ទំ. ៦-៧ មាននៅ <https://bit.ly/3MEVdSi>.”

⁴⁰ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិរបស់ប្រទេសចិន ដែលស៊ីអេសអូមាន ហាក់បីដូចជាជាក់កម្រិតលើការប្រើប្រាស់ឥណទានទុនបង្វិលសម្រាប់អចលនទ្រព្យ ភាគហ៊ុន ឬការវិនិយោគដើមទុន ប៉ុន្តែមិនបានសំដៅដល់ការវិវត្តនៅក្រៅប្រទេសនោះទេ។ វិធានការបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់គ្រប់គ្រងឥណទានទុន បង្វិល បានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២១ ថា “អ្នកផ្តល់ឥណទានត្រូវកំណត់នៅក្នុងកិច្ចសន្យាឥណទានសម្បទានថា អ្នកខ្ចីត្រូវអនុវត្តតាមចំណុចដូចតទៅ៖ [...] (៣) ទទួលបានការយល់ព្រមពីអ្នកផ្តល់ឥណទាន មុនពេលធ្វើការវិនិយោគនៅក្រៅប្រទេស ដែលបង្កើនហិរញ្ញប្បទានបំណុលយ៉ាងខ្លាំង និងអនុវត្ត ការរួមបញ្ចូលគ្នា ការបែងចែក ការផ្ទេរភាគហ៊ុន និងសកម្មភាពសំខាន់ៗដទៃទៀត។ [...]” បញ្ញត្តិនេះបង្ហាញថា ឥណទានទុនបង្វិលអាចប្រើប្រាស់ សម្រាប់ការវិនិយោគនៅក្រៅប្រទេសបាន លើកលែងតែអ្នកផ្តល់ឥណទានមានចែងនៅក្នុងកិច្ចសន្យាថា តម្រូវឲ្យមានការយល់ព្រមរបស់ពួកគេយល់ ព្រមជាមុន។ ស៊ីអេសអូមិនបានឃើញភស្តុតាងនៃបញ្ញត្តិបែបនោះនៅក្នុងឯកសារ ដែលបានចែករំលែកដោយអតិថិជន សម្រាប់ឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ

បានលើកឡើងតាមរយៈសញ្ញាប័ណ្ណដែលបោះផ្សាយជាសាធារណៈ នឹងរឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីឥណទានទុនបង្វិល ដែលក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយសញ្ញាប័ណ្ណទទួលបាន ដើម្បីទូទាត់សងសញ្ញាប័ណ្ណដែលបានពេលនោះ។ ទោះបីជាប្រតិបត្តិការមានទំនាក់ទំនងគ្នាក៏ដោយ ក៏ពួកវាគឺជាចម្លងការហិរញ្ញវត្ថុខុសៗគ្នា ដូច្នេះវាមិនមានន័យថា ការរឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលចំពោះចម្លងការមួយ នឹងអនុវត្តចំពោះចម្លងការមួយទៀតដោយស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ លើកលែងតែបានបញ្ជាក់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានសម្បទាន ដែលវាមិនបានបញ្ជាក់នោះទេ។

- គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 ស្ថិតនៅខាងក្រៅការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ ដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ដូច្នេះវាមិនមែនអនុគម្រោងតាមរយៈអតិថិជនបន្តនោះទេ។

ក្រុមហ៊ុន HydroLancang International Energy ម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំនៃគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 គឺជាសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ដែលជាអតិថិជនបន្តមួយរបស់ IFC តាមរយៈ PSBC។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ឥណទានសម្បទាន ដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ត្រូវបានរឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ចំពោះសកម្មភាពដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹងក្រុមហ៊ុន HydroLancang International Energy ឬគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២។ អាស្រ័យហេតុនេះ គម្រោង LS2 មិនអាចចាត់ទុកជាដំណើរការអាជីវកម្ម ដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីឥណទានសម្បទានទាំងនេះទេ និងជាអនុគម្រោង ស្របតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអេសនោះទេ។

- គម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ មិនជាអនុគម្រោងរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. នោះទេ។

ឥណទានសម្បទានរួមបញ្ចូលគ្នាចំនួនបី ដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ដែលជាក្រុមហ៊ុនមេរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង Huaneng Finance ត្រូវបានរឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីឥណទានសម្បទានទាំងនោះ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ឥណទានទុនបង្វិលមិនត្រូវបានរឹតត្បិតនោះទេ ដូច្នេះប្រាក់ចំណូលទាំងនោះអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការណាមួយ។

ដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ ដើម្បីកំណត់ថាតើសកម្មភាពអាជីវកម្ម ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យបណ្តឹងរបស់ស៊ីអេសអេស (ពោលគឺ គម្រោង LS2) មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជា “ដំណើរការអាជីវកម្ម” របស់អតិថិជនបន្តរបស់ IFC (ពោលគឺ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co.) និងជាអនុគម្រោងដែរឬទេនោះ ស៊ីអេសអេសពិចារណាអំពីការចូលរួម និងឥទ្ធិពលរបស់អតិថិជនបន្តលើដំណើរការទាំងនោះ និងសារសំខាន់នៃសកម្មភាពអាជីវកម្ម

នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះទេ។ សូមមើលវិធានការបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់គ្រប់គ្រងឥណទានទុនបង្វិល គណៈកម្មការនិយ័តកម្មនៃធនាគារចិន (ថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០)។

ចំពោះអតិថិជនបន្ត។⁴¹ ដូចដែលស៊ីអេសអូបានចង្អុលបង្ហាញខាងលើ⁴² គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ មិនតម្រូវឱ្យមាន “ទំនាក់ទំនងផ្ទាល់” រវាងអតិថិជន អតិថិជនបន្ត និងហានិភ័យ និងផលប៉ះពាល់ E&S ដែលពាក់ព័ន្ធនោះទេ។ អាជីវកម្មរួមមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់នឹងហានិភ័យ និងផលប៉ះពាល់ E&S តាមរយៈទំនាក់ទំនងអាជីវកម្មរបស់វា ដែលអាចរួមបញ្ចូលទាំងអាជីវកម្មនៅកម្រិតជាច្រើនតាមខ្សែសង្វាក់តម្លៃផងដែរ។⁴³ នៅក្នុងសំណុំរឿងកន្លងមក ស៊ីអេសអូបានកំណត់ថា សកម្មភាពអាជីវកម្មជាច្រើនកម្រិត ដែលត្រូវបានដកចេញពីអតិថិជនបន្ត អាចបង្កើតបានជាដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនបន្ត និងអនុគម្រោងរបស់ IFC ស្របតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ ដោយផ្អែកលើអាទិភាព ឬភាគហ៊ុន ដែលវាមាននៅក្នុងផលបត្ររបស់អតិថិជនបន្តនោះ កម្រិតរបស់អតិថិជនបន្តកាលពីអតីតកាល ឬនាពេលបច្ចុប្បន្ន ចំពោះការចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពអាជីវកម្មទំនួលខុសត្រូវ និងការគ្រប់គ្រងរបស់អតិថិជនបន្តលើសកម្មភាពអាជីវកម្ម និងកម្រិតនៃការចូលរួមរបស់អតិថិជនបន្ត ឬទម្រង់នៃការចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពអាជីវកម្ម។⁴⁴

ដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. រួមមាន ការកាន់កាប់ភាគហ៊ុន និងដំណើរការក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower (ម្ចាស់ភាគហ៊ុន ៥០,៤ ភាគរយ) និង ក្រុមហ៊ុន Huaneng Finance (ម្ចាស់ភាគហ៊ុន ៥២ ភាគរយ)។ ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធទាំងពីរ ដែលក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. មានផលប្រយោជន៍ផ្នែកគ្រប់គ្រង មានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុ ឬបានផ្តល់ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដល់គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2។ ដូច្នេះ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន Huaneng Finance អាចចាត់ទុកថាជាអនុគម្រោងរបស់អតិថិជនបន្តរបស់ IFC គឺក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co.។ បន្ថែមពីលើផលប្រយោជន៍ផ្នែកគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ទៀតនោះ តាមធម្មតា ក្រុមហ៊ុនទាំងពីរត្រូវបានរាយនាមជាក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធសំខាន់ៗរបស់អតិថិជនបន្ត។⁴⁵ ប៉ុន្តែ ទោះបីជាមានទំនាក់ទំនងបែបនេះក៏ដោយ ក៏ស៊ីអេសអូមិនមានមូលដ្ឋានដើម្បីសន្និដ្ឋានថា គម្រោងវា

⁴¹ ស៊ីអេសអូ របាយការណ៍វាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី តាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (PSBC) ថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ ទំ. ២៩; ស៊ីអេសអូ ការវាយតម្លៃអំពីភាពអនុលោមរបស់ពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈ ABBank និង Vietinbank ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២ ទំ. ១៦.

⁴² សូមមើល ស៊ីអេសអូ របាយការណ៍វាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី តាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (PSBC) ថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ ទំ. ២៨ មាននៅ <https://bit.ly/3MEVdSi>.

⁴³ ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស (OHCHR) ទំនួលខុសត្រូវសាជីវកម្មក្នុងការគោរព៖ មគ្គុទ្ទេសក៍ណែនាំបកស្រាយ (ឆ្នាំ២០១២)៖ ៥, <https://bit.ly/3zuLgSI>; គោលការណ៍ណែនាំរបស់ OECD សម្រាប់សហគ្រាសពហុជាតិ និងគោលការណ៍ណែនាំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស (ឆ្នាំ២០១១), <https://www.oecd.org/corporate/mne/> និង <https://bit.ly/3S72BPp>; ការឆ្លើយតបរបស់ OHCHR ចំពោះសំណើពី BankTrack និង OECD Watch សម្រាប់ដំបូន្មានទាក់ទងនឹងការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីធុរកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស ដែលធនាគារនៃវិស័យឯកជនដើរតួជាម្ចាស់ភាគហ៊ុនដែលត្រូវបានតែងតាំង (ថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១)៖ ៤.

⁴⁴ ឧទាហរណ៍ ថាតើវាជាប្រភពចំណូលចម្បង ឬជាចំណែកដ៏សំខាន់មួយដែរឬទេ ថាតើអតិថិជនបន្តគឺជាម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំ ប្រតិបត្តិករ ឬអ្នកម៉ៅការផ្នែកវិស្វកម្ម លទ្ធកម្ម និងសំណង់ (EPC) នៃសកម្មភាពអាជីវកម្មនោះដែរឬទេ និងថាតើអតិថិជនបន្តបានផ្តល់បុគ្គលិក បុគ្គលិកគ្រប់គ្រង ទីប្រឹក្សា ឬអ្នកម៉ៅការសម្រាប់សកម្មភាពអាជីវកម្មនោះដែរឬទេ។ ស៊ីអេសអូ របាយការណ៍វាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី (ថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២) ទំ. ៣០ មាននៅ <https://bit.ly/3MEVdSi>; ស៊ីអេសអូ ការវាយតម្លៃអំពីភាពអនុលោមរបស់ពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ (ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២១) ទំ. ១៦-១៧. មាននៅ <https://bit.ly/4gidUJa>.

⁴⁵ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន Huaneng Finance ត្រូវបានចុះបញ្ជីម្តងហើយម្តងទៀតជា “ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ”

វិវត្តិសន្និសីទ LS2 ស្ថិតនៅកម្រិតអនុគម្រោងរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ដែរ យោងតាមនិយមន័យនៅក្នុងគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ។ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower និង ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. គឺជាក្រុមហ៊ុនផ្សេងគ្នា និងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ ការគ្រប់គ្រង និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលខុសៗគ្នា។⁴⁶ ស៊ីអេសអូមិនឃើញមានភស្តុតាងណាមួយ ដែលបង្ហាញថា ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ជាប់ពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់នឹងដំណើរការគម្រោងវិវត្តិសន្និសីទ LS2 ឬ ក្រុមហ៊ុន HydroLancang International Energy ដែលជាម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំរបស់គម្រោង LS2 ឬថា LS2 គឺជាផ្នែកដ៏សំខាន់មួយនៃសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. នោះទេ។ ទាំងក្រុមហ៊ុន HydroLancang International Energy និងគម្រោងវិវត្តិសន្និសីទសេសានក្រោម ២ មិនត្រូវបានរាយនាមនៅក្នុងឯកសារដែលមានជាសាធារណៈថាជា ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. នោះទេ។⁴⁷

ម៉្យាងវិញទៀត ភស្តុតាងដែលមាន បង្ហាញថា គម្រោងវិវត្តិសន្និសីទ LS2 អាចចាត់ទុកថាជាដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ដែលកាន់កាប់ភាគហ៊ុន ១០០ ភាគរយ នៃម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំរបស់គម្រោងនេះ (HydroLancang International Energy) ដែលមានឯកទេសសាងសង់ និងដំណើរការរោងចក្រវិវត្តិសន្និសីទ ហាក់បីដូចជាបានចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការគម្រោង LS2 និងបានរាយការណ៍ជាទៀងទាត់ថា វាគឺជាផ្នែកមួយនៃក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ ទ្រព្យសម្បត្តិ និងប្រភពប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះ។⁴⁸ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ឥណទានសម្បទាន ដែល PSBC បានផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ត្រូវបានរឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ទឹកប្រាក់ទាំងនោះសម្រាប់សកម្មភាពដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹង HydroLancang International Energy ឬគម្រោង LS2។

សំខាន់ៗ របស់ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Group Co. នៅក្នុងការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០១៦ ឆ្នាំ២០២២ និង ឆ្នាំ២០២៣ របស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. និងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីសញ្ញាប័ណ្ណសាជីវកម្ម នៅខណៈពេលដែលក្រុមហ៊ុន HydroLancang ឬ គម្រោងសេសានក្រោម ២ មិនត្រូវបានចុះបញ្ជីនោះទេ។ មាននៅ៖ <https://bit.ly/4emdrEd> (ការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០១៦); <https://bit.ly/3XEQxHo> (ការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០២២); <https://bit.ly/3XnmiOL> (ការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០២៣); <https://bit.ly/4d0EmUM> (របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០១៧)។ របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co., Ltd. (ឆ្នាំ២០១៥-២០២៣) មាននៅ www.sse.com.cn.

⁴⁶ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower គឺជាក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីជាសាធារណៈនៅក្នុងតីប្រទេសចិននៅខណៈពេលដែលក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co គឺជាក្រុមហ៊ុនរបស់រដ្ឋ។ ក្រុមហ៊ុនទាំងពីរមានប្រធាន សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អ្នកត្រួតពិនិត្យការងារ និងអ្នកគ្រប់គ្រងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងខុសៗគ្នា។ សូមមើលព័ត៌មាននៅ៖ <https://bit.ly/4ekTXj2> និង <https://bit.ly/4egm8Qc>.

⁴⁷ សូមមើលការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០១៦ ឆ្នាំ២០២២ និង ឆ្នាំ២០២៣ របស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. និងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីសញ្ញាប័ណ្ណសាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Group Co. របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co., Ltd. (ឆ្នាំ២០១៥-២០២៣) មាននៅ www.sse.com.cn.

⁴⁸ នៅក្នុងការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០២២ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower បានចង្អុលបង្ហាញថា ខ្លួនបានអភិវឌ្ឍស្ថានីយ៍វិវត្តិសន្និសីទ LS2 ដោយបានប្រមូលផ្តុំបទពិសោធន៍ជាច្រើនពីគម្រោងនៅក្រៅប្រទេស។ ការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០២០ បានប្រកាសស្រដៀងគ្នាថា ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower បានអភិវឌ្ឍរោងចក្រវិវត្តិសន្និសីទ LS2 ដោយបានរាយការណ៍អំពីរោងចក្រនេះក្នុងចំណោមរោងចក្រដែលកំពុងដំណើរការរបស់ខ្លួន រួមទាំងកម្លាំងអគ្គិសនីដែលបានតម្លើងនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសរុបផងដែរ (មាននៅ <https://bit.ly/4dYwkgn> (ការបោះផ្សាយលក់សញ្ញាប័ណ្ណ ឆ្នាំ២០២០)។ យោងតាមរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២២ និង ឆ្នាំ២០២៣ របស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower គម្រោងសេសានក្រោម ២ បានបង្កើតប្រាក់ចំណូលស្មើនឹង ៣,៨៨% និង ៥,៧១% នៃប្រាក់ចំណូលសរុបរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower នៅក្នុងឆ្នាំទាំងនោះរៀងៗគ្នា។ របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ (២០២២ និង ២០២៣) របស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower មាននៅ www.sse.com.cn.

ស៊ីអេសអូសន្និដ្ឋានថា គម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម២ មិនអាចចាត់ទុកថាជាដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនបន្តគឺ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. ក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីការវិនិយោគរបស់ IFC និង PSBC បានទេ។ លើសពីនេះទៀត នៅខណៈពេលដែលគម្រោង LS2 អាចចាត់ទុកថាជាដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនបន្តរបស់ IFC គឺក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower នោះ ឥណទានសម្បទាន ដែល PSBC បានផ្តល់ជូន ត្រូវបានរឹតត្បិតលើការប្រើប្រាស់ទឹកប្រាក់ទាំងនោះ ដូច្នេះវាមិនបំពេញតាមនិយមន័យនៃអនុគម្រោងនៅក្នុងគោលនយោបាយស៊ីអេសអូនោះទេ។ ដូច្នេះ គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 មិនអាចចាត់ទុកជាអនុគម្រោងរបស់ IFC តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ខ្លួននៅក្នុង PSBC បានទេ យោងតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ ហើយស៊ីអេសអូមិនមានមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមនៃការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC នោះទេ។

ស៊ីអេសអូកត់សម្គាល់ថា ការដែលគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 មិនអាចចាត់ទុកជាអនុគម្រោងនៃការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC តាមរយៈអតិថិជនបន្តគឺ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. បាន មិនមែនមានន័យថា គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 មិនមែនជាផ្នែកមួយនៃសកម្មភាពអាជីវកម្មក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំរបស់ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co. នោះទេ ដែលហានិភ័យ និងផលប៉ះពាល់ E&S គួរតែត្រូវបានវាយតម្លៃ ដោះស្រាយ និងត្រួតពិនិត្យតាមរយៈ ESMS របស់ PSBC ដែលដំណើរការយ៉ាងល្អ។ ទោះបីជាមានការអនុវត្តក្របខណ្ឌនិរន្តរភាពរបស់ IFC ក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំក៏ដោយ ក៏គោលនយោបាយស៊ីអេសអូបានដាក់កម្រិតលើមុខងារភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ ត្រឹមកម្រិតគម្រោង និងអនុគម្រោងដែរ ជាមូលហេតុដែលស៊ីអេសអូបានធ្វើការសម្រេចចិត្តដូចខាងលើ នៅក្នុងការវាយតម្លៃនេះ។

-0-

សេចក្តីសម្រេចក្នុងការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ ក្នុងករណីនេះ មិនរារាំងការដាក់ពាក្យបណ្តឹងនាពេលអនាគតទាក់ទងនឹងគម្រោង PSBC ឬគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ ដោយផ្អែកលើកាលៈទេសៈ ចំណេះដឹងឬការខូចខាត/ការខូចខាតដែលអាចកើតឡើងថ្មីៗ ដែលមិនបានដឹងនៅពេលបញ្ចប់របាយការណ៍នេះទេ។

6. សេចក្តីសម្រេចរបស់ស៊ីអេសអូ

ស៊ីអេសអូនឹងមិនដំណើរការការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមនៃការវិនិយោគភាគហ៊ុនរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC និងទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុរបស់វាជាមួយគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះទេ។ ស៊ីអេសអូកំណត់ថា ពាក្យបណ្តឹងមិនបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមនោះទេ ពីព្រោះការត្រួតពិនិត្យបឋមលើព័ត៌មានដែលផ្តល់ជូនដោយដើមបណ្តឹង IFC និងអតិថិជន មិនបានបង្ហាញថា គម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 គឺជាអនុគម្រោងរបស់ IFC ដែល ស៊ីអេសអូអាចអនុវត្តមុខងារភាពអនុលោមលើវាបានទេ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ស៊ីអេសអូយល់ថា វាមិនអាចបង្កើតមូលដ្ឋានដែលថា មានសូចនាករបឋមនៃបដិលោមភាពរបស់ IFC ទាក់ទងនឹងគម្រោងវារីអគ្គិសនី LS2 តាមរយៈការវិនិយោគរបស់វានៅក្នុង PSBC បានទេ។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការវាយតម្លៃមិនត្រូវបានបំពេញតាម ហើយស៊ីអេសអូនឹងបិទសំណុំរឿងនេះ។

របាយការណ៍វាយតម្លៃនេះនឹងត្រូវបានចែករំលែកជាមួយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ប្រធានក្រុមធនាគារពិភពលោក គណៈគ្រប់គ្រង IFC អតិថិជន និងដើមបណ្តឹង។ ស៊ីអេសអូក៏នឹងបោះផ្សាយរបាយការណ៍វាយតម្លៃនេះ ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC និងការឆ្លើយតបរបស់អតិថិជននៅលើវេបសាយគំរូរបស់ខ្លួនផងដែរ។⁴⁹

⁴⁹ គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ កថាខណ្ឌទី ១០៦.

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC

សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ

**ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង
ទៅនឹងពាក្យបណ្តឹងនៅស៊ីអេសស៊ី
ស្តីពី**

**ប្រទេសកម្ពុជា - ធនាគារ POSTAL SAVINGS BANK OF CHINA
(គម្រោងលេខ ៣៥៤៦១)**

ថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤

តារាងមាតិកា

អក្សរកាត់.....	2
សេចក្តីសង្ខេប	3
I. សេចក្តីផ្តើម	5
II. សាវតាគម្រោង	5
III. ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅ ស៊ីអេសអូ	6
IV. ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង.....	8
V. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	11

អក្សរកាត់

CAO	ការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ
E&S	បរិស្ថាន និងសង្គម
ESAP	ផែនការសកម្មភាពបរិស្ថាន និងសង្គម
IFC	សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ
NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
MSME	ជាសហគ្រាសធុនមីក្រូ តូច និងមធ្យម
PSs	ស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម របស់ IFC
PSBC	ធនាគារ Postal Savings Bank of China
US\$	ដុល្លារអាមេរិក
WBG	ក្រុមធនាគារពិភពលោក

សេចក្តីសង្ខេប

- i. ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រងនេះមានទំនាក់ទំនងនឹងពាក្យបណ្តឹងនៅស៊ីអេសអូ ដែលបានដាក់ជូននៅខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់អំពីការវិនិយោគដោយប្រយោលរបស់ IFC តាមរយៈការវិនិយោគភាគហ៊ុនរបស់ IFC នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន Postal Savings Bank of China (PSBC) ដល់គម្រោងវារីអគ្គិសនីមួយនៅប្រទេសកម្ពុជា គឺគម្រោងសេសានក្រោម ២។
- ii. ពាក្យបណ្តឹងបានចោទប្រកាន់ថា អ្នកភូមិ និងសហគមន៍ដែលរស់នៅក្បែរ ឬនៅតាមខ្សែទឹកខាងលើនៃគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម២ មិនទទួលបានការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងសមស្រប ក្នុងអំឡុងពេលរៀបចំផែនការ និងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍អនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះទេ ហើយសហគមន៍បានប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាបរិស្ថាន សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលបណ្តាលមកពីអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះ។
- iii. ពាក្យបណ្តឹងបានអះអាងថា IFC បានវិនិយោគនៅក្នុងគម្រោងសេសានក្រោម ២ តាមរយៈការវិនិយោគភាគហ៊ុនដែលត្រូវបានដកចេញវិញ របស់ IFC នៅក្នុង PSBC។ PSBC ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថា បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានដល់ម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំរបស់អនុគម្រោងនោះគឺ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower Co., Ltd. (Huaneng Lancang River Hydropower) និងក្រុមហ៊ុនមេចុងក្រោយរបស់វាគឺ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co., Ltd. (Huaneng Group)។ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River International Energy Co., Ltd. ជាក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ ដែលកាន់កាប់ទាំងស្រុងដោយក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower គឺជាម្ចាស់ភាគហ៊ុន ៥១% នៃគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជា។
- iv. IFC បានធ្វើការវិនិយោគភាគហ៊ុន ដែលមានតម្លៃស្មើនឹង ២៨៦ លានដុល្លារអាមេរិក នៅក្នុង PSBC នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ដែលតំណាងឲ្យការកាន់កាប់ភាគហ៊ុន ០,៦៩% នៅពេលនោះ។ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ IFC បានដកខ្លួនចេញពី PSBC ទាំងស្រុង បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តផែនការលក់ដែលមានការអនុម័តជាមុនជាបន្តបន្ទាប់។ IFC ឈប់វិនិយោគនៅក្នុងអតីតអតិថិជនទៀតហើយ។
- v. IFC បានវិភាគឯកសារ ដែលផ្តល់ជូនដោយអតីតអតិថិជន និងគូសបញ្ជាក់ថា ឥណទានសម្បទានចំនួនពីរ ដែល PSBC បានផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ និង២០១៧ គឺជាឥណទានសម្បទានគម្រោង និងត្រូវបានផ្តល់ជូនសម្រាប់សកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ខ្លួននៅក្នុងប្រទេសចិន។ ឥណទានសម្បទានទាំងពីរ ដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Group ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ គឺជាឥណទានទុនបង្វិល។ ស្របតាមច្បាប់សាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិតចិន (PRC) និងក្របខណ្ឌនិយ័តកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ឥណទានទុនបង្វិលទាំងនោះសុទ្ធតែមានរយៈពេលខ្លី ហើយត្រូវតែប្រើប្រាស់សម្រាប់ចំណាយប្រតិបត្តិការ និងគោលបំណងនៃទុនបង្វិលតែប៉ុណ្ណោះ និងមិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់អចលនទ្រព្យ ភាគហ៊ុន ឬការវិនិយោគដើមទុនបានទេ ទោះបីជាក្នុងករណីណាក៏ដោយ ខ. គម្រោងក្រៅប្រទេសនៅកម្ពុជា។ PSBC បានបញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា ឥណទានទាំងនោះត្រូវបានទូទាត់សងរួចរាល់ហើយ និងថា បច្ចុប្បន្ន វាមិនមានការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River

Hydropower ឬ Huaneng Group នោះទេ។

- vi. ដូច្នេះ IFC ជឿជាក់ថា មិនមានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុរវាង IFC និងរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ខ្លួនកាលពីមុន នៅក្នុង PSBC នោះទេ។ អនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នេះ មិនស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម (E&S) របស់ IFC ទេ។ ដូច្នេះ រាល់ការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ នៅប្រទេសកម្ពុជាដែលកើតចេញពីគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ មិនមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងពិតប្រាកដជាមួយ PSBC ឬ IFC នោះទេ។
- vii. នៅថ្ងៃទី០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ និង ថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ស៊ីអេសអូបានជូនដំណឹងដល់ IFC និង PSBC រៀងៗគ្នា អំពីការចោទប្រកាន់បន្ថែមលើការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុរបស់អតីតអតិថិជននៅក្នុងគម្រោងនោះ។ PSBC ត្រូវការពេលវេលាបន្ថែមដើម្បីធ្វើការស៊ើបអង្កេត និងឆ្លើយតបនឹងការចោទប្រកាន់ទាំងនេះ។ ប្រសិនបើមានព័ត៌មានបន្ថែម ក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណាក់កាលវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ IFC នឹងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រងនេះទៅតាមនោះ។
- viii. គណៈគ្រប់គ្រងក៏បានកត់សម្គាល់ផងដែរថា ស៊ីអេសអូកំពុងធ្វើការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមនៃរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC តាមរយៈអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀត។ បញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងនេះមានភាពស្រដៀងគ្នា។

I. សេចក្តីផ្តើម

1. នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ មានពាក្យបណ្តឹងមួយត្រូវបានដាក់ជូនស៊ីអេសអូ ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគភាគហ៊ុនរបស់ IFC ដែលមានអត្ថិភាពនៅពេលនេះ នៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (PSBC) លើកឡើងអំពីការវិនិយោគរបស់អតីតអតិថិជននៅក្នុងរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅកម្ពុជា។ នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស៊ីអេសអូបានកំណត់ថា ពាក្យបណ្តឹងនោះស័ក្តិសមនឹងទទួលបានការស៊ើបអង្កេតដោយផ្អែកលើទង្វើករណីថា ភស្តុតាងដែលបានផ្តល់ជូនស៊ីអេសអូ ដើម្បីបង្ហាញថាមិនមានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗរវាង PSBC និងគម្រោងសេសានក្រោម ២ មានភាពមិនគ្រប់គ្រាន់នោះទេ។
2. IFC បានដកខ្លួនចេញពី PSBC ទាំងស្រុងនៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តផែនការលក់ដែលមានការអនុម័តជាមុន ជាបន្តបន្ទាប់ ដូច្នេះ IFC ឈប់វិនិយោគនៅក្នុង PSBC ឬរាល់អនុគម្រោងរបស់ PSBC ទៀតហើយ។
3. PSBC ដែលបច្ចុប្បន្ន ជាអតីតអតិថិជន ក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរថា បច្ចុប្បន្ន ខ្លួនមិនបានវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុលើក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ឬ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Group បន្តទៀតទេ។
4. នៅដំណាក់កាលវាយតម្លៃ ស៊ីអេសអូបានបដិសេធមិនវាយតម្លៃទំនាក់ទំនងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់រវាង PSBC និងអនុគម្រោងនោះទេ។ ស៊ីអេសអូបានរាយការណ៍ថា មិនអាចទាក់ទងម្ចាស់អនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ នៅដំណាក់កាលវាយតម្លៃបានទេ។ សំណុំរឿងនេះត្រូវបានបញ្ជូនទៅធ្វើការវាយតម្លៃភាពអនុលោម។¹
5. ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រងនេះផ្តល់នូវសេចក្តីពណ៌នាសង្ខេបអំពីការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC កាលពីមុន ពាក្យបណ្តឹង ការឆ្លើយតបរបស់ IFC ចំពោះការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ព័ត៌មានដែល IFC មាននៅពេលនេះ និងការឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោម បន្តដោយសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីបច្ចុប្បន្នភាពដែលទំនងជាចាំបាច់សម្រាប់ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង។

II. សាវតាគម្រោង

6. **ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC.** នៅឆ្នាំ២០១៥ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់ IFC បានអនុម័តលើការវិនិយោគនៅក្នុង PSBC ដែលជាធនាគារធំជាងគេមួយរបស់ប្រទេសចិន និងជាធនាគារក្នុងស្រុកឈានមុខគេសម្រាប់សហគ្រាសធុនមីក្រូ តូច និងមធ្យម (MSME) និងហិរញ្ញវត្ថុជនបទ (“គម្រោង”)។ គម្រោងនេះ រួមមាន ការវិនិយោគភាគហ៊ុនរបស់ IFC តាមរយៈការជាវភាគហ៊ុនរួម ចំនួន ៤៧៤.២៩០.០០០ ភាគហ៊ុន របស់ PSBC គិតជាសាច់ប្រាក់ស្មើនឹង ២៨៦ លានដុល្លារអាមេរិក ដែលតំណាងឱ្យការកាន់កាប់ភាគហ៊ុន ០,៦៩% នៅពេលនោះ។
7. PSBC បានចុះបញ្ជីនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រហុងកុង និងសៀងហៃ ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ និង ឆ្នាំ២០២០ រៀងៗ

¹ របាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ ទំ. ១ ជើងទំព័រទី ១. <https://www.cao-ombudsman.org/sites/default/files/downloads/Cambodia%20PSBC-02%20-%20CAO%20Assessment%20Report%20-%20May%202024-ENG.pdf>

គ្នា។ IFC បានដកខ្លួនចេញពី PSBC ទាំងស្រុង នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តផែនការលក់ ដែលមានការអនុម័តជាមុន ជាបន្តបន្ទាប់។ គិតត្រឹមកាលបរិច្ឆេទនៃការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រងនេះ IFC លែងកាន់កាប់ភាគហ៊ុនរបស់ PSBC ទៀតហើយ និងមិនមានការវិនិយោគជាមួយអតីតអតិថិជន ទៀតទេ។

8. **បរិបទគម្រោង.** គម្រោងនេះមានភាពស្របគ្នានឹងយុទ្ធសាស្ត្រភាពជាដៃគូប្រចាំប្រទេសរបស់ IFC សម្រាប់ ប្រទេសចិន (FY២០១៣-២០១៦) ដើម្បីរួមចំណែកដល់គោលដៅលទ្ធភាពទទួលបានហិរញ្ញវត្ថុជាសកល របស់ក្រុមធនាគារពិភពលោក និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ប្រទេសចិនផ្ទាល់ ក្នុងការពង្រីកលទ្ធភាព ទទួលបានហិរញ្ញវត្ថុ និងបរិយាប័ន្ន។ ពួកគេពង្រីកលទ្ធភាពទទួលបាននេះ ដោយផ្ដោតលើការអភិវឌ្ឍ ជនបទ-ទីក្រុងប្រកបដោយតុល្យភាព និងបរិយាប័ន្ន ដើម្បីកាត់បន្ថយគម្លាតកម្រិតជីវភាពនៅតំបន់ទីក្រុង និងតាមព្រំដែន តាមរយៈការវិនិយោគ និងការងារទីប្រឹក្សានៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ MSME និងហិរញ្ញវត្ថុ ជនបទ។
9. **គោលបំណងរបស់គម្រោង.** គម្រោងនេះបានផ្តល់ឱកាសដ៏ពិសេសមួយដល់ IFC ក្នុងការគាំទ្របរិយាប័ន្ន ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅប្រទេសចិន ដែលធ្វើឱ្យ PSBC មានភាពស្របគ្នានឹងអាណត្តិ នេះ ការផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយនៅតាមតំបន់ព្រំដែន ទៅកាន់ MSMEs ដែលទទួលបានសេវាមិន គ្រប់គ្រាន់ និងកំណើនជាសក្តានុពលរបស់វា រួមជាមួយការណែនាំផលិតផល និងបណ្តាញថ្មីៗ។
10. **សេវាប្រឹក្សា.** បន្ថែមពីលើការវិនិយោគភាគហ៊ុនទៀតនោះ IFC ក៏បានផ្តល់កញ្ចប់សេវាកម្មប្រឹក្សាគ្រប់ ជ្រុងជ្រោយដល់ PSBC ក្នុងវិស័យចំនួនបួនផងដែរ រួមមាន (i) ហិរញ្ញវត្ថុកសិកម្ម ជនបទ និងកសិករ (ii) ហិរញ្ញវត្ថុ MSME (iii) អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម និង (iv) ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម និង ហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ ការងារផ្តល់ប្រឹក្សារបស់ IFC ជាមួយ PSBC ត្រូវបានបញ្ចប់ត្រឹមថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១។ ដោយមានការគាំទ្រពី IFC, PSBC បានបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និង សង្គម (ESMS) ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានសកម្មភាពផ្តល់ឥណទានសម្បទានរបស់ខ្លួន ស្របតាម ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាតិ ព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ IFC ផងដែរ។ PSBC មានការទទួលស្គាល់ជា ច្រើនចំពោះសមិទ្ធផលផ្នែកហិរញ្ញប្បទានបែតងរបស់ខ្លួន រួមទាំង ពានរង្វាន់ហិរញ្ញវត្ថុបែតងជាសកល នា ពេលថ្មីៗនេះ ដែលផ្តល់ជូនដោយវេទិកាហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ក្នុងឆ្នាំ២០២១ ផងដែរ។

III. ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅ ស៊ីអេសអូ

11. នៅថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០២៣ មានពាក្យបណ្តឹងមួយត្រូវបានដាក់ជូនស៊ីអេសអូ ដោយអង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាល (NGOs) ចំនួនបី គឺ អង្គការទន្លេអន្តរជាតិ អង្គការឃ្លាំមើលទន្លេមេគង្គ និង គម្រោង គណនេយ្យភាពអន្តរជាតិ តាងនាមឲ្យក្រុមអ្នកភូមិ និងសហគមន៍ដែលរស់នៅក្បែររោងចក្រវ៉ារីអគ្គិសនី សេសានក្រោម ២ ជាអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ នៅប្រទេសកម្ពុជា។ ដើមបណ្តឹងចោទប្រកាន់ ថា អ្នកភូមិ និងសហគមន៍ដែលរស់នៅក្បែរ ឬនៅខ្សែទឹកខាងលើនៃអាងស្តុកទឹក ឬនៅកន្លែងតាំងទីលំនៅ ថ្មី មិនទទួលបានការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងសមស្រប ក្នុងអំឡុងពេលរៀបចំផែនការ និងដំណើរការអភិវឌ្ឍ គម្រោងសេសានក្រោម ២ នោះទេ ហើយសហគមន៍បានប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាបរិស្ថាន សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច

យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលបណ្តាលមកពីគម្រោងនោះ។ បញ្ហាទាំងនេះរួមមាន ការលំបាកក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាព នេសាទ ភាពញឹកញាប់ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃទឹកជំនន់ ដែលប៉ះពាល់ដល់សុខភាព ជីវភាពរស់នៅ និងការ ទ្រទ្រង់ជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់សហគមន៍ លទ្ធភាពប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតតិចជាងមុន បញ្ហាដីធ្លី និងការទទួល បានទឹក អគ្គិសនី និងកម្មសិទ្ធិដីធ្លី មានកង្វល់បន្ថែមទៀត ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃ របស់ស៊ីអេសអូ ដូចជា កង្វល់អំពីសុវត្ថិភាពរបស់ដើមបណ្តឹង ជាដើម។²

12. នេះគឺជាពាក្យបណ្តឹងទី២ ទាក់ទងនឹងគម្រោងសេសានក្រោម ២ ដែលដាក់ជូនដោយក្រុមអង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាលដដែល។ នៅឆ្នាំ២០១៨ ពាក្យបណ្តឹងទីមួយបានលើកឡើងនូវបញ្ហាស្រដៀងគ្នា និងបានចោទ ប្រកាន់អំពីការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងសេសានក្រោម ២ តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងធនាគារ An Binh Commercial Joint Stock Bank (ABBank) និង VietinBank។ នៅក្នុងការ វាយតម្លៃភាពអនុលោម ស៊ីអេសអូមិនបានរកឃើញការវិនិយោគរបស់ IFC តាមរយៈធនាគារ VietinBank នោះទេ ប៉ុន្តែបានសម្រេចចិត្តធ្វើការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមលើ ABBank។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០២២ មក សំណុំរឿងនេះស្ថិតក្រោមការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោម។
13. ពាក្យបណ្តឹងថ្មីនេះអះអាងថា PSBC បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានដល់ម្ចាស់ភាគហ៊ុនធំនៃគម្រោងសេសាន ក្រោម ២ គឺ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower Co., Ltd. (Huaneng Lancang River Hydropower) និងក្រុមហ៊ុនមេចុងក្រោយរបស់វា គឺ ក្រុមហ៊ុន China Huaneng Group Co., Ltd. (Huaneng Group)។ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River International Energy Co., Ltd. ជា ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ ដែលគ្រប់គ្រងទាំងស្រុងដោយក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower គឺជាម្ចាស់ភាគហ៊ុន ៥១% នៃគម្រោងសេសានក្រោម ២។
14. PSBC និង IFC បានផ្តល់ព័ត៌មានជូនស៊ីអេសអូថា ឥណទានសម្បទានដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់សកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ ខ្លួននៅប្រទេសចិន និងថា PSBC មិនបានធ្វើការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងអនុគម្រោងដែលត្រូវបាន ចោទប្រកាន់ នៅប្រទេសកម្ពុជានោះទេ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ទោះបីជាមានសេចក្តីពន្យល់ដែល PSBC បានផ្តល់ជូនស៊ីអេសអូ តាមរយៈ IFC ក៏ដោយ ក៏ស៊ីអេសអូយល់ថា ពាក្យបណ្តឹងនោះស័ក្តិសមនឹងធ្វើ ការវាយតម្លៃ នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ដោយសន្មតថា មានទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់មួយរវាងអតីតអតិថិជន របស់ IFC និងអនុគម្រោងរងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់។³ តាមទស្សនៈរបស់ស៊ីអេសអូ *"មានព័ត៌មានមិន គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីចង្អុលបង្ហាញថា រាល់ការចាត់ចែងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដែលពាក់ព័ន្ធ រវាង PSBC និងក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River ត្រូវបានគ្របដណ្តប់ ឬក៏ណាស់សម្រាប់គោលបំណងពិសេសណាមួយ។"*

² របាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ. <https://www.cao-ombudsman.org/sites/default/files/downloads/Cambodia%20PSBC-02%20-%20CAO%20Assessment%20Report%20-%20May%202024-ENG.pdf>

³ កថាខណ្ឌទី ៤១(a) នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូចែងថា ចំពោះដើមបណ្តឹងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអនុគម្រោងរបស់ FI មានការពិចារណាថា... *មាន ទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់មួយរវាងអតិថិជន FI និងអតិថិជនបន្តដ៏សកម្មរបស់ខ្លួន ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យបណ្តឹងនេះដែរឬទេ (ដោយពិចារណាលើកត្តា នានា រួមទាំងលក្ខណៈរបស់ហិរញ្ញប្បទាន ភាគហ៊ុន ប្រភេទ និងរយៈពេលនៃការវិនិយោគរបស់ FI / ទំនាក់ទំនងផ្នែកបណ្តាញជាមួយអនុគម្រោងផង ដែរ)។*

15. យោងតាម PSBC, PSBC បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានចំនួនពីរដល់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower¹ នៅថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ PSBC បានផ្តល់ជូនស៊ីអេសអូនូវកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានសម្បទាន សម្រាប់ឥណទានសម្បទានទាំងពីរនេះ ដែលបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ឥណទានសម្បទានទាំងពីរនេះត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាអចលនទ្រព្យ/ឥណទានសម្បទានគម្រោង ហើយប្រាក់ចំណូលពីឥណទានសម្បទានទាំងនេះនឹងត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់សាងសង់គម្រោងស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Miaowei និងគម្រោងស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Huangdeng រៀងៗគ្នា នៅខេត្ត Yunnan ប្រទេសចិន។ ទាំង Huangdeng និង Miaowei គឺជាកម្មវិធីដែលមានទីតាំងនៅខេត្ត Yunnan ប្រទេសចិនដ៏គោក និងមិនមានទំនាក់ទំនងជាមួយគម្រោងសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជាទេ។ កិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានសម្បទានក៏ចែងផងដែរថា អ្នកខ្ចីមិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរគោលបំណងនៃឥណទានសម្បទាន ឬប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់គោលបំណងដទៃទៀត ដូចជា ការវិនិយោគភាគហ៊ុន ជាដើម នោះទេ។
16. នៅដំណាក់កាលវាយតម្លៃពាក្យបណ្តឹង ស៊ីអេសអូបានបដិសេធមិនវិភាគភស្តុតាង ដែលផ្តល់ជូនដោយ PSBC ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការគ្របដណ្តប់លើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីឥណទានសម្បទានរបស់ពួកគេនៅក្នុងក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower នោះទេ។
17. នៅថ្ងៃទី០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ និងថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ រៀងៗគ្នា ស៊ីអេសអូបានជូនដំណឹងទៅកាន់ IFC និង PSBC អំពីការចោទប្រកាន់បន្ថែមអំពីការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុរបស់អតីតអតិថិជន នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន Huaneng Group និងក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់វា សម្រាប់គម្រោងសេសានក្រោម ២ តាមរយៈការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបន្ថែម និងការធានាសម្រាប់គម្រោងសេសានក្រោម ២។ នៅពេលដាក់ជូនការឆ្លើយតបនេះ IFC មិនដឹងថាតើស៊ីអេសអូបានចាត់ទុកថា ទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែមទាំងនេះមានសារសំខាន់ក្នុងការកំណត់ភាពសមស្របសម្រាប់សំណុំរឿងនេះដែរឬទេ ឬមិនដឹងអំពីរបៀបពិចារណាអំពីទំនាក់ទំនងទាំងនេះ ក្នុងអំឡុងពេលវាយតម្លៃភាពអនុលោមនោះទេ។ PSBC មានពេលវេលាបន្ថែមទៀត ដើម្បីធ្វើការស៊ើបអង្កេត និងឆ្លើយតបនឹងការចោទប្រកាន់អំពីការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែមទាំងនេះ។
18. ក្នុងដំណាក់កាលវាយតម្លៃ ស៊ីអេសអូបានរាយការណ៍ថា មិនអាចទទួលបានការចូលរួមដោយផ្ទាល់ពីម្ចាស់អនុគម្រោងបានទេ នៅពេលកោះហៅភាគីពាក់ព័ន្ធឱ្យធ្វើការព្រមព្រៀងគ្នាលើការចូលរួមក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទដោយស្ម័គ្រចិត្ត។ ពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានបញ្ជូនទៅកាន់ផ្នែកភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃតាមសំណើរបស់ដើមបណ្តឹង។

IV. ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង

19. IFC យកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះការចោទប្រកាន់នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងការខូចខាតផ្នែក E&S និងកង្វល់អំពីសុវត្ថិភាព ដែលបានលើកឡើងដោយដើមបណ្តឹង។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីគោលជំហររបស់ IFC ស្តីពីការសងសឹកលើសង្គមស៊ីវិល និងភាគីពាក់ព័ន្ធនៃគម្រោង បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា IFC មិនអត់ឱនចំពោះសកម្មភាពណាមួយរបស់អតិថិជន IFC ដែលស្នើនឹងការសងសឹកនោះទេ ដែលរួមមាន ការគំរាមកំហែង ការបំភិតបំភ័យ ការបៀតបៀន ឬអំពើហិង្សា លើអ្នកបញ្ចេញមតិទាក់ទងនឹងសកម្មភាពរបស់ IFC ឬអតិថិជនរបស់ខ្លួន។

20. IFC បានផ្តល់ព័ត៌មានដែលមាន ដើម្បីគាំទ្រស៊ីអេសអូ ក្នុងការកំណត់ និងវាយតម្លៃភាពសមស្រប និង ដំណើរការវាយតម្លៃ និងដំណើរការវាយតម្លៃ ហើយបន្តចូលរួមជាមួយអតីតអតិថិជន ដើម្បីជួយសម្រួល ដល់ការចូលរួមរបស់ PSBC នៅក្នុងដំណើរការរបស់ស៊ីអេសអូ។ IFC ចែករំលែកកង្វល់របស់អតីតអតិថិជនថា ភស្តុតាងដែលផ្តល់ជូនដោយ PSBC ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការមិនវិនិយោគរបស់ពួកគេនៅក្នុងអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះ មិនត្រូវបានវិភាគនៅដំណាក់កាលវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូនោះទេ។⁴ របាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូមិនមានព័ត៌មានថាតើ និងរបៀបដែលដើមបណ្តឹងទទួលបាន ព័ត៌មានអំពីកង្វល់ចំពោះភាពសមស្របនៃពាក្យបណ្តឹងរបស់ពួកគេ និងលទ្ធផលនៃពាក្យបណ្តឹងរបស់ពួកគេនោះទេ។
21. គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ កថាខណ្ឌទី៩១ កំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលស៊ីអេសអូត្រូវអនុវត្ត ប្រសិនបើការ ស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមមានភាពចាំបាច់៖ ក) ថាតើមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីការខូចខាត ឬការ ខូចខាតដែលអាចកើតឡើងដែរឬទេ ខ) ថាតើមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមថា IFC ប្រហែលជាមិនបាន អនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួនដែរឬទេ និង គ) ថាតើការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទ ប្រកាន់ មានទំនាក់ទំនងសមស្របទៅនឹងបដិលោមភាពដែលអាចកើតឡើង ដែរឬទេ។
22. ទាក់ទងនឹងកថាខណ្ឌ ៩១ក IFC ទទួលស្គាល់ថាការខូចខាតផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម ដែលទាក់ទងនឹង អនុគម្រោងនៅកម្ពុជាគឺធ្ងន់ធ្ងរ និងយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះកង្វល់អំពីសុវត្ថិភាព ដែលបានលើក ឡើងដោយដើមបណ្តឹង។
23. ទាក់ទងនឹងកថាខណ្ឌ ៩១ខ ថាតើមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាម គោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួនដែរឬទេនោះ គណៈគ្រប់គ្រងបានគូសបញ្ជាក់ថា មិនមានទំនាក់ទំនង រវាង IFC និងរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ខ្លួននៅក្នុង PSBC កាលពីអតីតកាលនោះទេ។
24. កិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានសម្បទាន ដែល PSBC ផ្តល់ជូនស៊ីអេសអូ នៅថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ សម្រាប់ ឥណទានសម្បទានចំនួនពីរ ដែលមិនទាន់បានសង ដែល PSBC ផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower បានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា៖ (i) ឥណទានសម្បទានទាំងពីរនេះគឺជាឥណទាន សម្បទានសម្រាប់អចលនទ្រព្យ/គម្រោង ដែលកំណត់ដោយអាជ្ញាធរនិយ័តកម្មហិរញ្ញវត្ថុជាតិ ដែលការ ប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលត្រូវបានគ្របដណ្តប់យ៉ាងតឹងរ៉ឹង និង (ii) នៅផ្នែក “ការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូល” វា មិនបានបញ្ជាក់ថា អ្នកខ្ចីត្រូវប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលដើម្បីធ្វើការសាងសង់គម្រោងស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Huangdeng និងគម្រោងស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Miaowei រៀងៗខ្លួន ហើយមិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរគោលបំណង នៃឥណទានសម្បទាន ឬប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់គោលបំណងដទៃទៀត ដូចជា ការវិនិយោគ ភាគហ៊ុន ជាដើម នោះទេ។ ដោយមើលឃើញថា ទាំង Huangdeng និង Miaowei គឺជាភូមិដែលមាន ទីតាំងនៅខេត្ត Yunnan ប្រទេសចិនដីគោកនោះ ឥណទានសម្បទានទាំងពីរ ដែលបានផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន

⁴ របាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ ទំ.១ ជើងទំព័រទី១. <https://www.cao-ombudsman.org/sites/default/files/downloads/Cambodia%20PSBC-02%20-%20CAO%20Assessment%20Report%20-%20May%202024-ENG.pdf>

Huaneng Lancang River Hydropower មិនអាចប្រើប្រាស់ ដើម្បីគាំទ្រអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ នៅប្រទេសកម្ពុជាបានទេ។

25. លើសពីនេះទៀត IFC បានទទួលព័ត៌មានពី PSBC នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ថា PSBC បានពង្រីកឥណទានសម្បទានចំនួនពីរ ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Group នៅឆ្នាំ២០១៨ ហើយឥណទានសម្បទានទាំងពីរនោះគឺជា ឥណទានទុនបង្វិល។ ស្របតាមច្បាប់នៃសាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិតចិន (PRC) និងក្របខណ្ឌនិយតកម្មដែលអាចអនុវត្តចំពោះហិរញ្ញប្បទានប្រភេទនេះ ឥណទានទុនបង្វិលទាំងនេះមានរយៈពេលខ្លី និងត្រូវតែប្រើប្រាស់សម្រាប់តែចំណាយប្រតិបត្តិការ និងគោលបំណងរបស់ឥណទានទុនបង្វិលប៉ុណ្ណោះ និងមិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់អចលនទ្រព្យ ភាគហ៊ុន ឬការវិនិយោគដើមទុនបានទេ ទោះបីជាក្នុងករណីណាមួយក៏ដោយ ខ. គម្រោងក្រៅប្រទេសនៅប្រទេសកម្ពុជា។
26. ផ្អែកលើការលើកឡើងខាងលើ អតីតអតិថិជនរបស់ IFC មិនបានធ្វើការវិនិយោគនៅក្នុងអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះទេ។ រាល់លក្ខខណ្ឌតម្រូវ E&S ដែលត្រូវអនុវត្តចំពោះអតីតអតិថិជនក្នុងអំឡុងពេលនៃការវិនិយោគ ដែលបានដកខ្លួនចេញវិញនោះ នឹងមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះទេ។ មិនមានការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីបដិលោមភាពរបស់ IFC នោះទេ។
27. អាស្រ័យហេតុនេះ ទាក់ទងនឹងកថាខណ្ឌ ៩១គ ការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពុំមានទំនាក់ទំនងសមស្របទៅនឹងអតីតអតិថិជនរបស់ IFC ឬបដិលោមភាពរបស់ IFC នោះទេ។
28. ក្នុងអំឡុងពេលវាយតម្លៃភាពអនុលោម ស៊ីអេសអូក៏បានពិចារណាថា តើការស៊ើបអង្កេតនឹងផ្តល់គុណតម្លៃជាក់លាក់ ទាក់ទងនឹងគណនេយ្យភាព មេរៀន ឬសកម្មភាពកែតម្រូវដែរឬទេ ទោះបីជា IFC បានដកខ្លួនចេញហើយក៏ដោយ។⁵ គណៈគ្រប់គ្រងគូសបញ្ជាក់ថា នៅថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ IFC បានដកខ្លួនចេញពី PSBC ទាំងស្រុង បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តផែនការលក់ដែលបានអនុម័តជាមុន ជាបន្តបន្ទាប់។ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ IFC បានទទួលអ៊ីមែលពី PSBC ដែលបញ្ជាក់ថា ឥណទានសម្បទានដែល PSBC បានផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ត្រូវបានទទួលសងគ្រប់ចំនួនហើយ។ IFC លែងមានការវិនិយោគនៅក្នុងអតីតអតិថិជនទៀតហើយ ដោយសារកង្វះខាតការវិនិយោគនៅក្នុងអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះ គេមិនអាចរំពឹងទុកថាអាចមានឧបសគ្គយណាមួយ តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ IFC ដែលបានដកខ្លួនចេញនេះទេ ហើយការស៊ើបអង្កេតនឹងមិនផ្តល់គុណតម្លៃ ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពកែតម្រូវនោះទេ។
29. ទាក់ទងនឹងគុណតម្លៃជាក់លាក់ ពាក់ព័ន្ធនឹងគណនេយ្យភាព និងមេរៀន IFC កត់សម្គាល់ថា ស៊ីអេសអូកំពុងធ្វើការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមលើគម្រោងសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជារួចហើយ ដោយធ្វើការស៊ើបអង្កេតលើបដិលោមភាពរបស់ IFC ដែលអាចកើតឡើង តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ខ្លួននៅក្នុងធនាគារ ABBank លើបញ្ហាស្រដៀងគ្នា ដែលជាក់ជូនដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដូចគ្នា ពោលគឺការតាំងទីលំនៅថ្មីរបស់សហគមន៍ ផលប៉ះពាល់លើជីវភាពរស់នៅ បញ្ហាប្រឈមផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដោយសារ

⁵ គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ កថាខណ្ឌទី ៩១ក.

ផលប៉ះពាល់លើចំនួនត្រី និងកំណើនភាពងាយរងគ្រោះដោយសារទឹកជំនន់។

- 30. គណៈគ្រប់គ្រងគូសបញ្ជាក់ថា គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ កថាខណ្ឌទី៩៣ កំណត់ថា ស៊ីអេសអូនឹងចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមថ្មីមួយលើអនុគម្រោងដែលស្ថិតក្រោមការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមរួចហើយ លុះត្រាតែពាក្យបណ្តឹងលើកឡើងនូវបញ្ហាថ្មីៗ ឬមានភស្តុតាងថ្មី។

V. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

- 31. IFC យកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះការចោទប្រកាន់អំពីហានិភ័យ និងផលប៉ះពាល់ E&S នៃការវិនិយោគរបស់ IFC និងមានកង្វល់ចំពោះការចោទប្រកាន់ដែលបានលើកឡើងដោយដើមបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជា។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយផ្អែកលើរាល់ព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ជូនកន្លងមក វាមិនមាន និងមិនអាចមានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុរវាង PSBC និងអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះទេ។ ដោយសារកង្វះខាតការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុរបស់ PSBC នៅក្នុងគម្រោងសេសានក្រោម ២ PSBC មិនត្រូវបានតម្រូវឲ្យអនុវត្តកិច្ចការ E&S របស់ IFC ចំពោះអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការវិនិយោគរបស់ IFC នោះទេ។ រាល់ការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងសេសានក្រោម ២ មិនអាចមានទំនាក់ទំនងសមស្របជាមួយ PSBC ឬ IFC នោះទេ។ ដូច្នេះ IFC មានការយល់ឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងនេះមិនបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ ចំពោះការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមនោះទេ។
- 32. IFC បានដកការវិនិយោគរបស់ខ្លួនចេញពី PSBC ទាំងស្រុង និងលែងធ្វើការវិនិយោគជាមួយអតីតអតិថិជនទៀតហើយ។ លើសពីនេះទៀត បច្ចុប្បន្ន PSBC មិនបានវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ឬ Huaneng Group នោះទេ។
- 33. គណៈគ្រប់គ្រងកត់សម្គាល់ថា បច្ចុប្បន្ន ស៊ីអេសអូកំពុងធ្វើការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមលើបញ្ហាស្រដៀងគ្នានៃអនុគម្រោងដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់រួចហើយ។
- 34. IFC គូសបញ្ជាក់ថា ព័ត៌មានលម្អិតបន្ថែមទៀតនៃការចោទប្រកាន់អំពីការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុរបស់អតីតអតិថិជនរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងសេសានក្រោម ២ ត្រូវបានផ្តល់ជូន IFC នៅថ្ងៃទី០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ និងផ្តល់ជូន PSBC នៅថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤។ PSBC ត្រូវការពេលវេលាបន្ថែម ដើម្បីស៊ើបអង្កេត និងឆ្លើយតបនឹងការចោទប្រកាន់ទាំងនេះ។ ប្រសិនបើមានព័ត៌មានបន្ថែម នៅក្នុងដំណាក់កាលវាយតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ IFC នឹងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រងនេះទៅតាមជាក់ស្តែង។

ការបដិសេធទទួលខុសត្រូវ

ការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC នេះ ត្រូវបានផ្តល់ជូន ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងរបាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់ ការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ (ស៊ីអេសអូ) ដែលយល់ថា ពាក្យបណ្តឹងចំពោះគម្រោង ដែលមានការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬការវិនិយោគរបស់ IFC ស័ក្តិសមនឹងធ្វើការវាយតម្លៃភាពអនុលោម។

ពុំមានចំណុចណាមួយនៅក្នុងការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC នេះ ឬនៅក្នុងដំណើរការដែលមានចែង នៅក្នុងគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ (“ដំណើរការស៊ីអេសអូ”) (១) បង្កើតភារកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ (២) អះអាង ឬ បោះបង់ចោលមុខតំណែងតាមផ្លូវច្បាប់ (៣) កំណត់ទំនួលខុសត្រូវ ការទទួលខុសត្រូវ ឬកំហុសឆ្គងតាមផ្លូវ ច្បាប់ (៤) បង្កើតបានជាការទទួលស្គាល់ ឬការទទួលយកកាលៈទេសៈជាក់ស្តែង ឬភស្តុតាងនៃកំហុស ឬការ ប្រព្រឹត្តខុសឆ្គងណាមួយ ឬ (៥) បង្កើតបានជាការលះបង់សិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ ឬអភ័យឯកសិទ្ធិណាមួយរបស់ IFC ស្របតាមមាត្រានៃកិច្ចព្រមព្រៀង អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ឬច្បាប់ណាមួយផ្សេងទៀត ដែលអាចអនុវត្តបាននោះ ទេ។ IFC រក្សាសិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិទាំងអស់។ IFC មិនបង្កើត ទទួលយក ឬបន្តកាតព្វកិច្ច ឬភារកិច្ច តាមផ្លូវច្បាប់ ឬកំណត់ ឬទទួលយកការចោទប្រកាន់អំពីការរំលោភលើកាតព្វកិច្ច ឬភារកិច្ចណាមួយតាមផ្លូវ ច្បាប់ ដែលកើតចេញពីការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC នេះទេ។

នៅខណៈពេលដែលមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងសមស្របក្នុងការកំណត់ថា ព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុងការឆ្លើយ តបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC នេះគឺត្រឹមត្រូវនោះ ពុំមានការបញ្ជាក់អះអាង ឬការធានាណាមួយត្រូវបានធ្វើ ឡើងចំពោះភាពត្រឹមត្រូវ ឬភាពពេញលេញនៃព័ត៌មានទាំងនោះទេ។ ស៊ីអេសអូមិនមែនជាយន្តការតុលាការ ឬ យន្តការអនុវត្តច្បាប់នោះទេ។ ការវិភាគ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងរបាយការណ៍របស់ស៊ីអេសអូមិនមានបំណងប្រើ ប្រាស់នៅក្នុងនីតិវិធីតុលាការ ឬនិយ័តកម្ម ឬដើម្បីសន្មតអំពីកំហុស ឬទំនួលខុសត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់នោះទេ ហើយវាមិនចូលរួមក្នុងការស្វែងរកការពិត ឬកំណត់ទម្ងន់ ដែលភស្តុតាង ឬព័ត៌មានណាមួយ ដែលគួរតែមាន នោះទេ។ មិនមានផ្នែកណាមួយនៃការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC នេះ ឬដំណើរការស៊ីអេសអូ អាចត្រូវ បានប្រើប្រាស់ ឬបញ្ជូនទៅក្នុងដំណើរការតុលាការ មជ្ឈត្តការ និងនិយ័តកម្ម ឬដំណើរការដទៃទៀត ដោយមិន មានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពី IFC នោះទេ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ការឆ្លើយតបរបស់ PSBC

ការឆ្លើយតបរបស់អភិវឌ្ឍន៍ PSBC ទៅកាន់ស៊ីអេស ចំពោះពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹង គម្រោងសេសានក្រោម ២

ធនាគារ Postal Saving Bank of China (“PSBC”) ផ្តល់សារសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងលើសមិទ្ធកម្មផ្នែកបរិស្ថាន និង សង្គម (“E&S”)។ ឆ្លើយតបនឹងពាក្យបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជា (“សេសានក្រោម ២”) PSBC បានខិតខំប្រឹងប្រែងសហការជាមួយស៊ីអេស និង IFC ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីអង្គហេតុដែល ពាក់ព័ន្ធ។ បន្ទាប់ពីបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ពួកគេបានបញ្ជាក់ថា មិនមានឥណទានសម្បទាន ឬការវិនិយោគដែល មានស្រាប់ រវាង PSBC និង Huaneng Group, Huaneng Lancang River Hydropower និង Huaneng Finance នោះទេ (តទៅនេះ ហៅកាត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ឬរួមគ្នាថា “អ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ” លុះត្រាតែមាន ការចង្អុលបង្ហាញយ៉ាងជាក់លាក់ផ្សេងពីនេះ)។ រាល់ប្រវត្តិចម្លងការទាំងអស់ត្រូវបានទូទាត់រួចរាល់ហើយ។ លើសពី នេះទៀត រាល់ប្រវត្តិឥណទានសម្បទាន និងការវិនិយោគទាំងអស់ ត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ចំពោះការប្រើប្រាស់ ប្រាក់ចំណូលជាក់លាក់ និងពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងក្នុងស្រុក។ ការស៊ើបអង្កេតរបស់ PSBC បានបង្ហាញថា មូលនិធិ នៅក្រោមចម្លងការហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះ យោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងគូភាគី និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្នែកនិយ័តកម្ម មិន ត្រូវបានអនុញ្ញាត និងមិនអាចប្រើប្រាស់យ៉ាងជាក់ស្តែង សម្រាប់គម្រោងសេសានក្រោម ២ បានទេ។

យោងតាមកថាខណ្ឌទី៨៧ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេស និងវិធានដទៃទៀត PSBC ដាក់ជូនការឆ្លើយតបដូចខាង ក្រោម៖

1. គម្រោងសេសានក្រោម ២ ស្ថិតនៅក្រៅវិសាលភាពនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីមូលនិធិ IFC និង PSBC ទាំងស្រុង និងមិនមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជា “អនុគម្រោង” ដែលមានគណនេយ្យភាព ស្របតាម គោលនយោបាយស៊ីអេសនោះទេ។ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ វាមិនស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃយន្តការ គណនេយ្យភាពរបស់ស៊ីអេស ហើយក៏មិនមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោម តាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួនដែរ”។

1.1 ស៊ីអេស បានចែងយ៉ាងច្បាស់ និងបកស្រាយនៅក្នុងបណ្តុំគោលនយោបាយ និងសំណុំរឿងថា វិសាលភាពនៃ គណនេយ្យភាពរបស់ខ្លួនត្រូវបានដាក់កម្រិតចំពោះ “អនុគម្រោង” របស់ IFC។

យោងតាមគោលនយោបាយស៊ីអេស និងការពិភាក្សារបស់ស៊ីអេស នៅក្នុងសំណុំរឿងកន្លងមក¹ វិសាលភាពនៃការ វាយតម្លៃភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេស គួរតែត្រូវបានដាក់កម្រិតចំពោះ “គម្រោង ឬអនុគម្រោង” របស់ IFC។ នេះ សំដៅលើ “ការវាយតម្លៃលើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញរបស់ IFC/MIGA និងការត្រួតពិនិត្យលក្ខខណ្ឌតម្រូវ E&S របស់ខ្លួននៅ កម្រិតគម្រោង ឬអនុគម្រោង និងពិចារណាលើសមិទ្ធកម្ម E&S នៅកម្រិតគម្រោង ឬអនុគម្រោង”។²

ដូច្នេះ ការសន្និដ្ឋានសម្រាប់ស៊ីអេស ក្នុងការចាប់ផ្តើមដំណើរការគណនេយ្យភាពសម្រាប់សំណុំរឿងនេះគឺ ថាតើ

¹ គោលនយោបាយស៊ីអេស កថាខណ្ឌទី ៧៧. សូមមើលការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងវារី អគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈ ABBank និង Vietinbank, ទំ. ១៥.

² ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈ ABBank និង Vietinbank, (ទំ. ១៧-១៨).

គម្រោងសេសានក្រោម ២ បង្កើតបានជាអនុគម្រោងរបស់ IFC ដោយផ្អែកលើការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC ដែរឬទេ។ នេះគឺជាបញ្ហាចម្បងដែលចាំបាច់ត្រូវបញ្ជាក់ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ។

1.2 ដើម្បីកំណត់ថាតើគម្រោងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពាក្យបណ្តឹងគឺជាអនុគម្រោងរបស់ IFC ដែរឬទេនោះ វាចាំបាច់ត្រូវផ្តោតលើ ថាតើគម្រោងនេះ “បំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូល ដែលមានចែងនៅក្នុងកសាហិរញ្ញវត្ថុ ឬការវិនិយោគរបស់ IFC” ដែរឬទេ។

យោងតាមគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ អនុគម្រោងរបស់ IFC សំដៅលើ “ដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនបន្តនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលនៅក្នុងកសាហិរញ្ញវត្ថុ ឬការវិនិយោគរបស់ IFC ឬកិច្ចសន្យាធានារបស់ MIGA”។³ ដូច្នេះ ស៊ីអេសអូចាំបាច់ត្រូវកំណត់ថាតើ តាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុង PSBC គម្រោងសេសានក្រោម ២ ស្ថិតនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលដែលមានចែងក្នុងកសាហិរញ្ញវត្ថុរបស់ IFC ឬទេ។

នៅពេលកំណត់ថាតើគម្រោងសេសានក្រោម ២ គឺជាអនុគម្រោងរបស់ IFC ដែរឬទេនោះ ចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យមើលទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុនីមួយៗ ដែលអាចកើតឡើង រវាង IFC និងគម្រោងសេសានក្រោម ២។ វាពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់វិសាលភាពនៃការប្រើប្រាស់ ដែលកំណត់ដោយផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងនីមួយៗ ម្តងមួយៗ ហើយបន្ទាប់មកកំណត់ថាតើគម្រោងសេសានក្រោម ២ ស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះដែរឬទេ ដែលតាមរយៈវិសាលភាពនេះ វាគឺជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC ដែរឬទេ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សម្រាប់គម្រោងដែលនឹងត្រូវចាត់ទុកជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC ដោយសារការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ (FI) លក្ខខណ្ឌខាងក្រោមត្រូវតែបានបំពេញតាមក្នុងពេលដំណាលគ្នា៖

- (1) គម្រោងត្រូវតែស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃទឹកប្រាក់ ដែល IFC ផ្តល់ជូន FI។ ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងសំណុំរឿងពាក្យបណ្តឹងនៅស៊ីអេសអូ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងសេសានក្រោម ២ ស៊ីអេសអូបានកំណត់ថា ដោយផ្អែកលើខ្សែសង្វាក់ “IFC-ABBANK (ដែល IFC បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានដល់ ABBANK ដើម្បីគាំទ្រសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ជាពិសេស)-EVNI-Lower Sesan 2 Co., Ltd” នោះ គម្រោងសេសានក្រោម ២ មិនមែនជាអនុគម្រោងរបស់ IFC នោះទេ។ ស៊ីអេសអូធ្វើសេចក្តីសម្រេចបែបនេះពីព្រោះស្របតាមខ្សែសង្វាក់នេះ ទឹកប្រាក់ដែល IFC បានផ្តល់ជូន ABBANK ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ដើម្បីគាំទ្រតែសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម (“SMEs”) ជាពិសេសសហគ្រាសដែលមានម្ចាស់ភាគហ៊ុនជាស្ត្រីតែប៉ុណ្ណោះ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ការវិនិយោគភាគហ៊ុនរបស់ ABBANK នៅក្នុង EVNI មិនស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនោះទេ។ ដូច្នេះ EVNI មិនមែនជា “អតិថិជនបន្ត” របស់ IFC ដោយសារការវិនិយោគភាគហ៊ុនរបស់ ABBANK នៅក្នុង EVNI នោះទេ អាស្រ័យហេតុនេះ គម្រោងសេសានក្រោម ២ ដែល EVNI មានភាគហ៊ុន ១០% នៅក្នុងនោះ ក៏មិនមែនជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC ដែរ។⁴
- (2) គម្រោងត្រូវតែស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃមូលនិធិ ដែល FI ផ្តល់ជូនអតិថិជន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោង។ ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងសំណុំរឿងពាក្យបណ្តឹងនៅស៊ីអេសអូ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងសេសានក្រោម

³ “សទ្ទានុក្រម” នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ

⁴ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងវិនិយោគសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈ ABBank និង Vietinbank, គម្រោងរបស់ IFC ជាមួយ ABBank និង Vietinbank (លេខ ២៩៧៤៥ ៤០០៨១ ២៨៥០៩ ៣១៣០០ ៣៤១២៤) (ទំ. ១៧-១៨)

២ ស៊ីអេសអូបានកំណត់ថា ដោយផ្អែកលើខ្សែសង្វាក់ “IFC-Vietinbank-EVN (ដែលធនាគារ Vietinbank បានផ្តល់ឥណទានសម្បទានជាច្រើនដល់ EVN សម្រាប់គម្រោងដទៃទៀត)-Lower Sesan 2 Co., Ltd” នោះ គម្រោងសេសានក្រោម២ មិនមែនជាអនុគម្រោងរបស់ IFC នោះទេ។ ស៊ីអេសអូកំណត់បែបនេះ ពីព្រោះ ស្របតាមខ្សែសង្វាក់នេះ មូលនិធិដែលធនាគារ Vietinbank បានផ្តល់ជូន EVN ត្រូវបានដាក់ កម្រិតចំពោះការប្រើប្រាស់សម្រាប់គម្រោងចំនួន ៦ ដែលមានទីតាំងនៅប្រទេសវៀតណាម។⁵ ដូច្នេះ ស៊ីអេសអូសន្និដ្ឋានថា មិនមានទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់រវាងធនាគារ Vietinbank និងគម្រោងសេសានក្រោម ២ ទេ។

នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ដើម្បីកំណត់ថាតើ គម្រោងសេសានក្រោម ២ អាច ចាត់ទុកជាអនុគម្រោងរបស់ IFC ដោយ ផ្អែកលើខ្សែសង្វាក់ “IFC-PSBC- អ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ” ដែរឬទេនោះ ស៊ីអេសអូគួរតែវាយតម្លៃថា តើ លក្ខខណ្ឌខាងក្រោមត្រូវបានបំពេញតាមដែរឬទេ។

- (1) ថា តើគម្រោងសេសានក្រោម ២ ស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃការប្រើប្រាស់ ដែលបានកំណត់ដោយផលិតផល ហិរញ្ញវត្ថុ ដែល PSBC ផ្តល់ជូនអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធដែរឬទេ
- (2) ថា តើផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែល PSBC ផ្តល់ជូនអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ ស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃ ការប្រើប្រាស់ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង និងឯកសារដទៃទៀត រវាង IFC និង PSBC ដែរឬ ទេ។

1.3 ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC មានបំណងជួយ PSBC ពង្រឹងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញ វត្ថុជនបទ និងហិរញ្ញវត្ថុ របស់ SME។ ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែល PSBC ផ្តល់ជូនអ្នកទទួលឥណទានដែល ពាក់ព័ន្ធ មិនស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC នោះទេ។

យោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥ រវាង PSBC និង IFC គោលបំណងនៃការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC គឺដើម្បី “ពង្រឹងសហគ្រាស ធុនមីក្រូ តូច និង មធ្យម (“MSME”) និងហិរញ្ញវត្ថុជនបទ” ក្រោមប្រតិបត្តិការលក់រាយរបស់ ភាគី ក ព្រមទាំងដើម្បី កែលម្អការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម និងការកសាងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងហានិភ័យផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ភាគី ក (PSBC)” (ជាសក្ខីភាពនៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាយុទ្ធសាស្ត្រ) ។

នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ផ្អែកលើព័ត៌មានដែលមានជាសាធារណៈ៖

- ✧ អ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធមិនមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជាអតិថិជននៃ “ហិរញ្ញវត្ថុ MSME ក្រោមប្រតិបត្តិការលក់រាយ” នោះទេ។ យោងតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការចាត់ថ្នាក់ សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម⁶ ដែលចេញដោយក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ការិយាល័យស្ថិតិជាតិ គណៈកម្មាធិការកំណែទម្រង់ និងអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុនៃសាធារណ

⁵ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងគម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈ ABBank និង Vietinbank, (ទំ. ១៨)៖ “គម្រោងទាំងប្រាំមួយនេះ រួមមាន៖ (i) គម្រោងវារីអគ្គិសនី Lai Chau - ខេត្ត Lai Chau - នៅឆ្នាំ២០១៣; (ii) គម្រោងវារីអគ្គិសនី Son La - ខេត្ត Son La - នៅឆ្នាំ២០០៧; (iii) គម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសាន ៣ - ខេត្តកូនឡូ - ឆ្នាំ២០០៥; (iv) គម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសាន ៤ - ខេត្ត Gia Lai - ឆ្នាំ២០០៧; (v) គម្រោងថាមពលកម្ដៅ Duyen Hai - ខេត្តត្រាវិញ - ឆ្នាំ២០១៣; និង (vi) ការពង្រីកគម្រោងថាមពលកម្ដៅ Duyen Hai ៣ នៅឆ្នាំ២០១៥”។

⁶ https://www.gov.cn/gongbao/content/2012/content_2041870.htm

រដ្ឋប្រជាមានិតចិន លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ “MSMEs” ផ្នែកឧស្សាហកម្មគឺ “មានបុគ្គលិកតិចជាង ១.០០០ នាក់ ឬ មានប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំតិចជាង ៤០០ លានរៀល”។ ព័ត៌មានសាធារណៈបង្ហាញថា ក្រុមហ៊ុន Huaneng Group មានប្រាក់ចំណូល ៣០១,៩៨២ ពាន់លានរៀលក្នុងឆ្នាំ២០២០^៧ ៣៧១,១៥៨ ពាន់លានរៀលក្នុងឆ្នាំ២០២១^៨ ៤២៤,៥៤៨ ពាន់លានរៀលក្នុងឆ្នាំ២០២២^៩ និង ២៥៤,៤ ពាន់លានរៀលក្នុងឆ្នាំ២០២៣^{១០} ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower មានប្រាក់ចំណូល ១៩.២៥៣.៣៧៤.៩៥៤,៨៣ រៀលក្នុងឆ្នាំ២០២០ មានប្រាក់ចំណូល ២០.២០១.៦៣០.៤៩២,១៤ រៀលក្នុងឆ្នាំ២០២១^{១១} មានប្រាក់ចំណូល ២១.១៤១.៧១៨.៣១៤,៦៦ រៀលក្នុងឆ្នាំ២០២២^{១២} និង ២៣.៤៦១.៣៣១.៦១២,១៧ រៀលក្នុងឆ្នាំ២០២៣។ គិតត្រឹមខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៣ Huaneng Finance មានប្រាក់ចំណូលចំនួន ៥២៥ លាន រៀលក្នុងឆ្នាំ^{១៣}។^{១៤}

- ✧ ជាក់ស្តែង ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានដែលមានជាសាធារណៈ ក្នុងអំឡុងពេលដែល IFC វិនិយោគនៅក្នុង PSBC អ្នកទទួលបានឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធមិនមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជា “ហិរញ្ញវត្ថុ MSME ក្រោមប្រតិបត្តិការលក់រាយ” ដែលគាំទ្រដោយការវិនិយោគរបស់ IFC នោះទេ។ ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែល PSBC បានផ្តល់ជូនអ្នកទទួលបានឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ ក៏មិនស្ថិតនៅក្នុងប្រភេទនៃ “ហិរញ្ញវត្ថុ MSME និងហិរញ្ញវត្ថុជនបទ ក្រោមប្រតិបត្តិការលក់រាយ” នោះដែរ។

ដូច្នេះ ដោយផ្អែកលើការប្រើប្រាស់ទឹកប្រាក់នៃការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC តែមួយមុខ អ្នកទទួលបានឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធមិនមែនជា “អតិថិជនបន្ត” របស់ IFC នោះទេ។ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ទោះបីជាគម្រោងសេសសនក្រោម ២ មានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកទទួលបានឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធក៏ដោយ ក៏វាមិនមែនជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC ដែរ។

1.4 PSBC បានធ្វើការស៊ើបអង្កេតគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងជាប្រព័ន្ធ លើប្រវត្តិជំនួញអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនជាមួយអ្នកទទួលបានឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ ក្នុងអំឡុងពេលដែល IFC កាន់កាប់ភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC។ ការស៊ើបអង្កេតបង្ហាញថា មិនមានផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុណាមួយ ដែលអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់គម្រោងសេសសនក្រោម ២ បានទេ។

PSBC ជឿជាក់ថា ដូចបានលើកឡើងខាងលើ ដោយផ្អែកលើគោលបំណងនៃការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC និងទំហំអ្នកទទួលបានឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ មានអ្នកទទួលបានឥណទានណាម្នាក់អាចចាត់ទុកជា “អតិថិជនបន្ត” របស់ IFC បានទេ។ យោងតាមទស្សនៈនេះតែមួយមុខគត់ គម្រោងសេសសនក្រោម ២ មិនអាចចាត់ទុកជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC បានទេ។ លើសពីនេះទៀត ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ស៊ីអេសអូ PSBC បានត្រួតពិនិត្យ

⁷ https://pdf.dcfw.com/pdf/H2_AN202105011488831477_1.pdf?1648322866000.pdf

⁸ <https://static.cninfo.com.cn/finalpage/2022-04-29/1213238838.pdf>

⁹ <https://new.qq.com/rain/a/20230512A03HA300?no-redirect=1>

¹⁰ <https://www.hangyan.co/reports/3364048511715771962>

¹¹ http://www.sse.com.cn/disclosure/listedinfo/announcement/c/new/2023-04-22/600025_20230422_VGSC.pdf

¹² Ibid.

¹³ <https://static.cninfo.com.cn/finalpage/2024-04-27/1219874437.PDF>

¹⁴ http://www.sse.com.cn/disclosure/listedinfo/announcement/c/new/2023-07-26/600011_20230726_A22P.pdf

បន្ថែមលើចម្លងការហិរញ្ញវត្ថុរវាង PSBC និងអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងអំឡុងពេលដែល IFC ធ្វើការវិនិយោគនៅក្នុង PSBC។ យោងតាមលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនោះ រាល់ចម្លងការអាជីវកម្មជាមួយអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ បានកំណត់យ៉ាងច្បាស់នូវការប្រើប្រាស់ចំណូល និងមិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់សេសានក្រោម ២ បានទេ។

នៅថ្ងៃទី០៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ស៊ីអេសអូបានធ្វើអ៊ីមែលទៅកាន់ PSBC ដើម្បីស្នើសុំព័ត៌មានអំពី “ឥណទានសម្បទាន ឬការវិនិយោគ” ជាមួយក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower, Huaneng Group និង Huaneng Finance។ នៅថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ស៊ីអេសអូបានប្រគល់ជូន PSBC នូវកំណែច្នៃមួយនៃលិខិតបណ្តឹងរបស់ដើមបណ្តឹង ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថា ដើមបណ្តឹង៖

- (1) ផ្អែកលើសេចក្តីប្រកាសជាសាធារណៈមួយចំនួន ដែលចេញដោយក្រុមហ៊ុន Huaneng Group និង ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower បានចោទប្រកាន់ថា គម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ អាចស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ ដែល PSBC បានផ្តល់ជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Group និង ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower
- (2) ព័ត៌មានសាធារណៈ ដែលដើមបណ្តឹងបានផ្តល់ជូន មិនបានរួមបញ្ចូលព័ត៌មានលម្អិត ទាក់ទងនឹងការដែល PSBC ផ្តល់ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុជូនក្រុមហ៊ុន Huaneng Finance នោះទេ។

PSBC បានរៀបចំការស៊ើបអង្កេតផ្ទៃក្នុងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយភ្លាមៗ ដោយត្រួតពិនិត្យជាប្រព័ន្ធលើ “ស្ថានភាពឥណទានសម្បទាន ឬការវិនិយោគ” រវាង PSBC និងអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ។ PSBC បានផ្ទៀងផ្ទាត់យ៉ាងពេញលេញ និងបានឆ្លើយតបនឹងព័ត៌មានសាធារណៈ ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានចង្អុលបង្ហាញដោយដើមបណ្តឹង។

បន្ទាប់ពីបានធ្វើការស៊ើបអង្កេតគ្រប់ជ្រុងជ្រោយរួចហើយ PSBC សន្និដ្ឋានថា រាល់ប្រវត្តិចម្លងការអាជីវកម្មជាមួយអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ បានកំណត់ការប្រើប្រាស់យ៉ាងច្បាស់លាស់ ដែលត្រូវបានកំណត់ជាពិសេសសម្រាប់គម្រោងក្នុងស្រុកនៅប្រទេសចិន ដូចជា ស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Xiaowan ស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Huangdeng ស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Miaowei រោងចក្រវារីអគ្គិសនី Manwan រោងចក្រវារីអគ្គិសនី Jinghong រោងចក្រវារីអគ្គិសនី Xiaowan រោងចក្រវារីអគ្គិសនី Nuozhadu និងរោងចក្រវារីអគ្គិសនី Miaowei-Gongguoqiao ជាដើម។ ដោយគិតពីលក្ខណៈនៃចម្លងការហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះ PSBC ក៏បានធ្វើការស៊ើបអង្កេតយ៉ាងល្អិតល្អន់លើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូល រួមទាំងការទទួលបានលិខិតពន្យល់ពីក្រុមហ៊ុន Huaneng Group ផងដែរ។ ការស៊ើបអង្កេតរបស់ PSBC បានបញ្ជាក់ថា ទឹកប្រាក់ដែលស្ថិតក្រោមចម្លងការហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះ តាមច្បាប់ និងកិច្ចសន្យាទៅវិញទៅមក មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត ហើយប្រាក់ដណ្តាស់ មិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់គម្រោងសេសានក្រោម ២ បានទេ។

ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេតយ៉ាងល្អិតល្អន់នេះ PSBC បានរៀបចំការពន្យល់យ៉ាងទូលំទូលាយរបស់ PSBC ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់របស់ដើមបណ្តឹងអំពីការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានប្រវែងជាង ៥០ ទំព័រ អមដោយភស្តុតាងសរុបចំនួន ១១៣។ PSBC គ្រោងនឹងបញ្ជូនឯកសារទាំងនេះទៅកាន់ស៊ីអេសអូ។ ដោយសារឯកសារមានព័ត៌មានអតិថិជន និងព័ត៌មានគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ PSBC នោះ PSBC បានតម្រូវឱ្យស៊ីអេសអូ មិនបង្ហាញព័ត៌មាននេះ។

នៅក្រោមកាលៈទេសៈទាំងនេះ មិនមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋម ដែលថា IFC/MIGA ប្រហែលជាមិនបាន

អនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S ដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៩១ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ នោះ ទេ។ ដោយមិនគិតថាតើស៊ីអេសអូកំណត់ថាមាន “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” ដែលត្រូវបានគូសបញ្ជាក់ ដោយស៊ីអេសអូ នៅក្នុងសំណុំរឿងកន្លងមកក៏ដោយ ក៏មានព័ត៌មានមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីកំណត់ថា សេសាន ក្រោម ២ គឺជា “ដំណើរការអាជីវកម្ម” របស់អ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធដែរ ដូច្នេះ វាមិនមែនជា “អនុ គម្រោង” របស់ IFC នោះទេ។

2. ទោះបីជាសំដៅតែលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃ “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” ដែលត្រូវបានគូសបញ្ជាក់ ដោយស៊ីអេសអូ នៅក្នុងសំណុំរឿងកន្លងមកក៏ដោយ ក៏មានព័ត៌មានមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីកំណត់ថា សេសាន ក្រោម ២ គឺជា “ដំណើរការអាជីវកម្ម” របស់អ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធដែរ ដូច្នេះ វាមិនមែនជា “អនុ គម្រោង” របស់ IFC នោះទេ។

ជាដំបូង បន្ទាប់ពីមានការវិភាគជាប្រព័ន្ធលើសំណុំរឿងស៊ីអេសអូ រួមទាំងសំណុំរឿងពាក្យបណ្តឹង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងធនាគារ ABBank និង Vietinbank (២៩៧៤៥ ៤០០៨១ ២៨៥០៩ ៣១៣០០ ៣៤១២៤) នោះ PSBC ជឿជាក់ថា៖

- ✧ នៅពេលដែលការវិភាគបន្តិចលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ FI ដែលផ្តល់មូលនិធិដល់អតិថិជន របស់ខ្លួនមានភាពច្បាស់លាស់នោះ វាមានភាពចាំបាច់តែមួយគត់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យថាតើគម្រោងនេះស្ថិត នៅក្នុងការប្រើប្រាស់ដែលបានវិភាគបន្តិចយ៉ាងច្បាស់នោះដែរឬទេ។ មិនចាំបាច់ត្រួតពិនិត្យបន្ថែមលើ “ការ ចូលរួម និងឥទ្ធិពល” របស់អតិថិជនរបស់ FI នៅក្នុងគម្រោង ព្រមទាំង “សារសំខាន់” នៃគម្រោងនោះ ចំពោះអតិថិជនរបស់ FI នោះទេ។
- ✧ លើកលែងតែការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង FI មានភាពមិន ច្បាស់លាស់ ហើយការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ការផ្តល់មូលនិធិរបស់ FI ជូនអតិថិជនបន្តក៏មាន ភាពមិនច្បាស់លាស់ដែរ (ឧទាហរណ៍ ការវិនិយោគភាគហ៊ុនទូទៅ ដោយមិនមានការប្រើប្រាស់ជាក់លាក់) តើចាំបាច់ត្រូវត្រួតពិនិត្យបន្ថែមលើ “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” របស់អតិថិជនទាក់ទងនឹង គម្រោងនោះដែរឬទេ។

PSBC សូមរំលឹកឡើងវិញថា នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ដូចបានលើកឡើងខាងលើ ការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC និងការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ ដែល PSBC ផ្តល់ ជូនអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ មានភាពច្បាស់លាស់ និងជាក់លាក់។ ផ្អែកលើការប្រើប្រាស់ទឹកប្រាក់ដែល ត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់នៅដំណាក់កាលនីមួយៗ អ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធមិនមែនជា “អតិថិជនបន្ត” របស់ IFC នោះទេ។ លើសពីនេះទៀត ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែល PSBC ផ្តល់ជូនអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ ព័ន្ធ បានកំណត់ការប្រើប្រាស់យ៉ាងច្បាស់លាស់ និងមិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់គម្រោងសេសានក្រោម ២ បាន ទេ។ ក្នុងកាលៈទេសៈនេះ វាមានភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការកំណត់ថា គម្រោងសេសានក្រោម ២ មិនមែនជា “អនុ គម្រោង” របស់ IFC នោះទេ **ហើយស៊ីអេសអូមិនចាំបាច់ពិភាក្សាអំពី “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” របស់អ្នក ទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ ទាក់ទងនឹងគម្រោងនោះទេ។**

ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយពិចារណាថា ស៊ីអេសអូបានពិភាក្សាអំពីបញ្ហា “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារ សំខាន់” នៅក្នុងសំណុំរឿងនានា ដូចជា ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី៖ FI-01 និងអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងធនាគារ ABBank និង Vietinbank (២៩៧៤៥ ៤០០៨១ ២៨៥០៩ ៣១៣០០ ៣៤១២៤) នោះ

PSBC ក៏មានបំណងចង់បញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា ទោះបីជាផ្នែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃ “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” ក៏ដោយ ក៏វាមានភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបដិសេធថាគម្រោងសេសានក្រោម ២ មិនមែនជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC ដែរ។

2.1 យោងតាមគោលនយោបាយស៊ីអេស៊ូ ទោះបីជាអតិថិជនរបស់ FI ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជា “អតិថិជនបន្ត” របស់ IFC ហើយគម្រោងរបស់អតិថិជនស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃទឹកប្រាក់ដែល FI ផ្តល់ជូនអតិថិជនក៏ដោយ ក៏វានៅតែចាំបាច់ត្រូវកំណត់ “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” របស់អតិថិជននៅក្នុងគម្រោងនោះដែរ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាគម្រោងនោះគឺជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC ដែរឬទេ។

ស៊ីអេស៊ូបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ក្នុងការកំណត់ថាគម្រោងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងគឺជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC ដែរឬទេនោះ ចាំបាច់ត្រូវពិចារណាអំពី “ការចូលរួម និងឥទ្ធិពល” របស់អតិថិជនបន្តរបស់ IFC ចំពោះគម្រោង និង “សារសំខាន់” របស់គម្រោងចំពោះអតិថិជនបន្តនោះ។ យោងតាមទស្សនៈរបស់ស៊ីអេស៊ូ លើសំណុំរឿងរបស់ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី៖ FI-01 និងសំណុំរឿងធនាគារ ABBank និង Vietinbank (២៩៧៤៥ ៤០០៨១ ២៨៥០៩ ៣១៣០០ ៣៤១២៤) “នៅក្នុងការសម្រេចចិត្តថាតើសកម្មភាពអាជីវកម្ម ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យបណ្តឹងនៅស៊ីអេស៊ូ មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជាដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនបន្តដែរឬទេនោះ ស៊ីអេស៊ូបានវាយតម្លៃទាំងការចូលរួមរបស់អតិថិជនបន្តនៅក្នុង និង/ឬឥទ្ធិពលលើដំណើរការសកម្មភាពអាជីវកម្ម និងសារសំខាន់នៃសកម្មភាពអាជីវកម្មចំពោះប្រតិបត្តិការរបស់អតិថិជនបន្តផងដែរ”។¹⁵

PSBC ជឿជាក់ថា ផ្នែកលើព័ត៌មានដែលមានជាសាធារណៈ និងឯកសារដែលដើមបណ្តឹងបានផ្តល់ជូនស៊ីអេស៊ូ មិនមានមូលដ្ឋានដើម្បីកំណត់ថា គម្រោងសេសានក្រោម ២ បំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃ “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” ទាក់ទងនឹងអ្នកទទួលបានឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធនោះទេ។

2.2 គម្រោងសេសានក្រោម ២ ឬក្រុមហ៊ុន Lower Sesan 2 Co., Ltd មិនបានចុះបញ្ជីក្នុងចំណោម “ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ” នៅលើវេបសាយគំរូការរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower នោះទេ។

ជាដំបូង យោងតាមព័ត៌មានដែលមានជាសាធារណៈ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower “មានមូលដ្ឋាននៅខេត្ត Yunnan និង Tibet ដែលបានចូលរួមជាចម្បងក្នុងការអភិវឌ្ឍ សាងសង់ និងប្រតិបត្តិការវារីអគ្គិសនី photovoltaic ថាមពលខ្យល់ និងប្រភពថាមពលដទៃទៀត នៅក្នុងអាងទន្លេ Lancang និងតំបន់ជុំវិញ”។

ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធដែលបានចុះបញ្ជីនៅលើវេបសាយគំរូការរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower រួមមាន “ស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Manwan មានទីតាំងនៅទីក្រុង Lincang ខេត្ត Yunnan; ស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Jinghong មានទីតាំងនៅស្រុក Xishuangbanna ខេត្ត Yunnan; ស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Xiaowan មានទីតាំងនៅតាមព្រំដែននៃខោនធី Nanjian និង ខោនធី Fengqing ខេត្ត Yunnan; ស្ថានីយ៍វារីអគ្គិសនី Nuozhadu មានទីតាំងនៅទីក្រុង Pu'er ខេត្ត Yunnan; រោងចក្រថាមពល Miaowei Gongguoqiao មានទីតាំងនៅស្រុក Dali ខេត្ត Yunnan; រោងចក្រថាមពល Huangdeng និង Dahuaqiao មានទីតាំងនៅស្រុក Nujiang ខេត្ត Yunnan; រោងចក្រវារីអគ្គិសនី Wunonglong និង Lidi មានទីតាំងនៅស្រុក Diqing ខេត្ត Yunnan; ក្រុមហ៊ុនថាមពលអន្តរជាតិ មានទីតាំងនៅទីក្រុង Kunming ខេត្ត Yunnan; ក្រុមហ៊ុនថាមពលថ្មី មានទីតាំងនៅទីក្រុង Kunming ខេត្ត

¹⁵ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងប៊ែរ Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីតាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (ទំ. ២៩)

Yunnan; ក្រុមហ៊ុនលក់ថាមពល មានទីតាំងនៅទីក្រុង Kunming ខេត្ត Yunnan; ស្ថានីយ៍ថាមពល Longkaikou មានទីតាំងនៅស្រុក Dali ខេត្ត Yunnan; ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Upper Hydropower Co., Ltd. មានទីតាំងនៅទីក្រុង Chamdo តំបន់ស្វយ័ត Tibet។¹⁶

PSBC បានធ្វើការសិក្សាតាមរយៈព័ត៌មានដែលមានជាសាធារណៈថា គម្រោងសេសានក្រោម ២ ត្រូវបានអភិវឌ្ឍ ដំណើរការ និងគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុន Lower Sesan 2 Co., Ltd.។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បញ្ជីរាយនាម ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធដែលបានចេញផ្សាយនៅលើវេបសាយត័ន្ត្រីការរបស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower មិនបានរួមបញ្ចូលក្រុមហ៊ុន Lower Sesan 2 Co., Ltd. នោះទេ។ នេះបង្ហាញថា គម្រោងសេសាន ក្រោម ២ ប្រហែលជាមិនមាន “សារសំខាន់” ខ្លាំងចំពោះក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower នោះ ទេ ហើយ “ការចូលរួម” និង “ឥទ្ធិពល” របស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower លើគម្រោងសេ សានក្រោម ២ ក៏អាចមានកម្រិតដែរ។ ដូច្នេះ PSBC ជឿជាក់ថា ក្នុងន័យនេះ ស៊ីអេសអូក៏ខ្វះខាតមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការកំណត់ថា គម្រោងសេសានក្រោម ២ គឺជា “អនុគម្រោង” របស់ក្រុមហ៊ុន Huaneng Lancang River Hydropower ដែរ។

2.3 Huaneng Group គឺជាសហគ្រាសខ្នាតធំ និងមានភាពចម្រុះរបស់រដ្ឋ ដែលមាន “អង្គភាពបន្ទាប់បន្សំចំនួន ៥៧ សហគ្រាសផ្តល់សេវាកម្មជាង ៤៨០ សហគ្រាស និងក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីចំនួន ៥”។ យោងតាមលក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យ “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” នោះ គម្រោងសេសានក្រោម ២ ប្រាកដណាស់ មិនមែនជា “អនុ គម្រោង” របស់ ក្រុមហ៊ុន Huaneng Group នោះទេ។

ពាក់ព័ន្ធនឹង Huaneng Group យោងតាមវេបសាយត័ន្ត្រីការរបស់វា¹⁷ វាគឺជាសហគ្រាសខ្នាតធំខ្លាំង ដែលមាន “អង្គភាពបន្ទាប់បន្សំចំនួន ៥៧ សហគ្រាសផ្តល់សេវាកម្មជាង ៤៨០ សហគ្រាស និងក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីចំនួន ៥”។ អាជីវកម្មចម្បងៗរបស់វា រួមមាន “ការអភិវឌ្ឍប្រភពថាមពល ការវិនិយោគ សំណង់ ប្រតិបត្តិការ និងការគ្រប់គ្រង ការផលិត និងលក់អគ្គិសនី (ថាមពលកម្ដៅ) ការអភិវឌ្ឍ ការវិនិយោគ សំណង់ ការផលិត និងការលក់ផលិតផល ហិរញ្ញវត្ថុ ឧស្សាហកម្ម និងផលិតផលដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ការដឹកជញ្ជូន ថាមពលថ្មី ការការពារបរិស្ថាន និងការ វិនិយោគលើឧស្សាហកម្ម ប្រតិបត្តិការ និងការគ្រប់គ្រង”។

យោងតាមការពិពណ៌នាខាងលើ នៅលើវេបសាយត័ន្ត្រីការរបស់ Huaneng Group “សារសំខាន់” របស់គម្រោង សេសានក្រោម ២ ចំពោះ Huaneng Group ទំនងជានៅមានកម្រិត។ ដូច្នេះ PSBC ជឿជាក់ថា ក្នុងន័យនេះ ស៊ីអេសអូ ក៏ខ្វះខាតមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការកំណត់ថា គម្រោងសេសានក្រោម ២ គឺជា “អនុគម្រោង” របស់ Huaneng Group ដែរ។

ចំពោះ Huaneng Finance ដើមបណ្តឹងមិនបានចោទប្រកាន់អំពីការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុ រវាង PSBC និង Huaneng Finance នោះទេ។ បន្ទាប់ពីបានធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់រួចរាល់ហើយ PSBC បញ្ជាក់ថា មិនមានឥណទាន សម្បទាន ឬការវិនិយោគសកម្ម ជាមួយ Huaneng Finance នោះទេ។ ដូច្នេះ PSBC នឹងមិនដោះស្រាយថាតើ គម្រោងសេសានក្រោម ២ បំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ “ការពាក់ព័ន្ធ ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” ទាក់ទងនឹង Huaneng Finance នៅក្នុងកិច្ចពិភាក្សានេះដែរឬយ៉ាងណា នោះទេ។

¹⁶ https://www.chng.com.cn/detail_qygs/-/article/uYZwaH5JfpgQ/v/774278.html

¹⁷ <https://www.chng.com.cn/us-ent.html>

3. PSBC ជឿជាក់ថា ស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC មិនអនុវត្តចំពោះសកម្មភាពអាជីវកម្មទាំងអស់របស់ PSBC នោះទេ។ តាមទស្សនៈនេះតែមួយមុខគត់ សំណុំរឿងនេះប្រាកដជាមិនបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោម ដោយផ្អែកលើ “ការចង្អុលបង្ហាញបឋម ដែលថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួន” ឬ “ការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់មានទំនាក់ទំនងសមស្របទៅនឹងបដិលោមភាព ដែលអាចកើតឡើង” នោះទេ។

យោងតាមកថាខណ្ឌទី ៩១ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវបំពេញតាមដើម្បីសម្រេចចិត្តចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោមនោះ រួមមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួននោះទេ” និង “ការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ មានទំនាក់ទំនងសមស្របទៅនឹងបដិលោមភាពដែលអាចកើតឡើង”។ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ចម្លងការវាង PSBC និងអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ មិនស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC នោះទេ។ ដូច្នេះ ទោះបីជាស៊ីអេសអូ ផ្អែកលើការចោទប្រកាន់របស់ដើមបណ្តឹង ពិចារណាថាមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីការខូចខាត ឬការខូចខាតដែលអាចកើតឡើង” ក៏ដោយ នេះមិនមានន័យថា ស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC គួរតែត្រូវបានអនុវត្តនោះទេ ដូច្នេះ មិនបានចង្អុលបង្ហាញថា មាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួន” នោះទេ។

3.1 ដោយសារគម្រោងសេសានក្រោម ២ មិនមែនជាអនុគម្រោងរបស់ IFC នោះទេ ការចោទប្រកាន់របស់ដើមបណ្តឹងថា គម្រោងនេះបានបង្កការខូចខាតដល់ពួកគេ មិនបានបង្ហាញអំពីភាពមិនគ្រប់គ្រាន់របស់ PSBC ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ E&S របស់ IFC នោះទេ។

ដូចបានលើកឡើងខាងលើ PSBC សូមរំលឹកឡើងវិញថា គម្រោងសេសានក្រោម ២ មិនស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃចម្លងការហិរញ្ញវត្ថុរវាង PSBC និងអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធនោះទេ ហើយមិនមែនជា “អនុគម្រោងរង” របស់ IFC នោះទេ។ ដូច្នេះហើយ មិនមានមូលដ្ឋានណាមួយ ដែលណែនាំថា គម្រោងសេសានក្រោម ២ គួរតែស្ថិតក្រោមស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC ដោយផ្អែកលើការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC¹⁸ នោះទេ។

ទោះបីជា ស៊ីអេសអូយល់ថា “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីការខូចខាត ឬការខូចខាតដែលអាចកើតឡើង” មានទំនាក់ទំនងនឹងគម្រោងសេសានក្រោម ២ ក៏ដោយ ក៏មិនមានន័យថា មាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមដែលថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួន” នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះដែរ។

3.2 PSBC មិនទទួលយកទស្សនៈដែលដាក់ចេញដោយស៊ីអេសអូ នៅក្នុងសំណុំរឿងមុនៗ ដែលថា “PSBC គួរតែអនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC ចំពោះប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មទាំងអស់របស់ខ្លួន” នោះទេ។

យើងកត់សម្គាល់ថា នៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃភាពអនុលោម របស់ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី៖ សំណុំរឿង FI-01 ស៊ីអេសអូ បានលើកឡើងថា “កិច្ចព្រមព្រៀងវិនិយោគរបស់ IFC បានតម្រូវឱ្យ PSBC អនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មចំពោះ

¹⁸ ទោះបីជាគម្រោងសេសានក្រោម ២ គួរតែស្ថិតក្រោមស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC ក៏ដោយ ក៏ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងធនាគារ ABBank ការកាន់កាប់ភាគហ៊ុនរបស់ធនាគារ ABBank នៅក្នុង EVNI និងការកាន់កាប់ភាគហ៊ុនរបស់ EVNI នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន Lower Sesan 2 Hydropower Co., Ltd. មានពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿងនេះដែរ។

ប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់^{១៩}

PSBC មិនយល់ស្របនឹងចំណុចនេះទេ។ យោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងវិនិយោគរវាង IFC និង PSBC, PSBC គប្បី **“ប្រើប្រាស់រាល់កិច្ចខិតខំសមស្រប ដើម្បីធានាបាននូវការដំណើរការប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង E&S ជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីកំណត់ វាយតម្លៃ និងគ្រប់គ្រងសមិទ្ធកម្មផ្នែកសង្គម និងបរិស្ថាននៃប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុន ដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ E&S”**^{២០} បញ្ញត្តិនេះមិនបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថាផលិតផលណាមួយរបស់ PSBC គួរតែស្ថិតនៅក្រោមស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវ E&S ដទៃទៀតនោះទេ។

PSBC ជឿជាក់ថា នៅក្រោមកាលៈទេសៈទាំងនេះ វិសាលភាពនៃលក្ខខណ្ឌតម្រូវលើទំនួលខុសត្រូវផ្នែក E&S របស់ IFC ដែលត្រូវបានព្រមព្រៀងគ្នា គួរតែត្រូវបានបកស្រាយ យោងតាមគោលនយោបាយដែលពាក់ព័ន្ធរបស់ IFC៖

- (1) **កំណត់សម្គាល់ការបកស្រាយអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ^{២១}** ដែលចេញដោយ IFC នៅថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ ចែងថា “ទិដ្ឋភាពដ៏សំខាន់មួយនៃអភិក្រមរបស់ IFC ចំពោះការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ E&S ក្នុងវិស័យ FI គឺ ធានាថាកន្លែងដែល FIs ផ្តល់**គម្រោង ឬហិរញ្ញវត្ថុសាជីវកម្មរយៈពេលវែង (លើសពី ៣៦ ខែ)** ដល់អ្នកទទួលឥណទាន/អ្នកវិនិយោគគាំទ្រសកម្មភាពអាជីវកម្ម”
- (2) **កំណត់ត្រាណែនាំអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ^{២២}** ចេញផ្សាយដោយ IFC ក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣ ចែងថា ប្រភេទអាជីវកម្មដែល FIs គួរតែវាយតម្លៃ ធៀបនឹងស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC រួមមាន “ហិរញ្ញវត្ថុគម្រោង” “បំណុលសាជីវកម្ម (ឥណទានសម្បទាន និងសញ្ញាប័ណ្ណ) រយៈពេលវែង (លើសពី ៣៦ ខែ) ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍទ្រព្យសកម្មដែលត្រូវបានកំណត់ជាមុនថ្មីៗ ឬទ្រព្យសកម្មដែលមានស្រាប់” “បំណុលសាជីវកម្ម (ឥណទានសម្បទាន និងសញ្ញាប័ណ្ណ) រយៈពេលវែង (លើសពី ៣៦ ខែ) សម្រាប់ទ្រព្យសកម្មដែលមិនបានកំណត់” “គ្មានការធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត” “ការវិនិយោគភាគហ៊ុន - មូលនិធិសមធម៌កំណើន មូលនិធិនៃកម្មវិធីស្តារទ្រព្យកម្មដែលមានបញ្ហា ទ្រព្យកម្មទោល” “ការវិនិយោគភាគហ៊ុន - មូលនិធិរួមទុន”
- (3) វាក៏ត្រូវបានចែងយ៉ាងច្បាស់នៅក្នុង**កំណត់ត្រាណែនាំអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ** ថា “FIs ដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាអតិថិជន FI-1 និង FI-2 ដែល**គាំទ្រចម្លងការដែលមានហានិភ័យខ្ពស់** គួរតែយោងដល់ស្តង់ដារសមិទ្ធកម្ម ជាផ្នែកមួយនៃគោលនយោបាយ E&S មូលដ្ឋានរបស់ពួកគេ សម្រាប់ការដោះស្រាយហានិភ័យនៅក្នុង**ចម្លងការដែលមានហានិភ័យខ្ពស់**ទាំងនោះ”។ ដូច្នេះ PSBC ដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជា FI-1 មានកាតព្វកិច្ចអនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មចំពោះ “ចម្លងការដែលមានហានិភ័យខ្ពស់” របស់ខ្លួន យោងតាម**កំណត់ត្រាណែនាំអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ** “ចម្លងការដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ជាធម្មតា រួមមាន ចម្លងការដែលពាក់ព័ន្ធនឹង**ការផ្តល់ភាគហ៊ុន ដោយ FIs ហិរញ្ញវត្ថុគម្រោង ឬហិរញ្ញវត្ថុសាជីវកម្មរយៈពេលវែង (លើសពី ៣៦ ខែ) ទៅកាន់អ្នកទទួលឥណទាន/អ្នកវិនិយោគ ដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពអាជីវកម្ម...**”។
- (4) **កំណត់ត្រាណែនាំអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ** ក៏ចែងផងដែរថា “សម្រាប់ផលិតផលដែលមិនបានរាយនាមខាង

¹⁹ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងដី Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីតាមរយៈការវិនិយោគនៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (ទំ. ២៦)

²⁰ អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាលើគោលនយោបាយ ២.២ (b) (i)

²¹ <https://documents1.worldbank.org/curated/en/693651480673428389/pdf/110693-InterpretationNote-FIs-2012.pdf>

²² <https://www.ifc.org/en/insights-reports/2012/publications-policy-interpretationnote-fi>

លើ IFC នឹងកំណត់លក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ E&S ដែលសមស្រប និងកំណត់ការអនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មតាមករណ៍នីមួយៗ ហើយនឹងបង្ហាញការកំណត់របស់ខ្លួននៅក្នុងឯកសារគម្រោងជាក់លាក់ នៅពេលស្នើសុំការអនុម័តពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់ IFC សម្រាប់អភិក្រមនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ E&S ដែលបានស្នើឡើង។

PSBC មានទស្សនៈថា នៅក្នុងសំណុំរឿងរបស់ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី៖ FI-01 គោលជំហររបស់ស៊ីអេសអូមានលក្ខណៈផ្ទុយគ្នា មិនត្រឹមតែតាមរយៈអត្ថបទធម្មតានៃកំណត់ត្រាណែនាំអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែតាមបែបតក្កវិជ្ជាផងដែរ។ តាមទស្សនៈរបស់ស៊ីអេសអូចំពោះសំណុំរឿងកាលពីមុន ប្រសិនបើអតិថិជន FI ផ្តល់កម្ចីសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល/ឥណទានទុនបង្វិលដល់អតិថិជននោះ អតិថិជន FI នេះមានកាតព្វកិច្ចធានាថាគម្រោងរបស់អតិថិជននោះទាំងអស់ (ដរាបណាពួកគេបំពេញតាមស្តង់ដារនៃ “ការចូលរួម ឥទ្ធិពល និងសារសំខាន់” ដូចបានលើកឡើងខាងលើ) អនុលោមតាមស្តង់ដារសមិទ្ធកម្ម។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើឥណទានសម្បទានគម្រោងត្រូវបានផ្តល់ជូននោះ លក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មត្រូវដាក់កម្រិតតែចំពោះគម្រោងនោះប៉ុណ្ណោះ។

ចំណុចសំខាន់គឺ ស៊ីអេសអូផ្តល់ទស្សនៈថា FIs មានកាតព្វកិច្ចក្នុងការអនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មកាន់តែតឹងរឹង នៅពេលផ្តល់កម្ចីសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល/ឥណទានទុនបង្វិល បើប្រៀបធៀបនឹងឥណទានសម្បទានគម្រោង ទោះបីជាឈានដល់ស្តង់ដារនៃការវិនិយោគភាគហ៊ុនក៏ដោយ។ គោលជំហររបស់ស៊ីអេសអូ គឺផ្ទុយនឹងអត្ថបទធម្មតានៃកំណត់ត្រាណែនាំអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ។ ប្រសិនបើកម្ចីសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល/ឥណទានទុនបង្វិលពិតជាមានសារសំខាន់ដូចការវិនិយោគភាគហ៊ុននោះ ពួកគេនឹងត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងនិយមន័យ “ចម្លងការដែលមានហានិភ័យខ្ពស់” ប៉ុន្តែពួកគេមិនមានសារសំខាន់បែបនោះទេ។ លើសពីនេះទៀត វាមិនសមហេតុផល និងមិនយុត្តិធម៌នោះទេ ក្នុងការទាមទារឱ្យ FI ដែលផ្តល់កម្ចីសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល/ឥណទានទុនបង្វិល ទទួលកាតព្វកិច្ចអនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មដែលតាមខ្លឹមសារ ស្មើនឹងការវិនិយោគភាគហ៊ុនដែរ ពីព្រោះនៅពេលផ្តល់កម្ចីសាច់ប្រាក់ងាយស្រួល/ឥណទានទុនបង្វិល FIs មិនមានកម្រិតឥទ្ធិពលដូចគ្នានឹងពេលដែលពួកគេធ្វើការវិនិយោគភាគហ៊ុននោះទេ។

សរុបមក ដោយសារកិច្ចព្រមព្រៀងវិនិយោគរវាង IFC និង PSBC មិនតម្រូវឱ្យ “PSBC អនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មចំពោះប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់” នោះទេ និងគ្រាន់តែចែងថា PSBC គប្បី “ប្រើប្រាស់រាល់កិច្ចខិតខំសមស្របដើម្បីធានាបាននូវការដំណើរការប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង E&S ជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីកំណត់ វាយតម្លៃ និងគ្រប់គ្រងសមិទ្ធកម្មផ្នែកសង្គម និងបរិស្ថាននៃប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុន ដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ E&S”²³ នោះ វិសាលភាពនៃប្រតិបត្តិការហិរញ្ញប្បទានរបស់ PSBC ដែលគួរតែស្ថិតនៅក្រោមស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC គួរតែត្រូវបានកំណត់យោងតាមឯកសារគោលនយោបាយ IFC ខាងលើ។ PSBC មិនយល់ស្របនឹងទស្សនៈដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ ស្តីពីប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី៖ សំណុំរឿង FI-01 ដែលថា “កិច្ចព្រមព្រៀងវិនិយោគរបស់ IFC តម្រូវឱ្យ PSBC អនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មចំពោះប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់” នោះទេ។

3.3 ទោះបីជាស៊ីអេសអូ ផ្អែកលើការចោទប្រកាន់របស់ដើមបណ្តឹង ជឿជាក់ថាមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីការខូចខាត ឬការខូចខាតដែលអាចកើតឡើង” ទាក់ទងនឹងគម្រោងសេសានក្រោម ២ ក៏ដោយ ក៏ស៊ីអេសអូមិនអាចសន្និដ្ឋានថា “ស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC គួរតែត្រូវបានប្រកាន់ខ្ជាប់ ប៉ុន្តែបែរជាមិនបានប្រកាន់ខ្ជាប់វិញនោះ

²³ Ibid.

ទេ” និងថាមិនមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋម ដែលថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួន” ឬ “ការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់មានទំនាក់ទំនងសមស្របទៅនឹងបដិលោមភាពដែលអាចកើតឡើង” នោះទេ។

ជាដំបូង ដូចបានលើកឡើងខាងលើ តាមរយៈការស៊ើបអង្កេត PSBC បានរកឃើញថា រាល់ប្រវត្តិចម្លងការអាជីវកម្មជាមួយអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ បានកំណត់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលយ៉ាងច្បាស់លាស់ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងឥណទានសម្បទានមួយចំនួន ដែលត្រូវបានកំណត់យ៉ាងជាក់លាក់ចំពោះគម្រោងក្នុងស្រុកផងដែរ។ PSBC បានបញ្ជាក់ថា ទឹកប្រាក់ដែលស្ថិតក្រោមចម្លងការហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះ យោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទៅវិញទៅមក និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្នែកនិយ័តកម្ម មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត ហើយប្រាក់ដណ្តប់ មិនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់គម្រោងវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោម ២ នៅប្រទេសកម្ពុជាបានទេ។

និយាយម្យ៉ាងទៀត ចំពោះ “ឥណទានសម្បទាន និងការវិនិយោគ” ដែល PSBC បានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ មិនមានលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទាំងបី ដូចបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងគោលនយោបាយស៊ីអេសអូសម្រាប់ចាប់ផ្តើមការវាយតម្លៃភាពអនុលោម រួមមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីការខូចខាត ឬការខូចខាតដែលអាចកើតឡើង” “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមថា IFC ប្រហែលជាមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ខ្លួន” និង “ការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ មានទំនាក់ទំនងសមស្របទៅនឹងបដិលោមភាពដែលអាចកើតឡើង” ដែលត្រូវបានបំពេញតាមនោះទេ៖

- (1) ឥណទានសម្បទានគម្រោងទាំងអស់ មានការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលច្បាស់លាស់ និងជាក់លាក់ ដែលមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជាក់លាក់ជាមួយគម្រោងក្នុងស្រុក ដោយមិនមានទំនាក់ទំនងជាមួយគម្រោងសេសានក្រោម ២ ឬពាក្យបណ្តឹងនោះទេ។ ចំពោះឥណទានសម្បទានទាំងនេះ និងគម្រោងដែលពាក់ព័ន្ធរបស់ពួកគេ ដើមបណ្តឹងមិនបានធ្វើការចោទប្រកាន់ណាមួយឡើយ ដូច្នេះ មិនមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋម” ដែលថាស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC គួរតែត្រូវបានអនុលោមតាម ប៉ុន្តែបែរជាមិនបានអនុវត្តលោមតាមនោះទេ។ PSBC ក៏បានផ្ទៀងផ្ទាត់ផងដែរថា ឥណទានសម្បទានដទៃទៀត មិនទាក់ទងនឹងគម្រោងសេសានក្រោម ២ ទេ ហើយដើមបណ្តឹងមិនបានចោទប្រកាន់ថា “ការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីការខូចខាត ឬការខូចខាតដែលអាចកើតឡើង” មានទំនាក់ទំនងនឹងការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលពីឥណទានសម្បទានទាំងនេះទេ។
 - (2) មានឥណទានសម្បទានមួយចំនួន ដែលស្ថិតនៅក្រៅវិសាលភាពនៃការអនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC ដូចមានចែងនៅក្នុង *កំណត់ត្រាការបកស្រាយអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ* និង *កំណត់ត្រាណែនាំអំពីអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ*។ ចំពោះឥណទានសម្បទានទាំងនេះ ជាធម្មតា មិនមាន “ការចង្អុលបង្ហាញបឋម” ថា ស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC គួរតែត្រូវបានអនុលោមតាម ប៉ុន្តែបែរជាមិនបានអនុវត្តលោមតាមនោះទេ។
 - (3) ផ្អែកលើចំណុចខាងលើ និងដោយហេតុថា មិនមានការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងគម្រោងសេសានក្រោម ២ ដែលនឹងធ្វើឱ្យការអនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មរបស់ IFC មានភាពមិនពាក់ព័ន្ធទេនោះ យើងមិនអាចសន្និដ្ឋានបានថា ការខូចខាតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ទាក់ទងនឹងគម្រោងសេសានក្រោម ២ “អាចពាក់ព័ន្ធនឹងបដិលោមភាព ដែលអាចកើតឡើង” ដែរឬទេនោះទេ។
4. IFC លែងមានភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC ទៀតហើយ។ មិនមាន “ឥណទានសម្បទាន ឬការវិនិយោគ” សកម្មរវាង PSBC និងអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធនោះទេ។

4.1. មិនមានឥណទានសម្បទាន ឬការវិនិយោគ រវាង IFC និង PSBC ឬរវាង PSBC និងអ្នកទទួលឥណទាន ដែលពាក់ព័ន្ធនោះទេ។

យោងតាម “និយមន័យ” របស់ស៊ីអេសអូ ការដកខ្លួនចេញរបស់ IFC ត្រូវបានកំណត់ថា “មានទំនាក់ទំនងនឹងគម្រោង មួយ មុនពេល (i) បញ្ឈប់ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ការវិនិយោគ ឬទំនាក់ទំនងទីប្រឹក្សាជាមួយអតិថិជន សម្រាប់ គម្រោងនោះ យោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងគម្រោងដែលអាចអនុវត្តបាន ឬ (ii) នៅពេលដែលគម្រោងដែលមាន អត្ថិភាព ឬគម្រោងត្រូវបានបញ្ឈប់ដោយ IFC បន្ទាប់ពីមានការអនុម័តពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាល”។ លើសពីនេះទៀត យោងតាមទស្សនៈរបស់ស៊ីអេសអូ នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី៖ សំណុំរឿង FI-01²⁴ ប្រសិនបើ PSBC បានដោះស្រាយ ឥណទានសម្បទានជាមួយអតិថិជនរបស់ខ្លួនរួចរាល់ហើយនោះ ចំណុចនេះក៏រួមចំណែកដល់ការដកខ្លួនចេញរបស់ IFC ពីការវិនិយោគនេះដែរ។

នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ IFC បានដកការវិនិយោគទាំងស្រុងរបស់ខ្លួន ចេញពី PSBC និងលែង កាន់កាប់ភាគហ៊ុននៅក្នុង PSBC ទៀតហើយ។ លើសពីនេះទៀត បន្ទាប់ពីបានធ្វើការស៊ើបអង្កេតផ្ទៃក្នុងគ្រប់ជ្រុង ជ្រោយរួចរាល់ហើយ PSBC បានកំណត់ថា មិនមាន “ឥណទានសម្បទាន ឬការវិនិយោគ” សកម្ម ជាមួយអ្នក ទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធនោះទេ។ រាល់ប្រវត្តិ“ឥណទានសម្បទាន ឬការវិនិយោគ” ទាំងអស់ ត្រូវបានទូទាត់ រួចរាល់ហើយ។

ដូច្នេះ ទោះបីជាស៊ីអេសអូ បន្ទាប់ពីមានការស្រាយបំភ្លឺគ្រប់ជ្រុងជ្រោយរបស់ PSBC អំពីអង្គហេតុរួចហើយ នៅតែចាត់ ទុកគម្រោងសេសានក្រោម ២ ជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC ក៏ដោយ ក៏ IFC បានដកខ្លួនចេញពីការវិនិយោគរបស់ខ្លួន នៅក្នុង “អនុគម្រោង” នេះហើយ។

4.2 ការបន្តចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេតភាពអនុលោម ដោយស៊ីអេសអូ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ នឹងមិននាំមកនូវគុណ តម្លៃពាក់ព័ន្ធនឹង “គណនេយ្យភាព មេរៀន ឬសកម្មភាពកែតម្រូវ” នោះទេ

យោងតាមកថាខណ្ឌទី ៩២ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ នៅពេលពិចារណាថាតើត្រូវចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេតភាព អនុលោមលើគម្រោងណាមួយ ដែល IFC បានដកខ្លួនចេញនោះ ស៊ីអេសអូត្រូវតែពិចារណាថាតើ “ការស៊ើបអង្កេត ភាពអនុលោមភាពនឹងនាំមកនូវគុណតម្លៃជាក់លាក់ ពាក់ព័ន្ធនឹង “គណនេយ្យភាព មេរៀន ឬសកម្មភាពកែតម្រូវ” ដែរឬទេ។ យើងជឿថា មិនមានគុណតម្លៃនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងគណនេយ្យភាព មេរៀន ឬសកម្មភាព កែតម្រូវ នោះទេ។

- (1) ស្រដៀងគ្នានឹងប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី៖ សំណុំរឿង FI-01²⁵ ដែរ ដោយសារមិនមានឥណទានសម្បទាន ឬការ វិនិយោគសកម្ម រវាង PSBC និងអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ ការចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេតភាព អនុលោម ដោយស៊ីអេសអូ នឹងមិនជួយសម្រួលដល់ការអនុវត្តសកម្មភាពកែតម្រូវសម្រាប់ការខូចខាត ឬ សញ្ញានៃការខូចខាតដែលស៊ីអេសអូជឿថាមាននោះទេ។
- (2) យោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងរវាង IFC និង PSBC អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នានៃគោលនយោបាយដើម

²⁴ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីតាមរយៈការវិ និយោគនៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (ទំ. ៣០)

²⁵ ការវាយតម្លៃភាពអនុលោមនៃពាក្យបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុងអណ្តូងរ៉ែ Dairi Prima នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីតាមរយៈការវិ និយោគនៅក្នុងធនាគារ Postal Savings Bank of China (ទំ. ៣១)

ស្តីពីទំនួលខុសត្រូវ E&S ដែលចុះហត្ថលេខាដោយភាគីទាំងពីរ លែងមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តទៀតហើយ។ ដោយសារប្រសិទ្ធភាពនៃអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នានៃគោលនយោបាយស្តីពីទំនួលខុសត្រូវ E&S រវាង IFC និង PSBC ត្រូវបានបញ្ចប់ PSBC ទំនងជាមិនបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើសំណុំរឿងនេះទេ ទោះបីជាការពិចារណាលើកាតព្វកិច្ចតាមកិច្ចសន្យា ឬលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្នែកនីយ័តកម្មក្នុងស្រុក នៅប្រទេស ចិនក៏ដោយ។

- (3) ស៊ីអេសអូបានចង្អុលបង្ហាញរួចហើយ នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី៖ សំណុំរឿង FI-01²⁶ ថា កង្វះខាតដែលបាន ចង្អុលបង្ហាញនៅក្នុងការត្រួតពិនិត្យ E&S របស់ IFC និងការត្រួតពិនិត្យ របស់ PSBC ដែលនាំឱ្យមានក ង្វះខាតការអនុវត្តស្តង់ដារសមិទ្ធកម្មចំពោះអនុគម្រោងគឺ ស្រដៀងគ្នានឹងអ្វីដែលស៊ីអេសអូបានរកឃើញនៅ ក្នុងការវិនិយោគរបស់ IFC ដទៃទៀតដែរ។ ចំណុចខ្វះខាតទាំងនេះកំពុងត្រូវបានដោះស្រាយ និងត្រួតពិនិត្យ ជាបន្តបន្ទាប់ នៅក្នុងពហុតំបន់ដែលកំពុងដំណើរការ៖ សវនកម្មភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ លើការវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុរបស់ IFC²⁷។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ទោះបីជាស៊ីអេសអូ ជឿជាក់ថា មានការចង្អុលបង្ហាញបឋមអំពីបដិលោមភាពរបស់ IFC²⁸ ក៏ដោយ ក៏ចំណុចខ្វះខាតទាំងនេះ ត្រូវបានដោះស្រាយ និងត្រួតពិនិត្យរួចហើយ នៅក្នុងដំណើរការត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោមរបស់ស៊ីអេសអូ ដែលកំពុងដំណើរការលើការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង FI។

5. PSBC តែងតែមានការរៀងឆ្ងល់ចំពោះការសម្រេចចិត្តរបស់ស៊ីអេសអូលើភាពសមស្របនៃសំណុំរឿងនេះ

5.1 គោលនយោបាយស៊ីអេសអូ បានបង្កើតលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យភាពសមស្រប សម្រាប់ពាក្យបណ្តឹងដែលពាក់ព័ន្ធនឹង អតិថិជន FI របស់ IFC

ដូចដែល PSBC បានសង្កត់ធ្ងន់នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការវិភាគពាក្យបណ្តឹង លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការទទួលយក របស់ស៊ីអេសអូ សម្រាប់ពាក្យបណ្តឹងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ មានកម្រិតទាបពេក ជាបញ្ហាដែលស៊ីអេសអូត្រូវ ដោះស្រាយជាបន្ទាន់។ ក្នុងន័យនេះ របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យពីខាងក្រៅ ដែលចេញដោយក្រុមត្រួតពិនិត្យឯករាជ្យ ខាងក្រៅ លើយន្តការគណនេយ្យភាពរបស់ស៊ីអេសអូ នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ បានចង្អុលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា ស៊ី អេសអូ នៅពេលទទួលយកពាក្យបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង FI គួរតែត្រួតពិនិត្យ “ភាគហ៊ុន ប្រភេទ និងរយៈពេលនៃការវិនិយោគរបស់អន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងអនុគម្រោង”។²⁹

គោលនយោបាយថ្មីរបស់ស៊ីអេសអូ ឆ្លើយតបនឹងអនុសាសន៍នៃរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យខាងក្រៅនេះ។ យោងតាមកថា ខណ្ឌទី ៣៧ និង ៤១ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ ក្នុងការកំណត់ថាតើពាក្យបណ្តឹងបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ នៃភាពសមស្របដែរឬទេនោះ ជាដំបូង ស៊ីអេសអូគួរតែបញ្ជាក់ថា៖

- (1) ផ្អែកលើការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC ថាតើគម្រោងសេសានក្រោម ២ គឺជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC (មាត្រា ៤១ក) ដែរឬទេ។

²⁶ Ibid.
²⁷ <https://www.cao-ombudsman.org/cases/multi-regional-cao-compliance-audit-ifcs-financial-sector-investments>
²⁸ PSBC ជឿជាក់ថា ផ្អែកលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងខ្លួន និង IFC និងគោលនយោបាយ E&S របស់ IFC មិនមានចំណុច ឬការចង្អុលបង្ហាញណាមួយដែលថា PSBC ខកខានមិនបានអនុលោមតាមគោលនយោបាយ E&S របស់ IFC នោះទេ។
²⁹ <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/578881597160949764-0330022020/original/ExternalReviewofIFCMIGAESAaccountabilitydisclosure.pdf> (pg.41)

(2) ថា តើពាក្យបណ្តឹង “ស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានផ្តល់ជូន FI ដោយ IFC” ដែរ ឬទេ និងថា តើ “អនុគម្រោង” “ស្ថិតនៅក្នុងការគ្របដណ្តប់ណាមួយ ដែល IFC បានចុះកិច្ចសន្យាជាមួយ FI (មាត្រា ៤១ក១) ដែរឬទេ។

(3) ថា តើមានទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់មួយរវាងអតិថិជន FI និងអតិថិជនបន្តសកម្មរបស់ខ្លួន ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យ បណ្តឹងដែរឬទេ (ដោយពិចារណាលើកត្តានានា រួមទាំង លក្ខណៈរបស់ហិរញ្ញប្បទាន ភាគហ៊ុន ប្រភេទ និង រយៈពេលនៃការវិនិយោគ/បំណុល ដែល FI ផ្តល់ជូនអនុគម្រោងនោះផងដែរ) (កថាខណ្ឌ ៤១ក២)។

ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ PSBC មានការខកចិត្តយ៉ាងខ្លាំងដែលបានរកឃើញថា នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ស៊ីអេ អូ មានភស្តុតាងថា បានគេចវេសពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃកថាខណ្ឌទី ៤១ នៃគោលនយោបាយថ្មី ដែលបណ្តាលឱ្យ មានបទប្បញ្ញត្តិថ្មីនេះ ដែលមានបំណងដោះស្រាយបញ្ហានីតិវិធីនៅក្នុងស៊ីអេអូ មិនត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពនោះទេ។

5.2 ក្នុងដំណាក់កាលត្រួតពិនិត្យភាពសមស្រប ស៊ីអេអូបានកំណត់ថា គម្រោងសេសានក្រោម ២ គឺជា “អនុ គម្រោង” របស់ IFC ដោយមិនមានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់នោះទេ

បន្ទាប់ពីទទួលយកពាក្យបណ្តឹង ស៊ីអេអូមិនបានទាក់ទង PSBC ដើម្បីបញ្ជាក់ ឬផ្តល់មតិត្រឡប់អំពីទំនាក់ទំនង ហិរញ្ញវត្ថុរវាង PSBC និងអ្នកទទួលឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ ដូចដែលបានលើកឡើងដោយដើមបណ្តឹងនោះទេ។ រហូតដល់ថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ទើប PSBC បានទទួលលិខិតបណ្តឹងដែលបានកែសម្រួល ពីស៊ីអេអូ ដែលបង្ហាញអំពីការចោទប្រកាន់របស់ដើមបណ្តឹងអំពីការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុ ដែល PSBC ក្រោយមក បានធ្វើការ ផ្ទៀងផ្ទាត់ និងបានបញ្ជាក់ នៅក្នុងដំណាក់កាលវាយតម្លៃភាពអនុលោមនាពេលបច្ចុប្បន្ន។

ដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ បន្ទាប់ពីមានការស៊ើបអង្កេត និងការស្រាយបំភ្លឺយ៉ាងហ្មត់ចត់រួចមក មានភស្តុតាងថា គម្រោងសេសានក្រោម២ មិនមែនជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះទេ។ PSBC ជឿជាក់ថា នៅដំណាក់កាលនៃភាពសមស្រប ស៊ីអេអូគួរតែប្រកាន់ខ្ជាប់នូវបទប្បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤១ នៃគោល នយោបាយថ្មីរបស់ខ្លួន ដោយផ្តល់ឱកាសឱ្យ PSBC ដាក់ជូននូវសម្ភារៈ និងមតិត្រឡប់ ថា តើគម្រោងសេសាន ក្រោម ២ អាចចាត់ទុកថាជា “អនុគម្រោង” របស់ IFC ដោយផ្អែកលើ ការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC ដែរ ឬទេ។

ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅដំណាក់កាលនៃភាពសមស្រប ស៊ីអេអូមិនបានទាក់ទង PSBC ដើម្បីស្នើសុំការ ស្រាយបំភ្លឺ ឬមតិត្រឡប់នោះទេ។ PSBC នៅតែងឿងឆ្ងល់ និងច្របូកច្របល់អំពីរបៀបដែល CAO អាចកំណត់ថា តើពាក្យបណ្តឹងបានបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការក្លាយជា “អនុគម្រោងរបស់ FI” ដោយមិនទាក់ទង PSBC។ វាមិនច្បាស់ថា តើការសម្រេចចិត្តនេះផ្អែកលើព័ត៌មានពិត ឬការសន្មតដោយអត្តនោម័តនោះទេ។ ក្នុងនាមជាភាគី ដែលមានបំណងសហការយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាគណនេយ្យភាពរបស់ស៊ីអេអូនេះ PSBC ជឿជាក់ ថា ស្ថានភាពនេះផ្ទុយពីគោលការណ៍ស្នូលរបស់ស៊ីអេអូ ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១០ នៃគោល នយោបាយថ្មីយ៉ាងខ្លាំង ដែលវាមានបំណង “ខិតខំប្រឹងប្រែងផ្តល់ព័ត៌មានដល់ភាគីអំពីដំណើរការ និងវឌ្ឍនភាព នៃពាក្យបណ្តឹង និងធានាបាននូវតម្លាភាព និងការបង្ហាញរបាយការណ៍របស់ស៊ីអេអូ” និងធានាថា “ភាគីពាក់ព័ន្ធ ទាំងអស់អាចចូលរួម និងបញ្ចេញមតិបាន”។

5.3 នៅដំណាក់កាលភាពសមស្រប ស៊ីអេសអូក៏ខ្វះខាតមូលដ្ឋានសម្រាប់កំណត់ “ថាតើមានទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់រវាង អតិថិជន FI និងអតិថិជនបន្តដ៏សកម្មរបស់ខ្លួន ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យបណ្តឹងនេះដែរឬទេ”

ដូចបានលើកឡើងខាងលើ មុនពេលធ្វើការសម្រេចចិត្តទទួលយកពាក្យបណ្តឹង ស៊ីអេសអូត្រូវតែពិចារណាលើកត្តា នានា ដូចជា “លក្ខណៈរបស់ហិរញ្ញប្បទាន ភាគហ៊ុន ប្រភេទ និងរយៈពេលនៃការវិនិយោគ/បំណុលរបស់ FI ចំពោះ អនុគម្រោងរង” (កថាខណ្ឌ ៤១ក២) ដើម្បីកំណត់ “ថាតើមានទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់រវាងអតិថិជន FI និងអតិថិជន បន្តដ៏សកម្មរបស់ខ្លួន ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យបណ្តឹងនេះដែរឬទេ”។

ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ រហូតដល់ថ្ងៃទី០៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ទើបស៊ីអេសអូបានស្នើសុំឲ្យ PSBC ប្រមូល ព័ត៌មានអាជីវកម្មទាក់ទងនឹងអ្នកទទួលបានឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធ។ ចំណុចនេះបង្ហាញថា នៅពេលដែលស៊ីអេសអូ បាន សម្រេចចិត្តទទួលយកពាក្យបណ្តឹងនោះ ស៊ីអេសអូ ខ្វះភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាពនៃទំនាក់ទំនងដ៏ សំខាន់រវាងអតិថិជន FI និងអតិថិជនបន្តដ៏សកម្មរបស់ខ្លួន ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យបណ្តឹងនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ។ ដូច្នេះ វាមិនមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីកំណត់ថាតើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការទទួលយក ដែលមានចែងក្នុងកថា ខណ្ឌទី ៣៧ និង ៤១ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ ត្រូវបានបំពេញតាមដែរឬទេ។

តាមសំណើរបស់ PSBC ស៊ីអេសអូមិនបានផ្តល់ឯកសារភ្ជាប់នៃលិខិតបណ្តឹងដែលបានកែប្រែឡើងវិញពីដើមប ណ្តឹង រហូតដល់ថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤ ដែលបង្ហាញពីការចោទប្រកាន់អំពីការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុ ដោយ ផ្អែកលើព័ត៌មានដែលមានជាសាធារណៈ។ នៅពេលទទួលបានអ៊ីមែលនោះ PSBC បានចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេត គ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយភ្លាម ដើម្បីឆ្លើយតប និងស្រាយបំភ្លឺព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធ ដោយផ្តល់នូវឯកសារផ្សេងៗ ទាក់ទងនឹង “លក្ខណៈរបស់ហិរញ្ញប្បទាន ភាគហ៊ុន ប្រភេទ និងរយៈពេលនៃការវិនិយោគ/បំណុលរបស់ FI ចំពោះ គម្រោងនោះ”។ ឯកសារទាំងនេះអាចបង្ហាញយ៉ាងបរិបូរណ៍ថា កម្មវត្ថុនៃពាក្យបណ្តឹង គម្រោងសេសានក្រោម ២ មិនមែនជា “អនុគម្រោង” តាមរយៈការវិនិយោគរបស់ IFC នៅក្នុង PSBC នោះទេ ដែលអាចនិយាយបានថា មិន មានទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់រវាងអតិថិជន FI និង “អនុគម្រោង” នោះទេ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មកទល់ពេល នេះ មានរយៈពេលជាងដប់ខែចាប់តាំងពីស៊ីអេសអូបានទទួលពាក្យបណ្តឹង និងជាងប្រាំពីរខែ ចាប់តាំងពីស៊ីអេសអូបាន ធ្វើការសម្រេចចិត្តទទួលយកពាក្យបណ្តឹង។

៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

PSBC តែងតែផ្តល់សារសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងដល់ការគ្រប់គ្រងទំនួលខុសត្រូវ E&S ហើយនឹងបន្តខិតខំពង្រឹងសមិទ្ធ កម្មនៅក្នុងផ្នែកទាំងនេះ។ PSBC យកចិត្តទុកដាក់លើពាក្យបណ្តឹងនេះយ៉ាងខ្លាំង និងសម្តែងការអាណិតអាសូរ យ៉ាងខ្លាំងចំពោះបញ្ហាដែលបានលើកឡើង។ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ ទោះបីជា IFC បានដកខ្លួនចេញពីការវិនិយោ គភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួននៅក្នុង PSBC ហើយអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នារវាង IFC និង PSBC បានប្រែជាអសុពល ភាពក៏ដោយ ក៏ PSBC បានខិតខំប្រឹងប្រែងផ្តល់សហការយ៉ាងពេញលេញ ជាមួយសំណើផ្សេងៗរបស់ស៊ីអេសអូ ស្រាយបំភ្លឺអំពីបញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធ និងដាក់ជូននូវឯកសារពាក់ព័ន្ធ។

PSBC ជឿជាក់ថា យន្តការគណនេយ្យភាពរបស់ស៊ីអេសអូ គឺជាការការពារដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់លទ្ធផល E&S នៃ ការវិនិយោគលើវិស័យឯកជនរបស់ IFC។ ការគោរព និងការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ យ៉ាងពេញ លេញ ដោយគ្រប់ភាគីទាំងអស់ មានសារសំខាន់ក្នុងការធ្វើឲ្យយន្តការនេះដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង សម្រេចបាននូវលទ្ធផលដែលបានគ្រោងទុក។ ចំណុចនេះមាននៅក្នុងគោលការណ៍ស្នូលនៃ “តម្លាភាព” និង “ការ ព្យាករណ៍” ដែលបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ។

PSBC សង្ឃឹមថា ស៊ីអេសអូនឹងត្រួតពិនិត្យឱ្យបានហ្មត់ចត់លើការស្រាយបំភ្លឺដែល PSBC បានផ្តល់ជូន និងគោរពមតិយោបល់ដែលដាក់ចេញដោយ PSBC។ ក្នុងនាមជា FI ដែលវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះការអនុវត្តទំនួលខុសត្រូវផ្នែក E&S, PSBC សង្ឃឹមដោយស្មោះថា ធនធានដ៏មានតម្លៃរបស់ស៊ីអេសអូ អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ចំពោះសំណុំរឿងបែបនេះ ដែលមិនបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យអំពី “អនុគម្រោង” និងនៅពេលដែល IFC បានដកខ្លួនចេញពីការវិនិយោគរបស់ខ្លួនរួចហើយនោះ ស៊ីអេសអូគួរតែបិទសំណុំរឿងនេះភ្លាមៗ ដែលការធ្វើបែបនេះអាចអភិរក្សធនធានការងារដ៏មានតម្លៃបាន។

ឧបសម្ព័ន្ធ

ល.រ.	ចំណងជើង
1.	សេចក្តីពន្យល់របស់ PSBC ពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់របស់ដើមបណ្តឹងអំពីការវិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុ (រួមទាំង ភស្តុតាងគាំទ្រ ផងដែរ)

ការបដិសេធទទួលខុសត្រូវ

ការឆ្លើយតបរបស់អតិថិជន PSBC នេះ ត្រូវបានផ្តល់ជូន ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងរបកគំហើញរបស់ការិយាល័យភាពអនុលោម ទីប្រឹក្សា ដោះស្រាយវិវាទ (ស៊ីអេសអូ) នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង ដែលស័ក្តិសមនឹងទទួលបានការវាយតម្លៃភាពអនុលោម។

ពុំមានចំណុចណាមួយនៅក្នុងការឆ្លើយតបរបស់អតិថិជន PSBC នេះ ឬនៅក្នុងដំណើរការដែលមានចែងនៅក្នុងគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ ("ដំណើរការស៊ីអេសអូ") (១) បង្កើតភារកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ (២) អះអាង ឬបោះបង់ចោលមុខតំណែងតាមផ្លូវច្បាប់ (៣) កំណត់ទំនួលខុសត្រូវ ការទទួលខុសត្រូវ ឬកំហុសឆ្គងតាមផ្លូវច្បាប់ (៤) បង្កើតបានជាការទទួលស្គាល់ ឬការទទួលយកកាលៈទេសៈជាក់ស្តែង ឬភស្តុតាងនៃកំហុស ឬការប្រព្រឹត្តខុសឆ្គងណាមួយ ឬ (៥) បង្កើតបានជាការលះបង់សិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ ឬអភ័យឯកសិទ្ធិណាមួយរបស់ PSBC ស្របតាមកថាខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀង អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ឬច្បាប់ណាមួយផ្សេងទៀត ដែលអាចអនុវត្តបាននោះទេ។ PSBC រក្សាសិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិទាំងអស់។ PSBC មិនបង្កើត ទទួលយក ឬបន្តកាតព្វកិច្ច ឬភារកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ ឬកំណត់ ឬទទួលយកការចោទប្រកាន់អំពីការរំលោភលើកាតព្វកិច្ច ឬភារកិច្ចណាមួយតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលកើតចេញពីការឆ្លើយតបរបស់អតិថិជន PSBC នេះទេ។

នៅខណៈពេលដែលមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងសមស្របក្នុងការកំណត់ថា ព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុងការឆ្លើយតបរបស់អតិថិជន PSBC នេះ គឺត្រឹមត្រូវនោះ ពុំមានការបញ្ជាក់អះអាង ឬការធានាណាមួយត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះភាពត្រឹមត្រូវ ឬភាពពេញលេញនៃព័ត៌មានទាំងនោះទេ។

យោងតាមកថាខណ្ឌទី ៩ នៃគោលនយោបាយស៊ីអេសអូ ស៊ីអេសអូមិនមែនជាយន្តការតុលាការ ឬយន្តការអនុវត្តច្បាប់នោះទេ។ ការវិភាគ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងរបាយការណ៍របស់ស៊ីអេសអូមិនមានបំណងប្រើប្រាស់នៅក្នុងនីតិវិធីតុលាការ ឬនីយ័តកម្ម ឬដើម្បីសន្មតអំពីកំហុស ឬទំនួលខុសត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់នោះទេ ហើយវាមិនចូលរួមក្នុងការស្វែងរកការពិត ឬកំណត់ទម្ងន់ ដែលភស្តុតាង ឬព័ត៌មានណាមួយ ដែលគួរតែមាននោះទេ។

មិនមានផ្នែកណាមួយនៃការឆ្លើយតបរបស់គណៈគ្រប់គ្រង IFC នេះ ឬដំណើរការស៊ីអេសអូ អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ ឬបញ្ជូនទៅក្នុងដំណើរការតុលាការ មជ្ឈត្តការ នីយ័តកម្ម ឬដំណើរការដទៃទៀត ដោយមិនមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពី PSBC នោះទេ។